

གཞན་དོན་བརྩེ་བ་ཅན་རྣམས་སློབ་སྦྱོར་ཡང་། །རང་གི་རྣམས་པ་སློབ་པར་མི་བྱེད་དེ། །སྦྱོར་བྱ་དམ་པ་
ལྷན་ཆེན་ལྷན་པ་དག། །ཉམ་ངའི་གནས་སུ་ལྷན་པ་ཡང་འདོད་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། །ལྷན་མདོར་བསྟན་པ། །ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
གདམས་པས་མཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ཡང་གཞི་ལམ་ལྟམ་གསུམ་གྱི། །

ཚོས་རྣམས་དབྱུ་མར་བསྟུས་པར་བསྟན། །

ཞེས་པ་སྟེ། །བཅོད་བྱ་དོན་གྱི་དབྱུ་མའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གཞི་ལྷ་བ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ།
བདེན་གཉིས་བྱང་ལུག་ཏུ་ཐག་ཚོད་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྦྱོར་བའི་དབྱུ་མའི་ལྷགས་དང་། །ལམ་སློབ་
པ་མཉམ་རྗེས་གྱིས་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་ཏེ་ཚོགས་གཉིས་བྱང་ལུག་གིས་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་རྣམས་ལྟོར་སྦྱོད་
པའི་དབྱུ་མའི་ལྷགས་དང་། །ལྟམ་བྱ་ས་ལམ་གྱིས་སྒྲུངས་ཏེ་ཚོགས་ཚོགས་ཏེ་སྦྱོར་གཉིས་བྱང་ལུག་
གིས་གཞན་དོན་མཚན་པ་གྲགས་བདེ་སྦྱོད་པའི་དབྱུ་མའི་ལྷགས་གསུམ་སྟེ། །དབྱུ་མའི་རྣམ་གཞག་
འདིར་འཁོར་འདས་ལམ་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པར་བསྟན་པས་ཚོས་གཞན་ལ་སྦྱོས་མི་
དགོས་ཤིང་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་པ་འདི་ལས་གཞན་དུ་མེད་པ་སྟེ། །ལུག་པ་ལས། །འདི་ལས་གཞན་
ན་ཚོས་འདི་ནི། །ཇི་ལྟར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །འདིར་ལྷན་ལྷགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི། །མེད་ཅེས་
མཁས་རྣམས་ངེས་པར་མཛོད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། །གཞི་དབྱུ་མ་བདེན་གཉིས། །ལམ་དབྱུ་མ་
ཚོགས་གཉིས། །ལྟམ་བྱ་དབྱུ་མ་སྦྱོར་གཉིས་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། །མིང་
གིས་མདོར་བསྟན་པ། །དབྱེ་བས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། །སྐབས་གྱི་མཇུག་སྟུང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ནི།

གཞི་ནི་བདེན་གཉིས་བྱང་ལུག་ཏུ། །

ཐག་བཅད་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ། །

སྦྱང་སྦྱོང་རྟེན་ལྷན་བདེན་གཉིས་དང་། །

གནས་སྦྱང་ཚོས་གྱི་བདེན་གཉིས་སྟེ། །

ཞེས་པ་སྟེ། །རྗོད་བྱེད་གཞུང་དབྱུ་མ་ལྷགས་གཉིས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གཞི་བདེན་གཉིས་བྱང་ལུག་ཏུ་
ཐག་བཅད་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ལ། །སྦྱང་སྦྱོང་རྟེན་ལྷན་གྱི་བདེན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་མ་
བརྟགས་སྦྱང་བའི་དོ་ན་གྲགས་བདེ་སྦྱོད་པའི་དབྱུ་མར་ཞལ་གྱིས་བཞེས། །བརྟགས་དེ་སྦྱོང་པའི་དོས་
ནས་བདེན་པ་གཉིས་ཚར་དུ་འད་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སློབས་འཛིག་སྟེ། །མཐར་ཐུག་ལས་ལེན་དང་

བྲལ་བའི་ལྷ་བ་གཙོ་བར་སྟོན་པ་ཟབ་མོ་ལྷ་བའི་ལྷགས་དང་། ཡང་གནས་སྤྱང་ཚོས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་
ལ་བརྟེན་གནས་གནས་ཚུལ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་དེས་དོན་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས། སྤྱང་ཚུལ་
ལ་སྟོོ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་འཛོགས་སྟེ། མཐར་ཐུག་རང་གནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་
པོ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་རྒྱ་ཆེན་སྟོན་པའི་ལྷགས་ཏེ། ཤིང་རྟའི་སྟོོལ་འབྱེད་གཉིས་ཀ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འཁྲུལ་མེད་དུ་གནས་པར་ལུང་གིས་གསལ་ཏེ། ཇི་
སྐད་དུ། དགོ་སྟོོང་དཔལ་ལྷན་ཆེ་གྲགས་པ། །དེ་མིང་གྲུ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་
སྟོགས་འཛིག་པ། །ཞེས་དང་། ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགོ་སྟོོང་མི། །མདོ་སྟེ་དྲང་དོན་དེས་པའི་
དོན། །རྣམ་པ་མང་པོར་བརྟུ་འབྱེད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྤྱང་སྟོོང་རྟེན་འབྱུང་གི་བདེན་གཉིས་སྦྱིར་བཤད་
པ། གནས་སྤྱང་ཚོས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ལྷ་བའི་དོས་འཛིན་སོ་སོར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་མི།

སྤྱང་སྟོོང་རྟེན་འབྱུང་བདེན་གཉིས་ལ། །

དོ་བོ་དེས་ཚིག་དབྱེ་བ་དང་། །

མཚན་ཉིད་དགོས་པ་བྱུང་འཇུག་བཅས། །

རྣམ་པ་དུག་དུ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན། །

ཅེས་པ་སྟེ། སྤྱང་སྟོོང་རྟེན་འབྱུང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྟོོལ་ལ། དོ་བོ། དེས་ཚིག་ དབྱེ་བ། མཚན་
ཉིད། དགོས་པ། བྱུང་འཇུག་བཅས་རྣམ་པ་དུག་དུ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་ལྟར་དུག་ལས། དང་པོ་དོ་བོ་མི།

དཔྱད་དོར་ཡང་དག་ཡིན་མིན་གྱི། །

ཆེད་ཚུལ་གཉིས་ནི་དོ་བོ་དང་། །

ཞེས་པ་སྟེ། གང་རྣམ་འབྱོར་པ་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་དོར་གནས་ཚུལ་ཡང་དག་ཡིན་
པ་དང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆེད་ཚུལ་གཉིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོོ་བཟང་ངན་གཉིས་ཀྱི་དོར་ཤར་བ་ནི་བདེན་པ་
གཉིས་ཀྱི་དོ་བོ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། དདོས་ཀུན་ཡང་དག་རྒྱུན་པར་མཐོང་བ་ཡི། །དདོས་ཆེད་དོ་
བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོོ་བཟང་ངན་གཉིས་ཀྱི་བདེན་རྒྱུན་ལ་
སྟོོས་ཏེ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འཛོགས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །
མཐོང་བ་རྒྱུན་པར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་བདེན་རྒྱུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་
བྱུང་ཞེ་ན། མིག་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ཡུལ་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་རྟེན་ལས་སྐྱེ་

ཤད་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གྱིས་པ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་གྱིས་སྒོ་
 གྲོས་གྱི་མིག་ཉམས་པ་དག་གིས་དངོས་པོའི་རྣམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་
 ཉིད་དུ་ཞེན་པ་དང་། མིག་སྒྲོན་མེད་པ་དག་གིས་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་མི་སྤང་བ་ལྟར། མ་རིག་པའི་
 རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་སྒྲུབ་མངའ་བ་རྣམས་གྱིས་དངོས་པོའི་རྣམ་པར་
 བཞིན་མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རྒྱན་པས་བདེན་པར་བསྟོན་དུ་མེད་པ་སྟེ།
 སྤམ་ལས། མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིས། །རབ་རིབ་མེད་ཤེས་ལ་གཞོན་མིན་རི་
 ལྟར། །དེ་བཞིན་དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པའི་སྒོས། །དྲི་མེད་སྒོ་ལ་གཞོན་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་
 སོ། །

གཉིས་པ་ངེས་ཚིག་ནི།

སྐྱེ་འཕགས་སོ་སོའི་རང་ངོ་ན། །
 བདེན་པ་དེ་ནི་ངེས་ཚིག་དང་། །

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པ་གཉིས་སོ་སོའི་རང་ངོ་ན་མི་བསྐྱེ་བར་བདེན་པས་ན་
 བདེན་པ་ཞེས་ངེས་ཚིག་གཉིས་སུ་འཛོག་པ་ལས། །དང་པོ་འཕགས་པའི་ངོ་ན་བདེན་པ་ན་སོ་སོར་རང་
 རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་ན་བདེན་པ་སྟེ། རྩ་ཤེར་ལས། སྤང་ན་འདས་པ་
 བདེན་གཅིག་ལྟ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་བདེན་པར་གསུངས། །དེ་ཚེ་ལྷག་མ་ལོག་པ་ཞེས། །
 མཁས་པ་སུ་ཞིག་འདོད་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་སོ་སྐྱེའི་ངོ་ན་བདེན་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་དང་གྲགས་པ་ཅོམ་དུ་དབང་པོའི་མངོན་
 སུམ་གྱི་ངོ་ན་བདེན་པ་སྟེ། འདུག་པ་ལས། གཞོན་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་རྣམས་གྱིས། །གཟུང་
 བ་གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། །འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་བདེན་ཡིན་ལྷག་མ་ནི། །འཛིག་རྟེན་ཉིད་
 ལས་ལོག་པ་རྣམ་པར་བཞག། །ཅེས་སོ། །

འོ་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མེད་པར་གསུངས་ན་འདིར་བདེན་པ་ནི་གང་ལ་
 བཟུང་ཞེ་ན། བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་མི་བསྐྱེ་བ་སྟེ། རྒྱན་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པར་ཞེས་བྱ་
 བའི་དོན་ཏེ། མདོ་ལས། དག་སྟོང་དག་བདེན་པ་དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་སྟེ། །མི་བསྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་
 སྤང་ན་ལ་འདས་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གང་བསྐྱེ་བའི་དོན་ནི་རྒྱན་པ་འམ་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། དག་སྟོང་དག་འདུས་བྱས་
 ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱན་པ་བསྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ལོ། །ཞེས་སོ། །

འོ་ན་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་འཛོག་པ་ཅི་ཞེ་ན། གནས་ཚུལ་ལ་མི་བསྐྱེ་བའི་ཚོ་ནས་དོན་དམ་པའི་

བདེན་པ་དང་། སྤང་ཚུལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆ་ནས་ཀུན་རྫོབ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་མིང་དང་ཚིག་གིས་
བརྟགས་པ་ཅོམ་མ་གཏོགས་མཐར་ཐུག་བདེན་དང་རླུང་པའི་རྣམ་གཞག་མེད་པས་བདེན་པ་གཅིག་ལུ་
ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ལས། བྱང་ཚུབ་སྦྱིང་པོར་གཞོལ་ན་བདེན་གཅིག་ཀྱང་། །བྱུང་པ་མེད་ན་
གཞན་ལྟ་གལ་ཡོད། །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཡང་ལོག་གི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི།

སྤང་བའི་ཆ་དང་སྦྱོང་ཆ་ལས། །

ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་གཉིས་སུ་དབྱེ། །

ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱོང་གཞི་དང་སྦྱོང་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྤྱིར་སྤང་སྦྱོང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་
བྱེད་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅི་ཡང་འཆར་དུ་རུང་བའི་དབང་གིས་གང་ལ་སྦྱོང་ཉིད་རུང་བ་ལ་དངོས་པོ་རུང་བའི་
སྤྱིར་སྦྱོག་པའི་ཆ་ལས་སྤང་ཆ་ཀུན་རྫོབ་དང་སྦྱོང་ཆ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་སྟེ། ཚུ་
ཤེར་ལས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །འཛིག་རྟེན་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་གནས་སྤང་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཆ་ལས་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་ཡང་ཡིན་ཏེ། མདོ་
ལས། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་དང་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཚིས་སོ། །
ཞེས་སོ། །

འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་འཛིག་རྟེན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མ་
བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐད་དང་བྲགས་པ་ཅོམ་དུ་བདེན་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས། །འཛིག་རྟེན་དང་ལྷན་ཅིག་ཚོད་ཀྱི། །ང་ནི་འཛིག་རྟེན་དང་མི་ཚོད་དོ། །གང་འཛིག་རྟེན་ན་
ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་ནི་གང་ལགས་ཞེ་ན། དོན་དམ་འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མུང་
འདས་བདེན་གཅིག་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་མི་མཐུན་པ་མེད་ཀྱང་། གནས་སྐབས་སློ་གནས་ལུགས་དང་
མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་དབང་ལས་དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། ཉན་ཐོས་པས་གཟུང་བ་རྒྱལ་ཕྱན་ཆ་
མེད་དང་འཛིན་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅོམ་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་དང་། དབུམ་པས་དོན་དམ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
བཞེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་འོག་མའི་འཛིན་སྤངས་ཐམས་ཅད་གོང་མའི་དགག་བྱུང་སོང་བ་སྟེ། དཔེར་
ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དོན་དམ་ལ་སེམས་ཅོམ་པའི་རིགས་པ་དུག་གིས་ཅིག་ཅར་སྐྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས་གཞོན་པ་
དང་། སེམས་ཅོམ་པའི་དོན་དམ་ལ་དབུམ་པས་རང་རིག་འགོག་པའི་རིགས་པ་རི་སྟེན་པས་གཞོན་པ་

སྒྲིབ་སྒྲིབ་འཇུག་ལས། རྣམ་འབྱོར་པ་ཡང་སྒྲོ་བྱེད་ཀྱིས། །ལོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད། །
ཅེས་སོ། །

འོ་ན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་སྒྲིབ་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་
བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུན་ཚེ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་མ་གྱུར་པ་གང་ཡང་མེད་དེ།
དཔེར་ན་ནད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྟོན་ཉེ་བར་བསགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཡོད་དང་
མེད་དང་ཡོད་མེད་དང་། །གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། །ནད་ཀྱི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་། །སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་སོ། །

འོ་ན་རྟོགས་རིགས་མི་མཉམ་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་སྒྲོ་དང་བསམ་པའི་བྱེད་པར་མ་
གཏོགས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉི་མ་ས་སྟེང་མིག་ལྡན་པ། །ཀྱུན་ཀྱི་སྒྲོ་དྲུག་
ཡུལ་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་དང་། །འབྲེན་པའི་སྟོན་བཞིན་དམ་པ་ནི། །མ་ཡིན་ཡིད་འགྲོ་སྒྲོ་མ་
ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཀྱུན་རྒྱུ་ཡང་ལོག་གཉིས་སྟེ་ཡང་། །
ལོག་ཤེས་ཐ་སྟོན་བདེན་པ་མིན། །
ཅེས་པ་སྟེ། ཀྱུན་རྒྱུ་ལ་ཡང་དག་ཀྱུན་རྒྱུ་དང་ལོག་པའི་ཀྱུན་རྒྱུ་གཉིས་སུ་སྟེ་བ་ཡང་། །འཇུག་པ་
ལས། །མཐོང་བ་རྟུན་པ་རྣམས་གཉིས་འདོད་དེ། །དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྒྲོན་ལྡན་ལོ། །
སྒྲོན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། །དབང་པོ་ལོགས་གྱུར་ཤེས་ལྟོས་ལོག་པར་འདོད། །ཅེས་
སོ། །

དེས་ན་ཀྱུན་རྒྱུ་ཡིན་ཚད་འཇིག་རྟེན་ཀྱུན་རྒྱུ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ཉམས་པས་
མཐོང་བ་དང་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་གདགས་པ་སོགས་ལོག་པའི་ཀྱུན་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དོན་བྱེད་མི་རུས་
པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་དག་མིན་པར་འཇོག་པ་དང་། །ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱུ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟོན་
ཀྱི་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་བརྗོད་འཇུག་པའི་དོན་བྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་དག་ཏུ་འཇོག་
པས་འཇིག་རྟེན་ཀྱུན་རྒྱུ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་གང་ལས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། །
སྟོན་དུ་འབྲུ་ཡང་དོན་བྱེད་དག། །རུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རུས་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་
པའི། །ཀྱུན་རྒྱུ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་མཚན་ཉིད་ནི།

འབྲུལ་པར་ཟད་དང་མ་ཟད་པའི། །

སློལ་བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་འཛོགས། །

ཅེས་པ་སྟེ། གནས་ཚུལ་ལ་འབྲུལ་དང་མ་འབྲུལ་བའི་རྣམ་གཞག་མེད་ཀྱང་སྤྱང་ཚུལ་ལ་གདགས་
གཞི་འབྲུལ་པ་ཟད་པའི་འཕགས་པ་དང་མ་ཟད་པའི་སོ་སྟེན་སློལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་
འཛོགས་པ་ལས། །འབྲུལ་ཟད་སློལ་དཔལ་ཆེན་པོ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སློན་འཇུག་
ལས། དོན་དམ་སློལ་ཡི་སློན་ཡུལ་མིན། །ཞེས་སོ། །

ཅི་སྲིད་ཞེ་ན། ཡུལ་གྱི་སློལ་པ་མ་བཅད་པར་སློལ་འཇུག་པ་མི་ཞེ་བས། སློལ་གཉིས་སུ་སྤྱང་བ་
དང་བཅས་པའི་དོན་ཅན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་སྟེ། མདོ་ལས། དོན་དམ་པ་ཅི་ལུས་དང་དག་དང་
སེམས་ཀྱི་སློན་ཡུལ་དུ་གྱུར་ན་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་གྱི་དོན་དམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

དོན་དམ་པ་ཅི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་འདས་པ་སྟེ། མདོ་ལས། འོད་
སྤྱང་དོན་དམ་པ་ཅི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་མ་གཟིགས་མི་གཟིགས་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་
རོ། ཅི་སྲིད་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མདུན་ན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚོས་གང་ཡང་མི་འདུག་
གོ། །ཞེས་སོ། །

འོ་ན་ཐབས་གང་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལྟ་བུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་བསྐྱོམས་
པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་སྟེ་མེད་དུ་ཐག་ཚོད་ན། ཡུལ་ཅན་གྱི་སློལ་ཡང་ཡུལ་དང་བྲལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་
དའི་རྣམ་པར་སྟེ་མེད་དུ་སོང་ནས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་སོགས་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤྱང་བ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་
དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་འཛོགས་པ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཚོ་སྟེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སློལ་ཡང་
སྟེ་བ་དང་བྲལ་བ། །དེ་ཚོ་དེ་རྣམ་བརྟེན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །

སློལ་འབྲུལ་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སློན་
འཇུག་ལས། སློལ་གྱི་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །འདིས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སློབ་པའི་
སྲིད་ན་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། གང་ཞིག་གང་གིས་གང་ཞིག་ལ། །ཡང་དག་སློབ་སྲིད་
ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་སོ། །ཤན་ཚུན་བརྟེན་པའི་དོན་གྱིས་ན་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། མདོ་ལས། དག་སློང་
དག་འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་། །འདི་སྟེས་པས་འདི་སྟེ། །ཞེས་སོ། །མིང་དང་ཚིག་གིས་བརྒྱུ་
བཏགས་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། ལང་གཤེགས་ལས། མིང་དུ་བཏགས་པར་མ་མཛད་ན། །འཛོགས་
རྟེན་ཐམས་ཅད་མྱོངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །རྩུབ་པ་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་སྟེ།
རྩ་ཤེས་ལས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བའི་ཚོས། །དེས་ན་དེ་དག་རྩུབ་པ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །

ལྟ་བུ་དགོས་པ་ནི།

ཉམས་ལེན་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་གི། །

ཚུལ་དུ་ཤེས་པ་དགོས་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་བདེན་པ་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་དབང་གིས་གཉིས་སུ་སྟེ་བར་མཛད་པ་སྟེ། སྟེ་བའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་པས་ཁས་མ་སྲུངས་པར་དོན་གང་ཡང་སྟོན་པར་མི་རུས་ཤིང་། མ་བསྟན་ན་ནི་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐད་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་རྟོགས་དགོས་པ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་མ་གཏོགས་པ། འཇིག་རྟེན་བབྱང་བར་རུས་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། །

དེས་ན་ཤེས་ལྡན་ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་ཉམས་སུ་སྲུང་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཅིག་ལུ་ཡིན་ལ། དེ་ཐབས་དང་ཐབས་སྲུང་གི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པ་ནི་དགོས་པ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས། ཐ་སྐད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །སྲུང་ན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཐ་སྐད་ཀྱི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་འཁོར་བ་ལྟར་སྲུང་ཡང་དེའི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་གདོད་ནས་དག་པའི་དོན་དམ་སྲུང་འདས་ཆེན་པོར་གནས་པར་རྟོགས་པ་ནི་དགོས་པའི་དགོས་པ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས། སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། །སྲུང་ན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་བཟོད། །ཅེས་དང་། འཁོར་བ་སྲུང་ན་འདས་པར་ལས། །སྲུད་པར་རྩུང་བྱེད་ཡོད་མ་ཡིན། །སྲུང་ན་འདས་པའང་འཁོར་བ་ལས། །སྲུད་པར་རྩུང་བྱེད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཅེས་སོ། །

འོན་དེ་ལྟར་སུ་ཤེས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་མི་ཤེས་པ་ལ་སྟོན་ཅི་འབྱུང་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཤེས་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀར་ཕན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། བདེན་གཉིས་ལས། བདེན་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པ་དག། རྒྱབ་པའི་བཀའ་ལ་མི་སྤོངས་ཏེ། །དེ་དག་མ་ལུས་ཚོགས་བསགས་ཏེ། །སུན་ཚོགས་ཕ་རོལ་འགོ་བཏུང་། །ཅེས་དང་། བཤེས་སྤྱིང་ལས། གང་གིས་འདི་གཉིས་ཡང་དག་མཐོང་བ་ནི། །སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རིག་པ་རྣམ་མཚོག་མཐོང་། ཞེས་སོ། །

བདེན་གཉིས་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཚུ་ཤེར་ལས། གང་དག་བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡི། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། ཐ་སྐད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་སྲུང་གྱུར་པ་སྟེ། །དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པའི་ལམ་ངན་ལུགས། ཞེས་སོ། །

དུག་པ་རྒྱང་འཇུག་ནི།

སྟོང་དང་རྟེན་འབྲུང་དབྱེར་མེད་དུ། །

རྟོགས་པ་དེ་ལ་བྱུང་འཇུག་འདོད། །

ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་བདེན་གཉིས་བྱུང་འཇུག་ཏུ་ངེས་པར་རྟེན་པ་ལ་དང་པོ་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འཛོག་
ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་བྱེ་སྤྲུལ། བཅོམ་དང་གཞན་བསལ་རྣམས་པའི་དངོས་པོ་ཆ་བཅས་ཐམས་
ཅད་ཀུན་རྫོབ་དང་། བཅོམ་དང་གཞན་བསལ་མི་རྣམས་པའི་ཆ་མེད་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་སྟེ། མཛོད་
ལས་དྲུག་གང་ལ་བཅོམ་དང་སློབ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སློབ་མི་འཇུག་པ། བུམ་ཚུ་བཞིན་དུ་ཀུན་
རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

མདོ་སྟེ་པས། དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་དངོས་པོ་རང་མཚན་པ་དོན་དམ་དང་། གཞན་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་
པའི་དངོས་མེད་སྤྱི་མཚན་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་བྱེད་རྣམས་པ་
གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་རང་སྤྱི་འི་
མཚན་ཉིད་ལགས། །ཅེས་སོ། །

སེམས་ཅོམ་པས། ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་གཉིས་སྤྱང་ཚུལ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་།
ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་ལུ་གནས་ཚུལ་ཡིན་པས་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་སྟེ། དབྱུང་མཐའ་ལས། བརྟགས་
དང་ཤེས་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་། །དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་ལུ་འོ། །ཞེས་སོ། །

དབྱུང་རང་རྒྱུད་པས། ཚོས་ཅན་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཚོས་ཉིད་སྟོང་པ་འབའ་ཞིག་
དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་སྟེ། དབྱུང་རྒྱུན་ལས། བདག་ནི་སྤྱང་བའི་རང་ཅན་གྱི། །ཀུན་རྫོབ་འགོག་
པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ཐལ་འབྲུར་བས། སྤྱང་བའི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་དང་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་རྟེན་འབྲུང་སྟེ། སྤྱང་བཞིན་
དུ་སྟོང་པ་དང་སྟོང་བཞིན་དུ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། སྤྱང་སྟོང་གཉིས་སུ་མི་འཛོམ་པར་བདེན་མེད་རྩུབ་མེད་ཚུ་
ལྷའི་དཔེས་མཚོན་ཏེ་སྤྱང་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ལ་སྟོང་རྟེན་འགལ་མེད་བྱུང་འཇུག་ཅེས་བཞེད་
པ་སྟེ། ཅུ་ཤེར་ལས། རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྲུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལགས། །དེ་ནི་
བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་སྟེ། །དེ་ནི་དབྱུང་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སེམས་འགྲེལ་ལས།
ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལགས། །སྟོང་ཉིད་ལོ་ན་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །བྲུས་དང་མི་རྟག་པ་བཞིན་དུ། །
མེད་ན་མི་འབྲུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

འོ་ན་སྟོང་དང་རྟེན་འབྲུང་གཉིས་སུ་མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་མི་རྟག་པ་ལྟར་དོན་དམ་ཡང་མི་རྟག་པར་ཐལ་
བ་དང་། དོན་དམ་སྤྱི་འགལ་མེད་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་སྤྱི་འགལ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས། །ལོ་
བོས་གཅིག་དང་ཐ་དང་གང་དུ་འང་ཁས་མ་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་གི་ཐལ་བ་འདི་ལྟར་སྤྱང་ཅོམ་སྟེ།

ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་རྟེན་འབྲུང་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུའང་
འཛོག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ལ། རང་གིས་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་གང་ལའང་སྟོས་པ་མེད་པར་གཅིག་དང་ཐ་དད་
གང་རུང་དུ་ཚུགས་ཐུབ་པར་འགྲུར་དགོས་པས་དེ་འདྲ་ཤེས་བྱུང་མི་སྲིད་པའི་སྲིར་གཅིག་དང་ཐ་དད་
ལས་འདས་པ་སྟེ། མདོ་ལས། འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། གཅིག་དང་ཐ་དད་
བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་ཡང་གང་རྟོག་པ། །དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ལྟ་
ལ་ལྷགས། བཞིན་སོ། །

དེས་མ་ཟད་སྟོང་དང་རྟེན་འབྲུང་དབྱེ་བས་ལ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་རྟག་ཆད་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡིན་
ཏེ། སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པའི་སྲིར་དངོས་པོ་རྟག་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། རྟེན་
འབྲུང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ཀྱང་འགའ་ཡང་མེད་པའི་སྲིར་དངོས་པོ་ཆད་པའང་མི་སྲིད་པ་སྟེ། ཚུ་ཤེར་
ལས། དེ་སྲིར་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི། ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་སྲིར་རྟེན་འབྲུང་མ་ཡིན་
པའི། ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། བཞིན་སོ། །

དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོགས་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་རུང་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་
ལས། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྲུར། བཞིན་སོ། །དངོས་པོ་སྟེ་
བའི་སྟོགས་ལ་ནི་རྟག་ཆད་ལས་འདའ་བ་ཡང་མི་སྲིད་དེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་དག་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་ན། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག་ སྟོན་བྱུང་ད་ལྟ་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་
བར་འགྲུར། བཞིན་སོ། །དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཚོད་ལ་མི་རུང་སྟེ། སྟེ་
མའི་འཕྲོར། གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མ་ཡིན། བཞིན་སོ། །

གཉིས་པ་གནས་སྐྱང་ཚོས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། འཇལ་བྱེད་མདོར་བསྟན་
པ། གཞལ་བྱ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། གནད་ཀྱིས་མཚུགས་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གནས་སྐྱང་ཚོས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ལས། །
འཇལ་བྱེད་དོན་དཔྱོད་ཚད་མ་དང་། །
རྣམ་དག་ཚད་མ་རྣམ་པ་གཉིས། །
ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཤོར་ངེས་པའི་སྟོ་འཇུག་དགོས་པའི་སྲིར་གཞལ་
བྱ་གནས་སྐྱང་ཚོས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ལ་གནས་ཚུལ་དང་། སྐྱང་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། གནས་
སྐྱང་མཐུན་པ་ལ་དོན་དམ་དང་། གནས་སྐྱང་མི་མཐུན་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་འཛོག་པ་དང་། མཐར་
ཐུག་ཀུན་རྫོབ་འབྲུལ་པའི་རྩོད་ལུག་ཞིག་པའི་ཚེ་གནས་སྐྱང་མཐུན་པར་མཐོང་བ་སྟེ། རྗེ་མི་ལས།
སེམས་ཅན་མི་མཐོང་སངས་རྒྱས་མཐོང་། །རྣམ་ཤེས་མི་མཐོང་ཡེ་ཤེས་མཐོང་། བཞིན་སོ། །

འདིར་གནས་སྐྱབ་མི་མཐུན་པ་མཐུན་པར་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། གནས་ཚུལ་ལ་འཇལ་བྱེད་
 རོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ཚད་མ་ནི། ཚུར་མཐོང་གི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་
 བལ་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་འདོད་པ་སྟེ། འཇུག་
 པ་ལས། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི། འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་
 གྱིས་། ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་དང་། ཉིང་འཇོན་རྒྱལ་པོ་ལས།
 མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན། ལྷེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཚད་མ་མིན། གལ་ཏེ་དབང་པོ་
 འདི་དག་ཚད་ཡིན་ན། འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་སུ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་སོ། །

ཡང་སྤང་ཚུལ་ལ་འཇལ་བྱེད་ཐ་སྐྱད་དཔྱོད་གྱིས་རིགས་པ་ཚད་མ་དེ་ཡང་། མ་དག་ཚུར་མཐོང་
 གི་སྤང་བ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་རྟོག་བཏགས་འབྱུང་པའི་ཡུལ་ལས་
 འདས་པའི་རྣམ་དག་ཚད་མ་ལ་འདོད་པ་སྟེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། ཚངས་སོགས་འཇིག་རྟེན་
 འདི་ལ་ནི། བདེན་པར་རབ་རྟུག་སྤང་བ། །དེ་མི་འཕགས་ལ་རྩལ་ཞེས་གསུངས། འདི་ལས་
 གཞན་ལྟ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་དང་། མདོ་ལས། གྱིས་པའི་སློ་ཅན་མཚན་མར་འཇོན་པ་རྣམས། །
 འཇིག་རྟེན་དག་ན་མེད་པའི་ཚོས་ལ་སྟོད། ཅེས་སོ། །

འོ་ན་སྤང་བ་འདི་འཕགས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་གཉིས་ཀལ་སྤང་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་མཐོང་བ་ཚད་
 མ་མིན་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྤང་བ་ཅམ་དུ་འདྲ་ཡང་མཐོང་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་སྟེ། སྟོད་འཇུག་ལས། སྐྱུར་མ་
 ལྟ་བུར་མིན་པས་འདིར། །རྣལ་འབྱོར་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ཚོད། ཅེས་སོ། །

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་མཐོང་བ་ཡང་དག་མིན་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཚད་མར་གྲུབ་པ་
 འདི་དག་ལ་ཅོ་འདྲི་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་དེ་ཅམ་ནི་རེ་ཞིག་དབུ་མ་པས་དགག་
 པར་བྱ་བ་ཡང་མིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་འགོག་ཅེ་ན། འདིར་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ནང་གི་
 བདག་རྟུ་འཇོན་པའི་བདེན་ཞེན་མ་རིག་པ་དེ་ཉིད་བརྗོག་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་
 མཐོང་ཐོས་ཤེས་པ་དག །རེ་ཞིག་དགག་པར་བྱ་མིན་ཏེ། འདིར་ནི་སྐྱག་བསྐྱེད་རྒྱུར་གྱུར་པ། །
 བདེན་པར་རྟོག་པ་བརྗོག་བྱ་ཡིན། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞལ་བྱ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གནས་ཚུལ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ། སྤང་ཚུལ་དགག་
 པའི་ཚུལ། །གནས་སྤང་མཐུན་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མིང་གིས་མདོར་
 བསྟན་པ། དབྱེ་བས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རོན་དཔྱོད་ཚད་མས་གཞལ་བྱའི་དོན། །
 གནས་ཚུལ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། །

རྣམ་གྲངས་པ་ཡི་དོན་དམ་དང་། །

རྣམ་གྲངས་མིན་པ་གཉིས་སུ་བྱུང་། །

ཞེས་པ་སྟེ། འཇམ་བྱེད་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་འཐད་སྐྱབ་གྱི་རིགས་པ་ཚད་མས་གང་ལ་གཞལ་བར་བྱ་
བའི་དོན་གནས་ཚུལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཅིག་ཕུ་ཡོངས་གཙོ་དུ་སྐྱབ་པ་ལ། དབུ་མ་པས། མ་
སྐྱེས་པ་དང་མ་འགག་པའི། ཚེས་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་དང་མཚུངས། །ཞེས་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་
དོན་དམ་གཅིག་ཕུ་སྐྱབ་པར་བཞེད་ཀྱང་། གཞན་གྱིས་ཤེས་པར་མི་རུས་པས་ཉན་པ་པོ་རྣམས་སྐྱག་
པར་སྤང་བའི་སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེའི་སློང་ར་ཁས་ལེན་ཡོད་པ་ལྟར་བདེན་
གཉིས་སོ་སོར་སྤྱོད་ནས་ཚེས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་སློང་མ་འབྱུང་བའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཡོད་དོ་ཞེས་
ཐ་སྐྱད་གདགས་པ་དང་། ཚེས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྩུབ་པའི་དོན་ཅན་གྱིས་སྐྱ་ཤད་དང་འདྲ་
བར་སློང་འབྱུང་བའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དོན་དུ་མེད་དོ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་གདགས་པའི་སློང་ནས་དོན་དམ་རྣམ་གྲངས་
མིན་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བསྟན་པ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལས།
ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱས། །མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་ཆེན་གྱི། །སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་
ནི། །མཁས་ལ་རུང་བར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

དེས་ན་གདུལ་བའི་སློང་རིམ་ལ་སློང་རྟེན་སྐྱབ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱུང་བ་ལས། དོན་དམ་དེ་ཡང་རེ་ཞིག་
མེད་དོ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་གདགས་པའི་སློང་ནས་གནས་སྐབས་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་དང་། མཐར་ཐུག་
རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་སུ་བསྟན་དགོས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་དོན་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
གང་ཡང་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས། སློང་དོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་དེ། །མི་སློང་ཞེས་
ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་། །གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ། །གདགས་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་
སོ། །

**གཉིས་པ་དབྱེ་བས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་གྲངས་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་མིན་པ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི།**

- དེ་ཡང་ངེས་དོན་མདོ་སྟེ་ལས། །
- སེམས་ལ་སེམས་ནི་མ་མཚིས་ཞེས། །
- དངོས་འཛིན་སྟོགས་རེ་བཀག་པ་འདི། །
- རྣམ་གྲངས་པ་ཡི་དོན་དམ་དང་། །

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་རྣམས་ལས། ཚེས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལས་
བརྩམས་ཏེ། སེམས་ཅན་མ་མཚིས། སྟོག་མ་མཚིས། གང་ཟག་མ་མཚིས། སེམས་མ་མཚིས་

ཞེས་ཡོད་པའི་ལྷོག་ཕྱོགས་མེད་པར་བསྟན་ནས་ཡོད་པར་ལྟ་བའི་དངོས་འཛིན་ཕྱོགས་རེ་བཀག་པ་འདི་
ཉིད། མཐའ་བཞི་བཀག་པའི་མེད་དགག་ལ་སྟོས་ནས་རྣམ་གྲངས་པར་འཛོག་པའི་དགོས་པ་ཡང་།
འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་མཐུན་པའི་དོན་དམ་དུ་བཞེད་པ་སྟེ། དབུ་མ་
རྒྱུ་ལས། སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་པར་དང་མཐུན་པར་བཞེད། །ཅེས་དང་།
སྐྱོད་འཇུག་ལས། སྐྱོད་ཉིད་བག་ཆགས་ཉམས་ཚུང་ཞིང་། །སྐྱོད་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པས་ནི།
དངོས་པོའི་བག་ཆགས་སྐྱོད་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་སོ། །

མཐར་ཐུག་མཐའ་བཞི་བཀག་པའི་མེད་དགག་ལ་དེ་དག་གྲང་མེད་པའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་
དགག་བྱར་བཞེད་པ་སྟེ། སྤྲ་མ་ལས། སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། །སྐྱེ་བ་མེད་ལ་སོགས་མི་
སྲིད། །དེ་ཡི་རོ་བོ་མེད་པའི་སྤྱིར། །དེ་ཡི་ཚིག་གི་སྐྱེ་མི་སྲིད། །ཅེས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་
གོམས་པས་ནི། །དེ་ཡང་སྤྱི་ནས་སྐྱོད་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཚུ་ཤེར་ལས། གལ་ཏེ་སྐྱོད་མིན་
ཅུང་ཟད་ཡོད། །སྐྱོད་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །མི་སྐྱོད་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྐྱོད་པ་ཡོད་
པ་གལ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

- སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞེས། །
- ཟབ་ཞི་སྟོས་བྲལ་བསྟན་པ་འདི། །
- རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ཡིན། །

ཞེས་པ་སྟེ། དབུ་མའི་མཐའ་བཞི་བཀག་པའི་མེད་དགག་དེ་ཡང་འོག་མ་ཕྱོགས་གཅིག་བཀག་པའི་
མེད་དགག་ལ་སྟོས་ནས་རྣམ་གྲངས་མིན་པར་འཛོག་གྲང་། །མཐར་ཐུག་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འོད་
གསལ་བ་ཞེས་ཟབ་ཞི་སྟོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་པ་བསྟན་པ་འདི་ལ་སྟོས་ན་དེ་ཡང་ཡུང་པོ་
རྣམ་བཅད་གྱི་སྐྱོད་པ་ཅམ་ལས་མེད་པའི་རྣམ་གྲངས་པར་བཞག་པ་དང་། །དེས་ན་མཐར་ཐུག་རྣམ་
གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ནི་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྡན་གྱི་སྐྱོད་པ་ཉིད་ལ་བཞེད་པ་སྟེ། །རིགས་ལྡན་འཇམ་
དཔལ་གྲགས་པས། ཡུང་པོ་རྣམ་བཅད་སྐྱོད་པ་ཉིད། །ཚུ་ཤེར་བཞིན་དུ་སྦྱིང་པོ་མེད། །རྣམ་པ་ཀུན་
གྱི་མཚོག་ལྡན་པའི། །སྐྱོད་ཉིད་དེ་དང་འབྲེལ་ཡིན། །ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་སྐྱོད་
ཉིད་ནི་རྣམ་ཀུན་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་འདི་ནི་རྣམ་གཞག་རིགས་ཚོགས་དགོངས་འགྲེལ་དང་
བཅས་པ་ལས་མི་འཆད་དེ། །ཚུ་ཤེར་ལས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གང་། །འགྲོ་བ་
འདི་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན། །འགྲོ་བ་འདི་ཡང་རང་བཞིན་མེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་
མེད། །ཅེས་མཚན་འཛིན་གྱི་སྟོས་པ་བཀག་པ་ཅམ་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་མཐར་ཐུག་རང་གནས་

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་པའི་དོ་བོ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་སྐྱབ་ཚུལ་ཞལ་གྱིས་མ་
བཞེས་པའི་སྤྱིར་དོ། །

འོ་ན་གང་ལས་འཆད་ཅེ་ན། བཀའ་མཐའ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་བསྟོན་ཚོགས་དང་རྒྱལ་ཚབ་
བྱམས་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་གཟིགས་པས་སེམས་ཅན་ལ། རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་པོ་ཡོད་
པར་བསྟན། ཞེས་སོ། རྒྱལ་ཚོགས་ལྟར་བསྟན་ཅེ་ན། རྒྱལ་ཚོགས་གསུམ་གྱི་སྐོར་སྐོར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་
ཡང་གཞི་ཚོས་སྐྱོད་པ་ཉིད་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་སྤྱིར་དང་། ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་
ཉིད་ལ་བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་
ཡོད་པའི་སྤྱིར་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན་དུ་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་སྐྱེ་མ་ལས། རྫོགས་
སངས་སྐྱེ་ནི་འཕྲོ་སྤྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེ་མེད་སྤྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་སྤྱིར་ན་ལུས་ཅན་
ཀུན་། །ཏྲག་ཏུ་སངས་རྒྱལ་སྤྱིང་པོ་ཅན། ཞེས་སོ། །

དེས་ན་དོན་དམ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་བསྟན་པ་འདི་
ནི་མཐར་ཐུག་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་སྟེ། རྒྱལ་བ་ཉིད་གྱིས། ཟབ་ཞི་སྤྱོད་ལྡན་
འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །བདུད་རྩི་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཤིག་བདག་གིས་སྟེད། །སྐུ་ལ་བསྟན་གྲུང་གོ་
བར་མི་འགྱུར་བས། མི་སྐྱེ་ནགས་འདབས་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། ཤེས་
རབ་ཞབ་ཅིང་སློ་རྒྱུང་བ་དག་གིས་ཚོས་འདི་རྟོགས་དཀའ་བར་དགོངས་ནས་ཚོས་མི་གསུང་བའི་ཚུལ་
མཚན་པ་དང་། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་དང་ལྷན་པའི་དབང་གིས་གང་རགས་པ་
རྟོགས་སྐྱབ་རྣམས་སྤར་བསྟན་ལ། གང་སྐྱབ་རྟོགས་དཀའ་བ་རྣམས་སྤྱི་ནས་རིམ་གྱིས་བསྟན་པའི་
རྣམ་གཞག་དེས་པ་ཡང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བསྐྱོད། །བར་དུ་
བདག་ནི་བསྐྱོད་པ་དང་། སྤྱི་ནས་ལྟ་བུ་གུན་བསྐྱོད་པ། །གང་གིས་དེ་ཤེས་མཁས་པ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། གདུལ་བྱ་སློ་ཐ་མ་དང་། འབྲིང་དང་། རབ་གསུམ་ལ་དེ་ལྟར་བསྟན་ནས། སློ་
ཡང་རབ་ལ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་ཡང་། བཀའ་མཐའ་མ་ལས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་
ཀུན་སྟོང་པ་ཞེས། །བསྟན་ནས་ཡང་འདིར་རྒྱལ་བས་སྤྱིང་པོ་བསྟན། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤྱང་བ་
རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། རིམ་གྱིས་འཕྲུག་པར་བསྟན་པ་ཡང་། རྫོངས་པ་རྣམས་ལ་ཐབས་སུ་
གསུངས། །ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཚོས་འདི་ལ། རིམ་གྱིས་སྤྱིར་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་སོ། །
གཉིས་པ་སྤྱང་ཚུལ་དགག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱང་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱུང་ཚུལ་དང་། ཀུན་
རྫོབ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྣམ་དག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱའི་དོན། །

སྤྱང་ཚུལ་དགག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། །

མ་དག་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་དང་། །

དག་པའི་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི། །

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འཇམ་བྱེད་ཐ་སྐྱོད་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་རྣམ་དག་ཚད་མས་གང་ལ་གཞལ་བར་
བྱ་བའི་དོན་སྤྱང་ཚུལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་གཅིག་ལ་དག་དང་མ་དག་པའི་མཐོང་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྣམ་
བཅད་དགག་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱུང་བ་ལས། དང་པོ་མ་དག་ཚུར་མཐོང་གི་སྤྱང་ཚུལ་ནི། མེད་བཞིན་
སྤྱང་བའི་དངོས་པོ་སྐྱད་ཅིག་མའི་རྒྱུན་ལ་བདེན་པར་བཟུང་བའི་དབང་གིས་ཐག་ཁྲ་ལ་སྤྱུལ་དུ་འཛིན་པ་
ལྟར་སྤྱིན་ཅིག་ལོག་ཏུ་བྱུང་བ་སྟེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། སོ་སོའི་སྤྱོ་བོ་དངོས་བདག་ཅན། །
ཡོད་དང་མེད་པ་སྤྱིན་ཅི་ལོག། ཉེས་པས་ཉོན་མོངས་དབང་བྱུར་རྣམས། །རང་གི་སེམས་གྱིས་
བསྐྱུས་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བྱིས་རྣམས་ངེས་པ་ལོ་ནར་ནི། །འཁོར་བའི་
ཚོས་ལ་གོམས་པ་སྟེ། །དེ་ལ་དགོ་ལེགས་འགོ་བ་ཡང་། །མེད་ན་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་དག་པའི་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱང་ཚུལ་ནི། ཅིར་སྤྱང་སྐྱད་ཅིག་མས་སྤྱོ་འགག་
ཅན་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་བདེན་མེད་དུ་གཟིགས་པའི་དབང་གིས་ཐག་པ་ལ་ཐག་པ་དངོས་སུ་མཐོང་
བ་ལྟར་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་པ་སྟེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། དངོས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་
གྱིས་ནི། །དངོས་པོ་མི་རྟག་བསྐྱུ་བའི་ཚོས། །གསོག་དང་སྟོང་པ་བདག་མེད་པ། །རྣམ་པར་དབེན་
ཞེས་བྱ་བར་མཐོང་། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གང་གིས་འགོ་བ་འབྱུལ་འཁོར་གྱི། །
ཚོགས་འདྲ་སྤྱོ་མའི་སྤྱོས་བྱ་ལྟར། །མཐོང་བ་བྱུར་པ་དེ་དག་ནི། །གསལ་བར་གོ་འཕང་དམ་པར་
འགོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྤྱང་ཚུལ་ཐ་དད་བྱུང་བའི་སྤྱིར། །

ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་གཉིས་སུ་འགྱུར། །

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱང་ཡུལ་གཞི་གཅིག་ལ་སྤྱོ་འཕགས་སོ་སོའི་སྤྱང་ཚུལ་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱིར།
ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། འཛིན་རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། གང་
བཅོས་མ་རྒྱན་པར་སྤྱང་བ་ལ་བདེན་པར་བཟུང་བ་འཛིན་རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། འཇམ་པ་ལས། དེས་
གང་བཅོས་མར་བདེན་པར་སྤྱང་དེ་ཉིད། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་བྱུང་བ་དེས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་དང་།
མདོ་ལས། དངོས་རྣམས་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་
ལ་འབྱུལ་པ་གང་། །དེ་ནི་འཛིན་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་འདོད། ཅེས་སོ། །

ཡང་བཅོས་མ་ལ་བཅོས་མར་གཟིགས་པར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅི། ལྷན་བའི་ཆ་
ལས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇིག་ཀྱང་དེར་ཞེན་མེད་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་མ་འཇིག་པའི་སྲིར་ཀུན་རྫོབ་ཅོམ་
ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། །ཡང་སྤྲུལ་ལས། བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་འདི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འོ། །ཞེས་དང་།
མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གྱིས་པ་ཡང་དག་ཉིད་སྦྱིབ་ནས། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་ཏུ་སྤྲང་། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་བསལ་ནས། །ཡང་དག་ཉིད་ནི་ཀུན་ཏུ་སྤྲང་། །ཞེས་སོ། །

དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡང་ཡུལ་ལ་ཞེན་པའི་ཆགས་ཐོགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་སྟེ།
རིགས་པ་དུག་རྩུབ་ལས། གྱིས་པས་བདེན་པར་འདུ་ཤེས་པས། །གཟུགས་བརྒྱན་ལ་ཅི་ཆགས་པ་
སྟར། །དེ་སྟར་འཇིག་རྟེན་ཚོངས་པའི་སྲིར། །ཡུལ་གྱི་གཟེབ་ལ་ཐོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
བདག་ཉིད་ཆེ་རྣམས་དངོས་པོ་དག །གཟུགས་བརྒྱན་ལྟ་བུར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །མིག་གིས་མཐོང་ནས་
ཡུལ་ཞེས་ཅི། །བྱ་བའི་འདམ་ལ་མི་ཐོགས་སོ། །ཞེས་སོ། །

མཐར་ཐུག་སྤྲང་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ལ་སྟོམ་ན་དག་པའི་སྤྲང་བ་དེ་ཡང་དོན་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ་
སྤྲུ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བསལ་ན་ཐག་པ་མི་རྟེན་པ་སྟར་བརྟགས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྲང་བ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
མཐོང་བ་དེ་ཡང་དོན་དུ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འཁར་གཞོང་དུ་སྐྱེ་ཤད་ཡོད་པར་མཐོང་བ་དང་
མེད་པར་མཐོང་བ་ལ་བདེན་རྒྱུན་ཡོད་པ་ཅོམ་མ་གཏོགས་གཉིས་ཀ་སྤྲང་བ་དང་བཅས་པའི་སྲིར་མཐར་
ཐུག་དག་ག་བྱ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། དོན་དམ་གཉིས་སུ་མེད་ཚུལ་གྱིས། །ཚོས་ཅན་མེད་
ཅིང་ཚོས་ཉིད་མེད། །དེ་ལ་འབྲུལ་དང་མ་འབྲུལ་མེད། །བདེན་དང་རྒྱུན་པ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་དང་།
རྗེ་མི་ལས། མཚོགས་དུས་ན་འབྲུལ་པ་སྟེ། །ཚོགས་པ་རྣམས་ལ་སྤྲུ་མར་སྤྲང་། །མཐར་ཐུག་དོན་
ལ་སྤྲང་མ་མྱོང་། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་གནས་སྤྲང་མཐུན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ཅི།

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་འདི། །
གནས་སྤྲང་མཐུན་པའི་དོད་དམ་ཡིན། །
དེ་ཉིད་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར། །
བསལ་བཞག་དག་ག་སྤྲུབ་གང་ཡང་མེད། །
ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གནས་སྤྲང་མཐུན་པར་མཐོང་བ་ལ། དང་པོ་སྟེ་བཞོན་བསམ་གྱིས་ལེགས་པར་
གཏན་ལ་ཐབ་སྟེ་སྒོ་འདོགས་ཚོད་པར་བྱས། དེ་ནས་བར་དུ་འགྲི་སྟེ་སུ་མ་སོང་བར་ནང་སེམས་
ཐོག་ཏུ་སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་སྤྲངས་ཏེ། མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་འཇིན་དང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་སེམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོ་འབྲུལ་པའི་སྤྲང་བ་དག་སྟེ། མཐར་

ཐུག་རྒྱུ་མ་འབྲུལ་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་མ་ཐུན་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
 དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡུལ་ཅན་སེམས་ཀྱི་དག་པའང་འདི་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། གནས་ཚུལ་རང་
 བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་སྤང་ཚུལ་སྤངས་པའི་དག་པའང་འདི་ལས་གཞན་དུ་མེད་པའི་སྲིད་དང་། དེ་
 འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་བདེན་པའི་སྲིད་གནས་སྤང་མ་ཐུན་པའི་
 དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་སྟེ། སྤྱད་པ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་དག་པ་འབྲས་བུ་དག་པ་རིག་པར་བྱ། །འབྲས་
 བུ་གཟུགས་དག་ཐམས་ཅད་མ་ཐུན་པ་དག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

དེས་ན་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོན་གྱི་སློབ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་དབྱིངས་དང་ཡེ་
 ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྟོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་སོང་སོང་བའི་དོན་དམ་དེ་ལོན་ཉིད་གཟིགས་པ་རྣམས་
 ཀྱི་དོན། དག་དང་མ་དག་པའི་བསལ་བཞག་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མེད་པ་སྟེ། མི་པམ་
 མགོན་པོས། འདི་ལ་བསལ་བུ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བའང་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་
 ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་གནད་ཀྱི་མཁུག་བསྟུ་བ་ནི།

- དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །
- འབྲུལ་པ་དག་དང་མ་དག་པའི། །
- རང་སྤང་ཅོམ་ལས་མེད་པས་ན། །
- འབྲུལ་སྤང་དགག་ཚུལ་ཤེས་པར་གཅེས། །

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་འབྲུལ་པའི་གཞི་ནི་མ་རིག་པ་སྟེ། གཞི་དེ་ལས་
 སེམས་ཅན་ཐ་མ་རན་སོང་གསུམ་དང་། འབྲིང་མི་དང་། མཚོག་ལྟ་རྣམས་ཏེ་དེ་དག་སོ་སོའི་སྤང་བ་
 མི་འདྲ་བར་ཐ་དད་དུ་ཤར་ནས་འཁོར་བ་ཚོ་ཚུའི་ལུང་མོ་ལྟར་སྤང་བ་སྟེ། སྤྱད་པ་ལས། སེམས་ཅན་
 ཐ་མ་འབྲིང་དང་མཚོག་གྱུར་རི་སྟེད་པ། །དེ་ཀུན་མ་རིག་ལས་བྱུང་བ་དེ་བར་གཤེགས་པས་
 གསུངས། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་མ་དག་པའི་སྤང་བ་དང་། དག་པའི་སྤང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་
 ཉེན་འབྱུང་གཞན་དབང་གིས་སྤང་བ་ཅོམ་ལས་གཞན་གཙོ་བོ་དང་དབང་ལྷུག་ལྟ་བུ་རང་དབང་ཉིད་གྱིས་
 སྤང་བ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པའི་སྲིད་ཐམས་ཅད་ནང་གི་འབྲུལ་པ་དག་དང་མ་དག་པའི་ཆ་ལས་འཛོག་པ་
 སྟེ། རྒྱུད་སྐྱེས་མས། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །སེམས་ཅན་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

སྤང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་དང་འདྲ་བར་རང་སྤང་གི་བག་ཚགས་ཅོམ་ལས་

རྒྱ་གཞན་ལག་ལ་ཡང་མེད་པས་ན་ལྷུལ་གཞི་སེམས་ལ་ཐུག་པ་སྟེ། ལྷུག་པ་ལས། འདི་ནང་རི་
ལྷར་སང་བཞིན་རི་སྟོན་དུ། །མ་སང་དེ་སྟོན་དེ་ལ་གསུམ་པོ་ཡོད། །སང་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཚར་
ཡོད་མིན་ལྟར། །གཏི་ལུག་གཉིད་སང་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །

དེས་ན་སེམས་ཀྱི་ལྷུལ་སྤང་དགག་པའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་དང་གྲུབ་མཐའི་
ཚུལ་ལ་མཁས་པར་སྤངས་ནས་སེམས་ཀྱི་གཞི་རྩ་ཚོད་པར་གཅེས་ཏེ། ཞི་བ་ལྷས། གང་གི་ཚོས་ཀྱི་
གཙོ་བོ་མཚོག་ །སེམས་ཀྱི་གསང་འདི་མ་ཤེས་ན། །བདེ་ཐོབ་སྤྱད་བསྐྱེད་གཞོམ་འདོད་ཀྱང་། །དེ་
དག་དོན་མེད་ཀྱི་ནར་ལྷུམས། །ཞེས་སོ། །

འོ་ན་སེམས་ཀྱི་གཞི་རྩ་ཚོད་པ་ལ། དང་པོ་ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་བརྒྱུག་དགོས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན།
སྤང་ཡུལ་སེམས་ཀྱིས་སྤོ་བཏགས་ཏེ་བཟོས་པ་མ་གཏོགས་སེམས་ལས་གཏུ་དུ་མེད་པས། སེམས་
བརྒྱུག་ན་སྤང་བ་དང་གིས་བརྒྱུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་བས། སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཇིག་
རྟེན་དང་། །སྤོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལོན་ཏུ་སྤོ་ཚོགས་དགོད། །འགོ་བམ་ལུས་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་
གསུངས། །སེམས་སྤངས་ནས་ན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

འོ་ན་སེམས་བརྒྱུག་པའི་ཐབས་གང་ཞེ་ན། བད་གི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་གྱུ་
དགོས་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷས། ཡང་དག་མཐོང་ན་གནས་མཚོག་ལ། །རྩུང་ཟད་མཐོང་ཡང་བཟང་
འགོ་སྟེ། །དེ་སྤྱིར་བད་བདག་བསམ་པ་ལ། །མཁས་པས་རྟག་ཏུ་སྤོ་བསྐྱེད། །ཅིས་སོ། །
གསུམ་པ་ལྷ་བའི་དོས་འཇིན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་དགོད་པ་དང་། རང་
ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣམ་དབྱེ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་གཞག་གྱེ་བྲག་ཏུ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣམ་དབྱེ་དཔོས་དང་། དེའི་ལྷུང་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལོ།

དེ་ལ་བདེན་སྟོང་གཞན་སྟོང་དང་། །
རང་སྟོང་དབུ་མའི་བཞེད་ཚུལ་གྱི། །
ལྷ་བའི་ལྷུང་པར་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། །

ལྷུལ་སྤང་དགག་ཚུལ་གསུམ་དུ་བྱུང་། །
ཞེས་པ་སྟེ། ལྷུལ་སྤང་འགོག་གྱེད་ཀྱི་ལྷ་བ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་བདེན་སྟོང་
དང་། །དོན་དམ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་སྟོང་དང་། །བདེན་གཉིས་དོ་བོས་སྟོང་པའི་རང་སྟོང་སྟེ་
དབུ་མའི་བཞེད་ཚུལ་གྱི་ལྷ་བའི་ལྷུང་པར་རྣམ་པ་གསུམ་བྱུང་བ་ལས། ལྷུལ་སྤང་དགག་པའི་ཚུལ་
ཡང་མ་ཡིན་དགག་དང་མེད་དགག་བཞེད་ཚུལ་གཉིས་ཏེ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། ལྷུལ་སྤང་

གཟུགས་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མཚོན་ན་གྲིས་པས་སྤྲང་ཡུལ་རང་མཚོན་པར་བརྒྱད་ནས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་
 དང་མི་འོང་བ་ལས་ཆགས་སྤང་གཉིས་སུ་བྱུང་ནས་འབྲུལ་པ་ལ། སེམས་ཅོམ་པས་སྤྲང་ཡུལ་འབྲུལ་
 པའི་གཞན་དབང་ཅོམ་ལས་སྤྱི་རོལ་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་བསྟན་པས་བརྒྱད་བ་རང་མཚོན་པ་འགོག་པ་
 དང་། ཡང་གཟུགས་འབྲུལ་སྤྲང་ཡིན་པར་ཤེས་ཀྱང་ད་དུང་འབྲུལ་སྤྲང་བདེན་པར་བརྒྱད་བ་ལ།
 རང་རྒྱུད་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲང་བ་བསྐྱུ་མེད་དུ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་པས་སྤྲོང་པར་བསྟན་པས་འཛིན་པ་རང་
 མཚོན་པ་འགོག་པ་དང་། ཡང་གཟུགས་བདེན་པ་མེད་པར་ཤེས་ཀྱང་དེར་འཛིན་མི་སྤྲོང་བ་ལ། ཐམ་
 འབྲུར་བས་གཟུགས་སྤྲང་དུས་ཉིད་ནས་རང་གི་ངོ་བོས་སྤྲོང་པར་བསྟན་པས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་
 འཛིན་པ་ལོག་སྟེ་གྲོལ་བར་འདོད་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་གྱིས། གྲིས་པ་རྣམས་ནི་གཟུགས་ལ་
 ཆགས། །བར་མ་རྣམས་ནི་ཆགས་བྲལ་འབྱུར། །གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡི། །སློ་མཚོག་
 ལྟན་པ་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཅེས་སོ། །

**གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མ་ཡིན་དགག་དང་མེད་དགག་གི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ། མེད་དགག་ནང་
 གསེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།**

དེ་ཡང་དགག་བྱ་བ་གཤམ་པའི་ཤུལ། །
 ཚོས་གཞན་འཕེན་དུ་ཡོད་མེད་ལས། །
 མ་ཡིན་དགག་དང་མེད་དགག་སྟེ། །

ཞེས་པ་སྟེ། འབྲུལ་སྤྲང་དགག་པའི་ཚུལ་དེ་ལ་ཡང་དགག་བྱ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་བཤགས་པའི་ཤུལ་དུ་
 སྐྱབ་ཚོས་དོན་དམ་པའི་ཚོས་གཞན་འཕེན་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ལས། ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
 དགག་དང་མེད་དགག་གི་རྣམ་གཞག་གཉིས་སུ་སྟེ་བའོ། །

འོ་ན་མ་ཡིན་དགག་དང་མེད་དགག་ཅེས་བཤགས་པའི་རྗེས་སྐྱབ་གང་ཞེ་ན། སྤྲོང་བཞི་གཞན་
 དབང་ལ་ཀུན་བཤགས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགག་པའི་ཤུལ་དུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་
 པའི་ཚོས་གཞན་སྐྱབ་དུ་ཡོད་པ་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། ཇི་ལྟར་དེ་ལ་དེ་མེད་པ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་
 དོན་དམ་འདོད། །ཇི་ལྟར་དེ་ལ་དེ་དམིགས་པ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་སོ། །

ཡང་སྤྲོང་བཞི་ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྲང་དུས་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་དགག་པའི་ཤུལ་དུ་ཡོད་
 པ་དང་མེད་པའི་ཚོས་གང་ཡང་སྐྱབ་དུ་མེད་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་གྱིས། ཡོད་སྤྱིར་ཡོད་པ་སྐྱེ་མིན་
 ཏེ། །མེད་སྤྱིར་མེད་པའང་སྐྱེ་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་མ་སྐྱེས་ཞེས། །དེ་ཉིད་
 མཁྱེན་པ་མཚོག་གིས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཕྱོགས་གཅིག་བཀག་པའི་མེད་དགག་གི། །

གཏུབ་ཚིགས་མ་ཡིན་དགག་དང་མཐུམ། །

ཞེས་པ་སྟེ། མེད་དགག་རང་ལའང་སྐྱབ་ཚོས་ཁས་ལེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས། མཐུམ་བཞི་
བཀག་པའི་མེད་དགག་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་བཀག་པའི་མེད་དགག་གཉིས་སུ་བྱུང་བ་ལས། ཕྱི་
མས་སྐྱབ་ཚུལ་ཁས་ལེན་ཡོད་པའི་དབང་གིས་སྟོང་གཞི་གང་ལ་ཚོས་གང་གིས་སྟོང་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
གཏུབ་ཚིགས་ནི་མ་ཡིན་དགག་དང་ཚུལ་མཐུམ་པར་སྐྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་དོན་དམ་དོན་དམ་གྱིས་མི་
སྟོང་སྟེ། དོན་དམ་ལ་ཀུན་རྫོབ་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གཞན་སྟོང་གི་གཏུབ་ཚིགས་དང་། ཀུན་
རྫོབ་ཀུན་རྫོབ་གྱིས་མི་སྟོང་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་བདེན་པའི་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བདེན་སྟོང་གི་གཏུབ་
ཚིགས་སོ། །

གཏུབ་ཚིགས་དེ་གཉིས་སྐྱབ་གང་དང་གང་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་སེམས་ཅམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པའོ། །
དེ་དག་གཉིས་ཀ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ། སྐྱམས་ཀུན་རྫོབ་མེད་ཅེས་སྐྱར་པས་ཐ་
སྟོང་ལས་ཉམས་པ་དང་། དོན་དམ་ཡོད་ཅེས་སྟོང་འདོགས་པས་དོན་དམ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཡང་
ཕྱི་མས་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་མེད་པར་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་བདེན་གཉིས་ཟུང་
འཇུག་ལས་ཉམས་པ་སྟེ། དེ་དག་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། སྟོབ་
དཔོན་གྱི་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། སྤྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་
ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། །དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་འགྲུབ་ཡོད་མི་ན། །ཅེས་སོ། །

དེས་ན་སྟོང་པ་ལས་ཉམས་ཀྱང་སྐྱེ་ཡི་ལྟ་བུ་ལས་ཉམས་པ་ནི་ཅེས་ཀྱང་མི་རུང་སྟེ། འཕགས་
ལྷན་ཏེ། ཚུལ་བྱིམས་ལས་ནི་ཉམས་སྐྱེ་ཡི། །ལྟ་ལས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ལོ། །ཚུལ་བྱིམས་ཀྱིས་ནི་མཐོ་
རིས་དང་། །ལྟ་བས་གོ་འཕང་མཚོག་ཏུ་འགྲོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་གཞག་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ།

སྐབས་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ཡི་ཁྱད་པར་མདོར་བསྟུ་ན། །

ཞེས་པ་སྟེ། དབུ་སེམས་དེ་དག་གི་ལྟ་བུ་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་བོད་དུ་ལྟ་བུ་དེ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་
ཕྱོགས་པ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དགག་བཞག་གི་ཁྱད་པར་མང་དུ་སྦྱང་ཡང་དེ་དག་འདིར་བསྟན་པའི་
སྐབས་སུ་མ་བབ་པས་བཤད་བྱ་མིན་ལ། འདིར་དབུ་སེམས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་མདོར་བསྟུས་ཏེ་
བསྟན་པ་དེ་ལ། ཕྱོགས་སུ་དེ་དག་སྤྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་བཤད་ན་ཡང་། དོན་དུ་དེ་དག་ཐོག་པ་
ཚེན་པོའི་ཚུལ་མཐུམ་དག་ཁོང་དུ་ཚུད་དེ་ཟབ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་དབུ་མ་དང་། རྒྱ་ཚེ་བའི་མཐར་ཐུག་

པ་སེམས་ཙམ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་འཛོག་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཙུག་ལྷན་གསུམ་ལགས་པས།
 དེ་དག་ལ་སྤྲོད་ན་རང་ལ་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་བཏགས་པའི་དགོས་པའང་མེད་ལ།
 འདྲིར་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་རང་དང་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འཕྲོ་འདྲུལ་ས་གཞན་ཟེར་ཚིག་གི་
 རྗེས་སྤྱོད་འབྲས་ཏེ་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་དང་། མེད་པར་ལྟ་བུའི་ལོག་རྟོག་ཁོ་ན་འགོག་པའི་ཆེད་དུ། དབུ་
 མའི་བཞེད་ཚུལ་གྱི་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་དེ་དག་སྤྲེལ་བཤད་ན་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་ངེས་པ་མི་རྟོག་པས།
 འདྲིར་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཤེས་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བ་རྟོག་པའི་སྤྱིར་ཁྱད་པར་དེ་
 དག་སོ་སོར་སྤྲེལ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་ཁ་སྤྱི་བལྟས་ཀྱི་ཤེས་འགྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཅི་མ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་
 སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞན་སྟོང་གི་ལྟ་བུ། བདེན་སྟོང་གི་ལྟ་བུ། རང་སྟོང་ལྟ་བུ་ངོས་བཟུང་
བའོ། །དང་པོ་ནི།

- སྟོ་བྱུར་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཤུལ། །
- སྟོང་པོ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེས་པ། །
- དེ་ལ་ལྟ་བུ་གཞན་སྟོང་ཟེར། །
- སྟོང་པའི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་པར། །
- རྟག་དངོས་ཙམ་དུ་འདོད་པའི་སྤྱིར། །
- དེ་ལ་རྩོད་པའི་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད། །

ཅེས་པ་སྟེ། འདྲིར་དགག་བྱ་སྟོ་བྱུར་བའི་ཚོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཤུལ་ན། སྐྱུབ་ཚོས་སྟོང་པོ་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ་འཛོལ་སྐྱེས་དང་བཅས་པས་ཁས་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་ལྟ་བུ་གཞན་སྟོང་ཟེར་བ་དང་།
 འདྲིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་གྲུབ་འབྲས་བདེན་གྲུབ་གཅིག་ཁས་སྐྱེས་པར་
 སོང་བའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ནི་སྟོས་བྲལ་གྱི་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཉེ་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་པར་རྟག་
 དངོས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་སྤྱིར་དང་། ཡོད་པ་དོན་དམ་དུ་འཛོག་པའི་དབང་གིས་དེར་འཛོལ་སྐྱེས་
 བྱ་མིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་གཞོན་བྱེད་ཡོད་ལ་སྐྱུབ་བྱེད་མེད་པའི་སྤྱིར་དེ་ལ་རྩོད་པའི་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད་དེ།
 འཇུག་པ་ལས། རྩོད་འདི་སེམས་བྱེད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་
 བརྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། དངོས་པ་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། །འདོད་
 ཆགས་ཞེ་སྤང་འབྱུང་བ་ཡི། །ལྟ་བུ་མི་བཟང་མ་རུང་འབྱུང་། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྩོད་པ་འབྱུང་། །
 ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀའ་པའི་ལུང་། །
 བདེན་མེད་སྟོང་པར་ཁས་སྐྱེས་པ། །
 དེ་ལ་ལྟ་བ་བདེན་སྟོང་ཟེར། །
 ཚོས་རྣམས་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པར། །
 བདེན་པས་སྟོང་པར་འདོད་པའི་སྲིད། །
 དེ་ཡང་གྲུབ་ཀའི་བབ་སྟེགས་ཡིན། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཡང་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀའ་པའི་ལུང་ན། རྒྱུ་བ་ཚོས་བདེན་མེད་སྟོང་པ་འཛིན་
 སྟངས་དང་བཅས་པས་ཁས་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་ལྟ་བ་བདེན་སྟོང་ཟེར་བ་དང་། འདིས་རྣམ་གྲངས་པའི་
 དོན་དམ་གནས་ལུགས་སུ་ཁས་སྐྱེས་པར་སོང་བའི་སྲིད་དང་། དེ་ཡང་སྟོས་བྲལ་གྱི་ལྟ་བ་ལས་
 གཞན་དུ་སྟོགས་ཏེ་ཚོས་རྣམས་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པར་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་མུང་ཆད་ཅམ་དུ་འདོད་
 པའི་སྲིད་དང་། མེད་པར་དོན་དམ་དུ་འཛོག་པའི་དབང་གིས་དོན་དམ་དངོས་པོའི་འཛིན་རྒྱུར་ཐལ་བ་
 སོགས་ཀྱིས་གཞོན་བྱེད་ཡོད་ལ་རྒྱུ་བ་བྱེད་མེད་པའི་སྲིད་དེ་ཡང་གྲུབ་ཀའི་བབ་སྟེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ།
 སེམས་འགྲུལ་ལས། རྒྱེ་མེད་ཅེས་དང་སྟོང་ཞེས་དང་། །བདག་མེད་ཅེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །དམན་
 པའི་བདག་ཉིད་གང་སྟོམ་པ། །དེ་ནི་འདི་ནང་བདག་སྟོམ་པ། །ཞེས་དང་། རྩ་ཤེར་ལས། རྒྱལ་
 བ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྟ་ཀུན་ངེས་པར་འབྱེན་པར་གསུངས། །གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ། །
 དེ་དག་རྒྱུ་བ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

མཐའ་བཞིའི་སྟོས་པ་བཀའ་ལུང་དུ། །
 སྟོས་ཚོས་དམིགས་སུ་མེད་པ་འདི། །
 རང་སྟོང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན། །
 ཚོས་རྣམས་ངོ་བོས་སྟོང་བ་ལ། །
 ཡོད་མེད་ཁས་ལེན་བྲལ་བའི་སྲིད། །
 དེ་ལ་རྩོད་པའི་སྐྱགས་ཀྱང་མེད། །

ཅེས་པ་སྟེ། མཐའ་བཞིའི་སྟོས་པ་ཅིག་ཅུ་བཀའ་པའི་ལུང་དུ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སྟོས་ཚོས་
 གང་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པ་འདི་ནི་རང་སྟོང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོང་
 དུ་འང་རང་མཚན་མེད་པར་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སྟོགས་ཐམས་ཅད་སུན་འབྱེན་ཏེ་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་
 ལམ་འཁྲུལ་མེད་དུ་སྟོན་པ་ལ་འབྲེན་པའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་སྲིད་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྩ་ཤེར་ལས།

ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་ལྟ། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །མཁས་
པས་གནས་པར་མི་བྱོལ། །ཞེས་དང་། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །
གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་མིན་པ། །མཐའ་བཞི་ལས་གྲོལ་དབུ་མ་པ། །མཁས་པའི་གནས་པ་དེ་ལོ་
ན། །ཞེས་སོ། །

འོ་ན་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མ་དེ་རང་རི་ལྟ་བུ་ཞེས། །དགོན་བརྗེགས་ལས། །མཐའ་དང་བྲལ་
བའི་དབུ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སློབ་དབུ་དུ་མེད་པ། །ཚིག་གིས་བསྟན་དུ་མེད་པ། །ཡུལ་གྱི་སྤྱང་བ་
མེད་པ། །ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་སྟེ། །སློབ་པས་འདས་པ་འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་
ལོ། །ཞེས་སོ། །འདིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྩ་ཤེར་ལས། །གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་དང་། །སློབ་པ་
རྣམས་གྱིས་མ་སློབ་པ། །རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐད་དམིན། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་
སོ། །

དེས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱང་དུས་ཉིད་ནས་རང་གི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་
བའི་ཕྱིར་ཡོད་མེད་དུ་དམ་བཅའ་བའི་ཁས་ལེན་ཀུན་དང་བྲལ་བ་སྟེ། །རྩོད་བརྗོག་ལས། །གལ་ཏེ་ངས་
དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །དེ་ཚོ་ར་ལ་སློབ་འདི་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སློབ་
མེད་ལོན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

དེས་གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་ཁས་སྤངས་ལ་ཐལ་བ་ནང་འགལ་ལོ་ནར་འཕེན་པའི་སློབས་གྱིས་གྲུབ་
པའི་མཐའ་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་ཡོད་དེ་ལ་རྩོད་པའི་སྒྲགས་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པས་ནམ་ཡང་མེད་པ་སྟེ། །བཞི་བརྒྱ་པ་
ལས། །ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་ཡོད་མིན་ལ། །དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་
ནའང་། །སྤྱོད་ཀ་བཅོམ་པ་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤྱོད་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

དེ་ཡང་བདེན་སྟོང་གཞན་སྟོང་གཉིས། །
རང་རང་ལྟ་བུའི་ཞེ་འདོད་གྱིས། །
འཁོར་ལོ་བར་མཐའ་འགལ་བར་སྤྱ། །
ཞེས་པ་སྟེ། །དེ་ཡང་བདེན་སྟོང་དུ་འདོད་པ་དང་གཞན་སྟོང་དུ་འདོད་པ་གཉིས་གྱིས་འཁོར་ལོ་བར་
མཐའ་དགོངས་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆ་ལས་སྤྱེ་བར་མ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་མཐོ་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་
ཀྱང་། །ཡོད་པ་ལྟར་ཐད་པར་བརྒྱུད་ནས། །འཁོར་ལོ་བར་པའི་ལྟ་བུ་དབུ་མ་དང་མཐའ་མའི་ལྟ་བུ་
སེམས་ཅམ་དུ་འདོད་པ་སྟེ། །དེ་ནི་གྲུབ་མཐའི་གནད་མ་ཟིན་པའི་སྤྱོད་པ་རི་བོང་གི་ཅལ་སྤྱོད་དང་མཚུངས་
པ་སྟེ། །བར་པའི་ལྟ་བུ་དབུ་མར་འདོད་ན་ཡང་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གཏིང་ཐུག་པར་མ་ཤེས་

པ་ཡིན་པས་དེ་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོགས་ལྡན་པའི། སྣོང་ཉིད་དེ་དང་འབྲམ་ཡིན། ཞེས་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རང་སྣོང་གི་གཞུང་ལས་དོན་དམ་སྣོ་ཡིས་མི་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཐ་སྐྱོད་མི་བཞེད་པ་དང་གཞན་སྣོང་གི་གཞུང་ལས་བཞེད་པ་སྟེ། གནས་ནི་
 ཡོངས་སུ་དག་པའི་སེམས། །སོ་སོ་རང་གི་སྣོད་ཡུལ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡ་
 མས་དོན་དམ་ཁས་ལེན་ཡོད་པར་མི་བཞེད་པ་དང་འདིས་བཞེད་པ་སྟེ། ཚོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་
 བེ། །སྐྱེས་ཕྱིར་འདི་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡ་མས་དོན་དམ་ཡོད་པར་
 ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ་དང་འདིས་བཞེས་པ་སྟེ། སོ་སོ་རང་གི་རིག་བྱེད་ཕྱིར། །འདིར་ནི་དོན་དམ་
 ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡ་མས་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་དང་འདིས་མི་
 བཞེད་པ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མ་གཏོགས་པའི། །འདི་ལྟར་ཚོས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མཐའ་མའི་ལྷ་བ་སེམས་ཚམ་དུ་འདོད་པ་ཡང་། རྣལ་འབྱོར་སྣོད་པའི་དབུ་མ་དང་སེམས་ཚམ་
 པའི་ལྷ་བ་ཕྱོགས་ཚམ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ལོང་གཏམ་སྟེ། སེམས་ཚམ་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚོས་
 དབྱིངས་རེ་གཅིག་པར་མི་འདོད་པ་དང་འདིས་བཞེད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་གཟུགས་སྟུར་ཀུན་ཏུ་
 སོང་། །དེ་བཞིན་དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཏུ་སོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཚམ་པས་
 མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་མི་འདོད་པ་དང་འདིས་བཞེད་པ་སྟེ། དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པ། །ལྷ་
 ངན་འདས་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཚམ་པས་རིགས་ཆད་འདོད་པ་དང་
 འདིས་མི་བཞེད་པ་སྟེ། འདི་ནང་སྣོད་མིན་སེམས་ཅན་གང་ཡང་མེད། །འགོ་བ་འདི་དག་མ་ལུས་
 སངས་རྒྱས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཚམ་པས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་བདེན་
 གུ་བ་ཏུ་འདོད་པ་དང་འདིས་མི་བཞེད་པ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་དོན་དམ་དུ། །ཡོད་པར་མཁས་རྣམས་
 མི་བཞེད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཚམ་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་ལ་འདོད་པ་
 དང་འདིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ལ་བཞེད་པ་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་
 གནས་ཡིན་ཏེ། །འདི་ཡོད་པས་ན་འགོ་བ་ཀུན། །ལྷ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་སྟོན་པས་སེམས་ཚམ་སྡར་བསྟན་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་དབུ་མ་བསྟན་པ་ནི་གྲུབ་མཐའི་རིམ་པ་
 ཡིན་པས། ཚོས་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་ཚམ་ཡང་མ་ཤེས་པའམ་ཤེས་ཀྱང་རང་གི་ལྷ་བ་ཕྱོགས་བབྱུང་
 བའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་སྟོན་པའི་བཀའ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་འགལ་མེད་དུ་གསུངས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་
 སྲུང་ཞུགས་ཡོད་ཀྱང་ཕྱོགས་འཛོལ་གྱི་ལྷ་བ་ཕྱོགས་རེ་བབྱུང་བའི་དབང་ལས་འཁོར་ལོ་བར་མཐའ་

འགལ་བར་སྐྱབས། གཉིས་ཀ་རང་འདོད་སྐྱབས་པ་ལ་རིགས་ཤིང་འཐད་པའི་སྐྱབས་བྱེད་མེད་ལ་སྟོན་
པའི་བཀའ་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་གྱིས་གཞོན་བྱེད་ཡོད་པས་གཉིས་ཀ་སྐྱོན་དང་བཅས་པ་སྟེ།
མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་གྱིས་པའི་རིམ་ལ། །མཐོ་དམན་མེད་ཀྱང་མཐོ་དམན་སྤང་བ་
ལྟར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་རྟོག་ལ་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །གཉིས་པོ་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་སྤང་བར་འགྱུར། །ཞེས་
སོ། །

དེས་ན་གོལ་བར་འདོད་པ་དག་གིས་རྣམ་རྟོག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཆགས་སྤང་ལ་བརྟེན་པར་མི་
རིགས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། རང་གི་ལྟ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་དུ། །གཞན་གྱི་ལྟ་ལ་འགྲུག་གང་
རྟོག་པ་ཉིད། །དེ་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཁོང་སྟོ་རྣམ་བསལ་ཏེ། །རྣམ་དཔུང་པ་ནི་རྣམ་དུ་གོལ་བར་
འགྱུར། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས། རང་ཕྱོགས་ལ་སྟོན་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། །གཞན་ཕྱོགས་
ལ་སྟོན་མི་དགའ་ན། །སྤང་ན་འདས་པར་མི་འགོ་སྟེ། །གཉིས་སྟོན་ཞི་བ་ཡོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་
སོ། །

དེ་ལ་གཟུར་གནས་མཁས་པས་བརྟགས་ན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་ཐ་སྟོན་དུ་སྤྱང་བ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་
པ་དང་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པ་ནི་ཐ་སྟོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུ་ཤེར་ལས། དངོས་དང་
དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །སྤང་ན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤང་བ་
ལས། སྤང་ན་འདས་པ་དངོས་མེད་ཀྱང་། །མིན་ན་དངོས་པོ་གལ་ཡིན། །ཅེས་སོ། །

**གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་གསུམ། རོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ། རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
གྲུབ་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།**

རང་ལུགས་འགལ་མེད་འདོད་པ་སྟེ། །
ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གཞན་ཕྱོགས་དངོས་དངོས་མེད་གང་ཞིག་འདོད་ཀྱང་འདི་ནི་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་
གཉི་ལུག་གོ་ཞེས་ཆགས་སྤང་གི་ཉེས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རང་ལུགས་གཉིས་ཀ་མི་འཛིན་པར་ཡང་དག་
པའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་འགལ་མེད་དུ་འདོད་པ་སྟེ། སྟོན་དཔོན་གྱིས། དངོས་དང་དངོས་མེད་
ཡོངས་ཤེས་ནས། །ཡང་དག་མཐའ་ལ་གང་གནས་པ། །དེ་ནི་དངོས་དང་དངོས་མེད་དུ། །ལྟ་བ་
མཁས་པས་མི་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ལྟ་ཐོག་ནས་སྟོན་པ་ཚོལ་བའི་དབང་དུ་
བྱས་ཏེ་ལྟ་བ་རང་སྟོང་དང་སྟོན་པ་གཞན་སྟོང་དང་མཐུན་པར་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པར་
འདོད་དོ། །

འོ་ན་ལྟ་བས་གཞན་ཞིག་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྟོན་པས་གཞན་ཞིག་ཉམས་སུ་སྤངས་ན་འགལ་མེད་
མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྟ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཚོས་དབྱིངས་

སྒྲོམ་བྲལ་ལས་གཞན་མེད། སྒྲོམ་པས་ཉམས་སྲུང་བྱའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་ཡེ་
ཤེས་ལས་གཞན་མེད་པའི་སྤྱིར་ལགལ་བ་མེད་པ་མ་ཟད་དེ་གཉིས་གཅིག་གྲོགས་གཅིག་གིས་དེ་ལྟ་བུས་
མཚན་འཛིན་བསྟོན་པ་དང་སྒྲོམ་པས་རང་ངོ་གསལ་བར་བྱས་པས་ཤིན་ཏུ་འདུག་པ་ཡིན་ཏེ།
མངོན་པའི་མདོ་ལས། བསལ་བྱ་རབ་ཏུ་བསལ་བ་ན། །རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བར་འདོད། །ཅེས་
སོ། །

འོན་ཀྱང་ལྟ་བུ་རང་སྟོང་ལས་ཉམས་ནས་སེམས་ཅོམ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོམ་པ་གཞན་
སྟོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སྒྲོམ་པ་དེའི་རྗེས་སྲུང་བྱངས་པ་ཅོམ་གྱིས་ལྟ་བུ་སེམས་ཅོམ་པར་
ཐལ་བར་མ་ཐུབ་སྟེ། རང་བཞིན་གསུམ་བཞེད་པས་སེམས་ཅོམ་ཡིན་པར་འདོད་ན་དེ་གསུམ་དུ་ཐེག་
ཆེན་སྤྱིའི་ཚོས་བསྐྱུས་པར་བསྟན་པ་དང་ལགལ་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། ཚོས་ལྟ་དང་ནི་རང་བཞིན་
གསུམ་ཏེ། ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་བསྐྱུས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་སོ། །

འོན་ཚོས་ལྟ་དང་རང་བཞིན་གསུམ་ནི་གང་ཞེ་ན། ཚོས་ལྟ་ནི། མིང་དང་། རྒྱ་མཚན། དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་། རྣམ་རྟོག་དང་། ཡེ་ཤེས་སོ། །རང་བཞིན་གསུམ་ནི། ཀུན་བཏགས་གཞན་
དབང་ཡོངས་གྲུབ་སོ། །དེ་ལ་མིང་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་སོགས་དེ་དང་དེར་ཞེན་ཅིང་
བཏགས་པའོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་མིང་དེས་དབྱིབས་དང་གཟུགས་སོགས་གྱི་ཐུང་པར་སྤྱི་སྟེ་གསལ་བར་
རྟོགས་པའོ། །དེ་གཉིས་བཏགས་ན་མི་བདེན་པའི་སྤྱིར་རྣམ་གངས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། སྒྲོ་
བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཏེ་དེས་སྟོང་པའི་དབྱིངས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་
དོ། །རྣམ་རྟོག་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་སྤྱིར་བའི་ལྟུལ་པ་རང་མཚན་པ་ཡིན་པས་མ་དག་གཞན་
དབང་དང་། བདེན་མེད་སྤྱང་ཅོམ་དུ་ཤེས་པ་ནི་དག་པ་གཞན་དབང་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་གཉིས་ཏེ།
ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་། གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ནི་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་
འཛོག་པ་ཡིན་ཅོ། །

དེས་རྣམ་གཞན་སྤྱོད་ཅོམ་མཚུངས་པ་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ནས་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་ལས་
བཤད་པའི་ལྟ་བུས་སྤྱིར་ལམ་ཚོས་མཚོག་ཚུན་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། འདིར་རྣམ་འབྱོར་སྤྱིད་པའི་
དབུ་མ་ནི་ལྟ་བུས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། དེར་ཀུན་གཞི་དང་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ལྟ་བུ་
ལས་མི་འདའ་བ་དང་། འདིར་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་སྒྲོམ་བྲལ་དུ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལང་གཤེགས་
ལས། ཡང་དག་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ན། །སེམས་ཅོམ་ལས་ཀྱང་འདའ་བར་བྱ། །ཞེས་དང་།
མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། དེར་སྤྱང་སེམས་ཅོམ་ལ་ནི་ཡང་དག་གནས། །དེ་ནས་སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་
རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་སོ། །

དེ་ལྟར་སྤྱོད་མཚམས་ཅན་གྱི་མཐུན་པ་ཅན་གྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་དགོས་ན། རྣམ་གྲངས་པའི་མེད་
 དགག་གྲངས་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་མེད་དགག་ཏུ་ཐམས་པ་འགྱུར་ཏེ། མེད་དགག་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་བཀའ་བར་པའི་དངོས་བསྟན་རིགས་ཚོགས་ལས་གསུངས་པའི་ལྟ་བུ་དང་། མཐུན་
 མའི་དངོས་བསྟན་བསྟོད་ཚོགས་ལ་གསུངས་པའི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་འདོད་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་
 གྱི་ལུགས་ཡང་དག་ཏུ་གྲུབ་པ་མ་ཟད་ཤིང་རྟུ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་འང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་དོ་བོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྗེས་སྐོབ་ཏུ་རང་རིག་
 གིས་སྤོང་བྱར་བཤད་གྲང་། མཉམ་བཞག་ཏུ་སྒྲོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསམ་བཞེད་ལ་འདས་པར་
 མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟུན་སྒྲུབ་མར། བསམ་མེད་བཞེད་དུ་མེད་སྤྱིར་དང་། །བཞེད་མེད་དོན་དམ་ཡིན་
 སྤྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་རང་ལུགས་བཞག་པའི་སྐབས་གཞན་ལུགས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལྟར་སྤྱང་ཡང་རང་གི་ཞེ་ལ་
 ཆགས་སྤང་མེད་པས་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་
 བཞུ། །གཞན་གཞུང་འཛིག་པར་འགྱུར་ནའང་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་དང་། བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས། དེ་ལྟ་
 བ་ཡང་ལོག་སྤྱི་རྣམས། །བསྟེན་སྟེ་མེ་ཡིས་བྱད་ཤིང་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་གཞག་རྣམས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྟ། རང་འདོད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་
 སྟོང་བ། བྱང་དེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ། དེས་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་པ། རྟུན་ཆད་སེལ་སྒྲུབ་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྟོང་པ་མི་འདོར་བར་འདོད་པ། གསལ་བ་མི་འདོར་བར་འདོད་
 པ། སྤྱི་བཞིན་པར་འདོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

- འཁོར་ལོ་བར་པའི་དེས་དོན་ལས། །
- གསུངས་པའི་ལྟ་བུ་མི་འདོར་བར། །
- སྤྱིར་པོའི་དོ་བོ་སྟོང་པར་འདོད། །

ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་ལུགས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དེས་དོན་ལས་གསུངས་པའི་ལྟ་བུ་སྐོས་བསམ་
 ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། ཕྱི་མཚན་འཛིན་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་བཅད་པ་ལ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱི་བའི་རིགས་པ་དེ་
 ལས་བཟང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། ལྟ་བུ་རིགས་ཚོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ཏེ་ཚོས་ཅན་རང་དོ་ནས་སྟོང་
 པའི་སྒྲོམ་བྲལ་ཀྱི་ལྟ་བུ་མི་འདོར་བར་རིགས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་གྲུབ་དོན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་
 པའི་དོ་བོ་སྟོང་པར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་རྗེས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོ་ན་གཅིག་སྟོང་པར་
 ཤེས་པས་ཀུན་མི་རྟོགས་གྲང་། འདིར་ལྟ་བུ་སྐོས་བསམ་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ཐིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་
 སྒྲོམ་བྲལ་ཀྱི་དོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་གྲང་མེད་པར་འདོད་པ་སྟེ། བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས། གཅིག་གི་ལྟ་

པོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྒྲུབ་པོ་སྟེ། །གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་
ཉིད། །ཅེས་དང་། །བདེན་གཉིས་ལས། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཐ་དད་ནི། །ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
མོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འཁོར་ལོ་མཐའ་མའི་ངེས་དོན་གྱི། །
རང་བཞིན་འོད་གསལ་མི་འདོར་བར། །
དྲི་མ་ཡེ་དག་ཡིན་པར་འདོད། །

ཅེས་པ་སྟེ། །ཡང་འཁོར་ལོ་མཐའ་མའི་ངེས་དོན་ལས་གསུངས་པའི་གནས་ཚུལ་སྒྲོམ་པ་ཉམས་སྟོང་
གིས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། །ནང་རང་གནས་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་སྟོང་བ་དེ་ལས་
བཟང་བ་མེད་པའི་སྟེང་། །སྒྲོམ་པ་བསྟོད་ཚོགས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཚོས་ཉིད་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་
རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་གནས་ཚུལ་མི་འདོར་བར་སྟོང་བ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་འབྲས་ཏུགས་སུ་སྦྱིང་བའི་
ངོ་བོ་ལ་དྲི་མ་ཡེ་དག་ཡིན་པར་འདོད་ལ། །དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་གཟུང་འཛིན་
གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་རང་གསལ་འདི་ཉིད། །མདོ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་
པ་ཡིན་པས་དེ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཉམས་སུ་སྟོང་བྱ་དང་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པར་འདོད་པ་
སྟེ། །ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། །སེམས་ནི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་རྣམ་དག་ཅིང་། །རྟུལ་
མེད་རྟུལ་བྲལ་དྲི་མ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། །རྒྱུད་སྒྲུམ་ལས། །སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འོད་
གསལ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་མེད། །ཡང་དག་མིན་རྟོག་ལས་བྱུང་
འདོད་ཆགས་སོགས། །སྟོ་བྱར་དྲི་མས་དེ་ཉོན་མོངས་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

སྒྲ་མེད་ཡེ་ཤེས་རང་ཆས་སུ། །
བཞུགས་པ་རྒྱུད་སྒྲིའི་དངོས་བསྟན་ཡིན། །
ཅེས་པ་སྟེ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་སྒྲ་མེད་ཡེ་ཤེས་རང་ཆས་སུ་བཞུགས་པ་ནི་རྒྱུད་སྒྲིའི་
དངོས་བསྟན་ཡིན་པས་སྒྲིའི་བཞིན་པར་ཁས་སྦྲངས་དགོས་ཏེ། །འདི་ལ་ཡོན་ཏན་སྒྲ་བ་མེད་པར་ཡོད་
ཀྱང་ངོ་བོ་སྟོང་པས་ཡོན་ཏན་མི་འགོག་རང་བཞིན་གསལ་བས་སྟོང་པ་མི་འགོག་པར་དབྱེར་མེད་ཡེ་
ལྷན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་ཚོས་ཉིད་གྱི་ཚུལ་དུ་བྲལ་སྟེ་ཡོད་པར་འདོད་པ་སྟེ། །མདོ་ལས། །བདེ་
གཤེགས་སྦྱིང་པོས་འགོ་ཀུན་ཡོངས་ལ་བྲལ། །ཅེས་དང་། །རྒྱུད་སྒྲུམ་ལས། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་
སེམས་ཅན་ཚོགས་ཞུགས་སྟེ། །རང་བཞིན་དྲི་མེད་དེ་ནི་གཉིས་མེད་དེ། །སངས་རྒྱས་རིགས་ལ་དེ་

འབྲས་ཉིད་བཏགས་ཏེ། །འགྲོ་ཀུན་སངས་རྒྱས་སྤྱིང་པོ་ཅན་དུ་གསུངས། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྲང་
ཚུལ་ལ་དྲི་མ་བྲལ་མ་བྲལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་། །གནས་ཚུལ་ལ་སྤྱི་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་པར་ཉིད་
འབྲུ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་ལས། །རི་ལྷོ་རྒྱུ་རྒྱུ་བཞིན་སྤྱིས་དེ་བཞིན། །འབྲུར་བ་མེད་པའི་
ཚོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

དེས་ན་གནས་ཚུལ་བཟང་ངན་མེད་པའི་ཆ་ལས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། །སྤྲང་ཚུལ་ལ་སྤྱི་
བྱུང་བའི་དྲི་མ་དག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆ་ལས་རྒྱས་འབྲུར་གྱི་རིགས་ཞེས་འཛོགས་པ་སྟེ། །མདོ་རྒྱན་དུ།
རིགས་མཚོགས་ཉིད་ཅེས་བཞེད་པ་ལ། །རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱས་པ་དང་། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་དེ་གཉིས་
ལས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། །ཡང་རྒྱུད་སྒྲུབ། །རིགས་འདི་གཉིས་
ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐྱེ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྩོད་སྤོང་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

- འོ་ན་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་ལས། །
- དོན་དམ་ཡོད་པ་གལ་འབྲུར། །
- གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ལུ་སྟེགས་པའི། །
- རྟག་བདག་ཉིད་དང་མཚུངས་ཤེ་ན། །

ཞེས་པ་སྟེ། །འོ་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་དོན་དམ་ཐ་སྐྱད་དུ་སྤྱང་བ་ཞེས་བཞེད་འདུག་པ་དེས་ཁྱབ་པར་
འདོད་ན། །རྣམ་གཞག་འདི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛོགས་པ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་གལ་
འབྲུར། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་རང་འདོད་དང་འགལ་བར་མ་ཟད། །སྐྱེ་བས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
མངོན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཡོད་མཉམ་དང་། །དོན་དམ་པར་ཤེར་སྤོང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་མེད་
མཉམ་དུ་གསུངས་པའི་རིགས་པ་དང་ཡང་འགལ་བར་མཐོང་བཞིན་དུ། །ད་དུང་རྒྱུད་སྒྲུབ་འདི་དངོས་
བསྟན་ཡིན་ཞེས་ཨུ་ཚུགས་ཀྱིས་སྤྱི་བཞིན་པར་ཡོད་པར་འདོད་ན་ལུ་སྟེགས་པའི་རྟག་བདག་དང་
མཚུངས་པར་འབྲུར་རོ་ཞེས། །

གཉིས་པ་ནི།

- དེ་ལན་འདི་སྐད་སྐད་བར་བྱ། །
- སྤྱིང་པོའི་ངོ་བོ་ཚོས་དབྱིངས་ལ། །
- འཛོགས་པས་ཚོས་ཉིད་བསམ་བྱ་མིན། །
- འདི་ལ་བདེན་གཉིས་རྣམ་གཞག་མེད། །

ཅེས་པ་སྟེ། །དེ་ལ་ལན་ཡང་དག་པའི་ལམ་ནས་འདི་སྐད་དུ་སྐྱེ་བར་བྱ་སྟེ། །འདི་ལ་ཁོ་བོས་སྤྱི་བཞིན་

བཞིན་པར་འདོད་པ་ནི། ཡོད་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ་ངོ་བོ་སྟོང་པར་འདོད་པའི་སྲིད་དང་།
 མེད་པར་བདེན་མེད་དུ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་གསལ་བར་འདོད་པའི་སྲིད་དང་། མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱོད་ཏོག་འབྲུལ་པའི་ཡུལ་དུ་མེད་པའི་སྲིད་དང་། མཐའ་གཅིག་
 ཏུ་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་སྲིད་དང་། མི་སྟོང་པར་ལྟ་བུ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཏེ་སློབ་པུར་གྱི་ཚོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྲིད་དང་། སྟོང་པར་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ལྷོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 ཚོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་པའི་སྲིད་ཏེ། རྒྱུད་སྐྱེ་མ་ལས། རྣམ་དབྱེར་བཅས་པའི་མཚོན་ཉིད་ཅན། །སློབ་པུར་
 དག་གིས་ཁམས་སྟོང་གི། །རྣམ་དབྱེར་མེད་པའི་མཚོན་ཉིད་ཅན། །སྐྱེ་མེད་ཚོས་ཀྱི་སྟོང་མ་ཡིན། །
 །ཞེས་སོ། །

འོ་ན་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འདོད་དམ་ཞེ་ན། གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་རྒྱ་མེད་པའི་སྲིད་དང་།
 འོ་ན་རི་ལྟར་ཞེ་ན། རྣམ་མེད་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྟོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་སོང་ནས་རྣམ་
 དབྱེར་མེད་པའི་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་རྟག་པ་དམ་པའི་ངོ་བོ་མི་འགྲུར་བར་འདོད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།
 གཙང་བདག་བདེ་དང་རྟག་ཉིད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་པ་རོལ་སྲིབ་པ་འབྲས། །ཞེས་སོ། །

དེས་ན་རྒྱལ་བ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་དབང་གིས་ཤེས་བྱ་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པའི་གོང་དུ་དོན་དམ་
 འགྲུར་མེད་རྟག་པ་དམ་པ་འདི་བསྟན་ན་བདག་ཏུ་འབྲུལ་པར་དགོངས་ཏེ་བཀའ་བར་པའི་དོན་དམ་གཏན་
 ལ་ཐབ་པའི་སྐབས་དེས། རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་
 གནས་ཚུལ་སྟོས་བྲལ་དུ་བསྟན་པ་མ་གཏོགས་དོན་དམ་ཡིན་ངོ་ཤེས་པའི་མཚོན་གཞི་འདི་ཞེས་མ་
 གསུངས་ཏེ། མངོན་པའི་མདོར། བདག་ཏུ་རྟོག་པ་གྲུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །ངས་ནི་གྱིས་པ་རྣམས་ལ་
 དེ་མ་བསྟན། །ཞེས་སོ། །

ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་འདི་བསྟན་གྲུང་མུ་སྟེགས་པའི་
 བདག་ཏུ་སྐྱབ་དང་འབྲུལ་པའི་དོགས་པ་མི་སྲིད་པར་དགོངས་ནས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོའི་
 འོ་བོ་གང་ལ་འཛོག་པའི་གཞི་ཚོས་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་དུ་
 གནས་པའི་ཚོས་ཁམས་དགོ་བ་ལ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སམ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ཞེས་དོན་
 དམ་བདེན་པའི་མཚོན་གཞིར་འཛོག་པ་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱལ་ལས། སྐྱབ་པ་ཀུན་གྱི་དྲི་མ་མེད་པ། །དེ་
 བཞིན་ཉིན་སངས་རྒྱས་འདོད། །ཅེས་དང་། རྒྱུད་སྐྱེ་མ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷོན་གྱིས་
 གྲུབ། །གཞན་གྱི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཐུན་དང་བཅེ་དང་རུས་ལྡན་པ། །དོན་གཉིས་ལྡན་
 སྲིད་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱའི་ཚོས་ཉིད་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་ལྟ་བུའི་ཚུར་མཐོང་གི་

སྒོམ་བསམ་པར་མི་རུས་ཏེ། རྗེ་གཙོང་པ་ལས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཅི་ཚོས་ཉིད་ལྟ། །འདྲེན་པ་
རྣམས་ཅི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ། །ཚོས་ཉིད་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཅི་ཤེས་པར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། སྤྱི་རྒྱུ་ཐོས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན། །དོན་དམ་ཡིན་སྤྱི་རྒྱུ་བསམ་བྱ་མིན། །ཚོས་ཉིད་
ཟབ་སྤྱི་རྒྱུ་འཛིག་རྟེན་པའི། །སྒོམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

འོན་སྐད་ཉོགས་ཤེས། །ཚོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གིས་མཐོང་བ་སྟེ། མདོ་
སྟེ་རྒྱུ་ལས། དེས་ཅི་ཁམས་གསུམ་འདུས་བྱས་རྣམས། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་ཉོགས་པར། །ཡོ་
ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་པ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་མཐོང་། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་ཡོད་པ་མེད་
མ་ཡིན། །མེད་པའང་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཞི་ལྟས་ཀྱང་། གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཀུན་རྒྱུ་
མེད། །དེ་ལ་བདེན་གཉིས་གཤམ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་དྲང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་བཞི། དང་དོན་དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ། དགོངས་པ་
དགོས་གཞི་བརྟགས་ཚུལ། སེམས་དང་ཡོ་ཤེས་སྟེ་ཚུལ། དྲང་ངེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟེ་ཚུལ་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

འོན་ཀྱང་སྐབས་འགར་དགོས་དབང་གིས། །
དྲང་དོན་ལྟར་དུ་གསུངས་ན་ཡང་། །

ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་ལ་ལས་བཀའ་བར་པ་ངེས་དོན་དང་མཐའ་མ་དྲང་དོན་དུ་འདོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
དབྱེ་མ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དྲན་ལམ་དུ་འཛིག་མ་ཤེས་པའི་བབ་ཅོལ་ཅོམ་ཡིན། །ཤེས་ན་སྒོ་
འདོགས་གཙོང་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་རང་སྟོང་ཡིན་ལ། དེས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་
སྐབས་སུ་གཉིས་མེད་ཡོ་ཤེས་རང་གིས་སྟོང་བ་ལྟ་ཅི། ཡོད་པ་ཅོམ་ཡང་མི་ཤེས་པ་དང་། ཉམས་སུ་
སྤང་བའི་སྒོམ་པ་མཐར་ཐུག་པ་གཞན་སྟོང་ཡིན་ལ། དེས་སྒོམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་གཉིས་
མེད་ཡོ་ཤེས་ཡོད་པ་ཅོམ་དུ་མ་ཟད་རང་གི་མངོན་སུམ་དུ་འང་སྟོང་བྱར་བཞེད་པ་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱུ་
ལས། དེས་ན་ཚོས་དབྱིངས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། །བྲལ་བ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་ཉོགས་པར་
འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

དེའི་དབང་གིས་དང་པོ་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་ཚུལ་དང་སྤྱིས་སྒོམ་པ་ཉམས་སུ་སྤང་བ་ལམ་གྱི་རིམ་
པ་མ་ཅོར་བར་ཤེས་ན་དྲང་ངེས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ནང་དང་པོ་ཐོས་ལ་
བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་པ་ལས་ཡང་དག་དོན་རིག་ཡོ་
ཤེས་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་འགའ་མེད་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ལ་གཉིས་ཀ་དགོས་ཏེ། །ཡང་དེ་ཉིད་

ལས་དེ་ལྟར་བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གང་ཡིན་དེ་ཡང་དོན་མེད་མིན། །ད་ལྟར་རྣམ་འབྱོར་
ཅན་གྱི་སྒྲོམ་པ་གང་ཡིན་དེ་ཡང་དོན་མེད་མིན། །གལ་ཏེ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་མཐོང་འགྱུར་ན་སྒྲོམ་
པ་དོན་མེད་འགྱུར། །གལ་ཏེ་མ་ཐོས་པ་ཡང་སྒྲོམ་འཇུག་གྱུར་ན་བསྟན་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་
སོ། །དེ་ཡང་སྟོན་པའི་ཚོས་ཀྱི་རིམ་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲུ་དང་བཅས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་ན་དང་ངེས་ལ་
ཚོད་པའི་གནས་མེད་དེ། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་དེ་ཡང་སྒྲན་
མཚིས་པ། སྐབས་མཚིས་པ། དང་བའི་དོན་ཚོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་དང་།
ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་དེ་ནི་སྒྲན་མ་མཚིས་པ། སྐབས་མ་མཚིས་པ། ངེས་པའི་དོན་ཚོད་པའི་
གནས་སུ་མ་གྱུར་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་བསྟན་པ་འདི་ནི་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་
ཀྱང་སྐབས་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་བཀག་པའི་སྐབས་འགར་དགོས་པའི་དབང་གིས་དང་དོན་ལྟར་དུ་
གསུངས་པ་ནི་ཡོད་དེ། འཇུག་པ་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། །དང་དོན་ཉིད་དུ་
ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་། གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་དངོས་ཡོད་ན། །
འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བསྟེན་བཅད་བརྟུན་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །
དགོངས་པ་དགོངས་གཞི་བརྟགས་དགོས་ཤིང་། །
ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་བས་དེ་ལྟར་གསུངས་ན་ཡང་། །བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས། བསྟེན་བཅད་བརྟུན་བའི་
གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །སྒྲིང་བར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་
གསུངས་པས། འདིའི་དགོངས་པ་དང་དགོངས་གཞི་བརྟགས་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གཞན་
དུ་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་འགལ་འདུའི་སྤང་པོར་གྱུར་ནས་སྟོངས་པའི་དབང་གིས་སྟོན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ཏེ་
ཉམས་སུ་སྒྲངས་མི་ཤེས་ཏེ། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། དགོངས་པའི་ཚོགས་ལ་སྟོངས་པ་
རྣམས་། །གསུངས་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་ནས། །གསུངས་པ་འདི་ལས་གཞན་མིན་ཞེས། །དེ་ནི་རི་
བཞིན་སྒྲུར་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །

འོ་ན་དགོངས་པ་དང་དགོངས་གཞི་གང་ཞེ་ན། བདག་དང་བདག་འདྲས་རྟོགས་པའི་མི་རུས་མོད་
ཀྱི། དེ་ལྟར་ཡང་ལུང་རིགས་དྲི་མ་མེད་པའི་ལམ་ནས་གཞལ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱ་བས་བདེ་གཤེགས་
སྒྲིང་པོ་སེམས་ཙམ་པས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པ་དེ་བཀག་པ་མ་གཏོགས་རང་གིས་གཏན་ནས་མི་བཞེད་པར་
བཀག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པར་མདོ་དངས་པ་ལས། འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་བསྟན་

པའམ་བདག་མེད་པར་བསྟན་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཞེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བཞེད་འདུག་པའི་སྲིད་རོ། །

འོན་ཀྱང་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་སློབ་སྦྱོར་དབུ་མ་ལུགས་གཉིས་པོ་ཡོད་པ་དོན་དམ་དུ་བཞེད་མི་བཞེད་གྱི་སྲིད་
པར་ལས། ཐལ་འགྱུར་བས་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞན་མི་བཞེད་པའི་སྲིད་སེམས་ཙམ་
པས་ཡོད་པ་དོན་དམ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དེ་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་སླིང་པོ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་
ཏེ། འདིའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་གཞུང་འདི་ལས། གཞུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འཛིན་ཅིག །
སེམས་མེད་ན་ནི་གཞུགས་ཡོད་མ་འཛིན་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིད་དང་། གནས་སྐབས་ཡུལ་
དང་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་མེད་པར་གཏུན་ལ་ཕབ་པའང་ལུགས་གཉིས་ཀ་མཐུན་པ་
ཡིན་ཏེ། ཡང་འདི་ལས། ཤེས་བྱེད་མེད་ན་ཤེས་པ་བཟུང་བ་ལས། །དང་པོ་ཤེས་བྱེད་བཟུང་བར་
མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱུ་ལས། རྫོང་དང་ལྷན་པས་གཉིས་པོ་མེད་རིག་ནས། །དེ་
མི་ལྷན་པའི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་གནས། །ཞེས་སོ། །མཐར་ཐུག་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སླིང་པོ་ནི་
ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཀྱང་ཚོས་དབྱིངས་སློབ་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་བཞེད་པས་ལུགས་གཉིས་ཀ་མཐུན་པ་ཡིན་
ལོ། །

འདིར་དང་དོན་དམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། ད་ལྟ་ལྟ་བ་གཏུན་ལ་ཕབ་པའི་
སྐབས་ཡོངས་གཅོད་གྱི་ལྟ་བ་གཅོ་བོ་མི་སྟོན་པར་རྣམ་བཅད་གྱི་ལྟ་བ་གཅོ་བོར་སྟོན་ཏེ། སླིང་པོའི་ངོ་
བོ་ཀུན་རྫོབ་མིན་ཀྱང་ཡོད་པ་དོན་དམ་དུ་འདོད་ན་དེར་ཞེན་འཛིན་པ་ལས་མ་འདས་པའི་སྲིད་དེ་ཀུན་རྫོབ་
ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་མི་འགྱུར། དོན་དམ་པར་སློབ་པའི་ཚོས་གང་ཡང་མེད་མཉམ་དུ་གཏུན་ལ་མ་
ཕབ་ན་ཡེ་ཤེས་སློབ་བཅས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་གཏུན་ལ་ཕབ་པའི་གྲུབ་དོན་མཐར་སྐྱོམ་པ་ཉམས་སུ་
བྱུངས་དུས་གསལ་ཆ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སློབ་པ་སྟོག་
སློབ་པའི་ཆེད་དུ་དགོངས་པ་སྟེ། འདིའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། རྟོག་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོད་ན་
འབྱུང་བ་སྟེ། །དངོས་པོ་རི་ལྟར་མེད་པར་ཡོངས་དཔྱད་བྱིན། །ཞེས་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་
རྟོག་པས་བཅིངས། །མི་རྟོག་རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་འགྱུར་
བ་གང་ཡིན་པ། །རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །

འོན་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་གྱི་ལྟ་བ་གཉིས་གང་དབང་བཅོན་པར་འཛིན་ཅེ་ན། སྲུ་མ་དོན་
སྲི་ཙམ་དང་། སྲི་མ་རང་མཚན་རྟོགས་པ་ཞེས་འཛིན་པས། སྲི་མ་འདི་ཉིད་དབང་བཅོན་པར་བཞག་
དགོས་ཏེ། རྒྱུད་སྐྱེལ་ལས། ཚོས་གྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་རྟོགས་པ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་
རྣམ་འབྱོར་པ་ཡིས་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པའི།

འདིར་ནི་སེམས་ཡེ་ཤེས་སྤྱེ་ནས། །

ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། །

ཞེས་པ་སྟེ། བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་རིགས་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཀུན་རྫོབ་མ་གཏོགས་པའི་
ཚོས་གཞན་མེད་པར་བཞེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་ཉིད། རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས། རྒྱ་
བ་དང་འགག་པ། རྣམ་རྟོག་དང་ཡེ་ཤེས་སོགས་ལྟོས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་
མཉམ་དང་དོན་དམ་པར་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུའང་འཛོག་ཏུ་མེད་པར་དོན་དམ་ཁས་ལེན་དང་བྲལ་
བར་བཞེད་པ་དང་། མཐའ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་སྐབས་འདིར་དོན་དམ་མ་གཏོགས་པའི་ཚོས་
གཞན་མེད་པར་བཞེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སེམས་ནི་འདུས་བྱས་དང་། ཡེ་ཤེས་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ།
སེམས་ནི་རྣམ་ཤེས། ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་ཤེས་ལས་འདས་པ། སེམས་ནི་སྤྱེ་འགག་དང་བཅས་པ། ཡེ་
ཤེས་ནི་སྤྱེ་འགག་ལས་འདས་པ། སེམས་ནི་སྤོ་བུར་བའི་འབྲུལ་རྟོག་ ཡེ་ཤེས་ནི་རང་གནས་ཀྱི་ཚོས་
སྐྱུ་སོགས་སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཤེས་སྤྱེ་ནས་ཡེ་ཤེས་རྩལ་དུ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་གང་
ཡང་མེད་པར་བཞེད་པ་སྟེ། སེམས་འགྲེལ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་པའི་མདོ། །རྒྱལ་བས་རི་
སྟེད་གསུངས་པ་སྟེ། །དེ་དག་ཀུན་གྱིས་རྣམ་ཤེས་སྟོག་ །ཡེ་ཤེས་ཉམས་པར་བྱེད་མ་ཡིན། །ཞེས་
དང་། ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། རི་ལྟར་མེ་ཡིས་དག་པའི་གོས། །དྲི་མ་ཚིག་འགྱུར་གོས་མིན་
ལྟར། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་བསྟེན། །ཁམས་དེ་ཉམས་པར་གྱུར་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི།

རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དྲང་དོན་དུ། །

འདོད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་གཞན་རི་ལྟར་འཛོག་ཅེ་ན། དེ་ཡང་བཀའ་ཡི་དབང་དུ་བྱས་ན་
འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱང་ཚུལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སྤྱིར་དྲང་དོན་དང་། བར་པ་དེའི་གནས་
ཚུལ་གཙོ་བོ་སྟོན་པའི་སྤྱིར་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངེས་དོན་དང་། ཐ་མར་དོན་དམ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སྤྱིར་མཐར་ཐུག་གི་ངེས་དོན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དྲང་དོན་དུ་འདོད་ན། དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་དང་། ལྷ་དན་འདས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་དུ་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ནི་ངེས་དོན་
གཏན་ནས་མི་རྟོག་པའི་སྤྱིར་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ། །

ཡང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་

དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་དོན་ཏེ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྟོང་པ་
བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན་པ་ལྟར། །ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། །གང་ལས་སེམས་
ཅན་གང་ཟག་སྐྱེས་སུ་བསྟན། །ཚོས་དེ་ཐམས་ཅད་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་དང་། །འཇུག་པ་
ལས། སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
གངས་ཀྱང་དབྱུས་མཐའ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྟུན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་
མཐའ། །མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་གངས་སོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ངེས་དོན་དུ་ཐག་བཅད་པ་ནི།

- དེས་ན་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འདི། །
- དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པས། །
- སྟོང་པའི་ཆ་ལས་སྟོས་བྲལ་དང་། །
- གསལ་བའི་ཆ་ལས་ཡེ་ཤེས་བསྟན། །

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དབྱུ་མ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་དང་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལ་སྟོོ་འདོགས་ལེགས་པར་ཚོད་ན།
བསྟོན་བྱ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འདི་གཤེས་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་ལྟ་བུ་ལས་ཡོད་པ་བཀག་མ་
དགོས་སྟོན་པས་མེད་པ་སྐྱབ་མ་དགོས་པར་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལུན་ཀྱི་དབྱིངས་སམ་རྣམ་ཀུན་མཐུན་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཏེ། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་དབྱེར་མེད་ཡེ་ལྟན་དུ་བཞུགས་པས་མདོ་
སྐྱགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་འོད་གསལ་ཚོས་སྐྱའི་དགོངས་
པ་སེམས་ཐོག་ཏུ་ཐག་བཅད་པ་ཡང་། སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས། རིན་ཆེན་སེམས་ལས་ཕྱིར་གྱུར་པའི། །
སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་མེད། །ཅེས་སོ། །

དེ་ཡང་འབྲུལ་པའི་སེམས་ལ་འཛོག་པར་མ་ཡིན་པར་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ལ་བཞེད་པ་སྟེ། རྒྱལ་
ཚབ་བྱམས་པས། ཚོས་ཉིད་སེམས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་གཞན་ནི། །འོད་གསལ་མ་ཡིན་པ་རང་
བཞིན་ལ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། ཡུན་རིང་དུས་སུ་ཚུལ་བྱིམས་སྐྱུང་བྱེད་ཅིང་། །
བསྐྱལ་པ་བྱེ་བར་བསམ་གཏན་བརྟེན་བྱས་ཀྱང་། །ཡང་དག་དོན་ཀྱི་མཐའ་ནི་མ་རྟོགས་ན། །བསྟན་པ་
འདི་ལ་སྐྱུ་ཡང་གོ་ལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་དབྱུ་མ་ལུགས་གཉིས་པོ་གནས་སྐབས་ལྟ་སྟོན་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ཐ་དད་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་དོན་སྟོང་པའི་ཆ་ལས་ཡུལ་ཚོས་དབྱིངས་སྟོས་བྲལ་དང་གསལ་བའི་ཆ་ལས་
ཡུལ་ཅན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞེད་པ་ཡང་ལུགས་གཉིས་ཀ་མཐུན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བས་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་རང་རིག་ལ་སོགས་པའི་ཅོམ་བཀག་ཀྱང་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་མི་འགོག་སྟེ། རིན་ཆེན་

སྒྲུབ་པ་ལས། གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཞེས་འཕགས་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 བཞེད་པ་དང་། འཇུག་པ་ལས། རྣམ་ཀུན་མཐེན་གཉིས་ཡེ་ཤེས་ཅི། །མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་ཅན་
 དུ་འདོད། །ཅེས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་པར་བཞེད་པ་དང་། ཡུམ་ལ་བསྟོན་
 པ་ལས། མ་སྐྱེས་མི་འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །སོ་སོར་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ཡུལ་བ། །
 ཞེས་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུད་སྐྱེ་མ་ལས།
 བད་གི་དམ་པ་ཚོས་སྐྱེ་ཅི། །ཡེ་ཤེས་མིག་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་རང་གནས་ཚོས་སྐྱེའི་རང་
 ཞལ་གྲུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཡུལ་ཚོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལའང་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་མེད་
 དེ། མདོ་རྒྱན་དུ། དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་ཡེ་ཤེས་ཅི། །རྣམ་པ་ཐ་དད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་རྟག་ཆད་སེལ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཅི།

- ངོ་བོ་སྟོང་ཡང་རང་བཞིན་གསལ། །
- རྟག་དང་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་འདས། །
- དབྱེར་མེད་བྱུང་འཇུག་གནད་རྟོགས་ན། །
- སྟོགས་རེ་འཛིན་པའི་དམིགས་གཏད་ཅི། །

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་སྟོང་གིས་མཐའ་བྲལ་དུ་གཏོན་ལ་ཐབ་པས་ངོ་བོ་སྟོང་ཡང་། གཞན་སྟོང་
 གིས་བྱུང་འཇུག་ཏུ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་རང་བཞིན་གསལ་བའི་སྤྱིར། ངོ་བོ་སྟོང་པས་རྟག་པའི་མཐའ་
 ལས་འདས་ཤིང་། རང་བཞིན་གསལ་བས་ཆད་པའི་ལྷ་དང་བྲལ་ཏེ་བྱུང་འཇུག་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་
 དོན་ལ་གནས་པ་སྟེ། ཚོས་དབྱིངས་བསྟོན་པ་ལས། གང་ཞིག་རྟག་དང་ཆད་པའི་སྟོ། །སྤངས་ནས་
 རབ་ཏུ་མི་གནས་པ། །བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྲལ་བའི། །དེ་ཉིད་རིག་དེ་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །
 དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པའི་དབྱིངས་དང་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་བྱུང་འཇུག་གི་གནད་འདི་རྟོགས་ན།
 ཤིང་རྟ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པའི་རྒྱ་བོ་གཅིག་ཏུ་བབ་པར་སོང་བའི་སྤྱིར་ངེས་དོན་སྟོགས་རེ་འཛིན་པའི་
 དགག་སྐྱུབ་ཀྱི་དམིགས་གཏད་རང་སར་ཞི་བས་ཚོད་པ་མེད་དེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས། ཚོད་མེད་ཆེ་བའི་
 བདག་ཉིད་ཅན། །དེ་དག་ལ་ཅི་སྟོགས་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ལ་ལེགས་པར་སྤངས་ཏེ་གཟིངས་ལས་འཕུར་བའི་བྱ་རོག་ལྷར་ཚིག་གིས་ནམ་
 འཕང་ཇི་ལྟར་གཙོད་གྲུང་དོན་གྱི་བབ་ས་གཅིག་ལས་མེད་པར་ཤེས་ན། གཞན་ཟེར་ཚིག་གི་རྗེས་སུ་སྟོ་
 མི་དགོས་པར་དོན་ལ་ངེས་པའི་གདེངས་རྟེན་ནས་གང་གིས་གྲུང་དེ་ལས་གཡོ་བར་མི་རུས་ཏེ། མདོ་
 ལས། ཇི་ལྟར་མི་གཡོ་རི་རབ་ཆེན་པོ་ཅི། །གོ་ག་མ་ཀུན་གྱིས་བསྟོན་པ་མི་རུས་ལྟར། །དེ་བཞིན་

ཡང་དག་ཚུལ་ལ་ལེགས་བསྐྱབ་པའི། །མཁས་དེ་ལྟ་ཡི་གཟུགས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་བསྐྱོད། །ཅེས་
སོ། །

གསུམ་པ་གྲུབ་དོན་བསྐྱབ་པའི།

འཁོར་ལོ་བར་མཐའ་འགལ་མེད་དུ། །
བསྐྱབ་པའི་ངེས་གསང་འདི་ཤེས་ན། །
ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་པ། །
གསང་སྤྲགས་ལ་ཡང་འདི་ལས་མེད། །

ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་བར་མཐའི་དགོངས་པ་འགལ་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ངེས་གསང་གུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་གནད་འདི་མདོར་བསྐྱབ་ན། ལྟ་བའི་ངོ་བོ་ཡུལ་ཚོས་དབྱིངས་ལ་བཞེད་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་
ཡེ་ཤེས་ལ་བཞེད་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅམ་མ་གཏོགས་མཐར་ཐུག་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་གྲོང་དུ་བཞེད་སྤྲགས་མཐུན་པས། དེ་ལ་འཇུག་པའི་གོ་རིམ་མ་ཚོར་བར་མཐའ་བྲལ་དུ་
གཏུག་ལ་པབ་སྟེ་བྱུང་འཇུག་ཏུ་ཉམས་སུ་སྦྱངས་ཤེས་ན། ལྟ་བའི་དབྱིངས་དང་སྦྱོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་
དུ་འཇུག་པའི་གནད་ཀྱིས་ས་ལམ་ཚིག་ཚོད་དུ་གྱུར་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དཀའ་བ་མེད་དེ།
ཀུན་མཁྱེན་པད་དཀའ་ཞབས་ཀྱིས། ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟ་གང་གིས་ཞོན་པ་དེ། །རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་བཞེད་ལ་དཀའ་བ་ཅི། །ཞེས་སོ། །

འདི་ལས་གཞན་དུ་རྫོགས་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅམ་མ་གཏོགས་རྫོགས་བྱ་ལྟ་བའི་ངོས་ནས་
གཞན་ན་གསང་ཚེན་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལུགས་ལའང་འདི་ལས་ལྷག་པར་མེད་པ་སྟེ། རྗེ་མི་ལས། ཟབ་
མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལས། །ལྷག་པའི་ལྟ་བ་གསང་ཚེན་ལ། །ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་སོ། །
ཞེས་སོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ཀུན་མཁྱེན་པད་དཀའ་ཞབས་ཀྱིས་སྤྲགས་ལུགས་དབུ་མ་ཚེན་པོར་
བཞེད་པའང་དོན་འདི་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། མདའ་བསྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས། རྫོགས་པར་གྱུར་ན་ཐམས་ཅད་
འདི་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལས་གཞན་ཞིག་སུས་ཀྱང་རྗེད་མི་འགྱུར། །ལྲོག་པ་དེ་ཡིན་འཛིན་དང་སྦྱོམ་པའང་
དེ། །བསྐྱབ་བཅོས་སྦྱིང་ལ་འཆང་བའང་དེ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ཚུལ་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་གྲུབ་པ་འདི་ཡང་སྐྱབ་པའི་མིག་
སྤར་ངོ་མཚར་མི་ཆེ་ཡང་། །གཟུར་གནས་མཁས་པའི་སྐྱབ་སྤར་མཛོས་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་
ལས། །རིན་ཆེན་རིགས་ལྟན་རིན་ཐང་མེད། །ལྟ་མི་ཤེས་པས་མིག་མི་མགྱ། །དེ་བཞིན་མི་མཁས་
ཚོས་འདི་ལ། །བསྐྱོག་ན་དེ་བཞིན་མགྱ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་མཇུག་སྟེད་བསྐྱབ་པའི།

སྤྱང་སྤྱོད་དང་ནི་གནས་སྤྱང་གི།
བདེན་གཉིས་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ཡི།
གཉིས་མེད་རོ་མཉམ་ཆེན་པ་འདི།
གནས་ལུགས་གཞི་ཡི་དབུ་མའོ།

ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱང་སྤྱོད་རྟེན་འབྱུང་གི་བདེན་གཉིས་སམ་གནས་སྤྱང་ཚོས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་བྱུང་དུ་འཇུག་
སྟེ། སྤྱང་ཚུལ་རྟེན་འབྱུང་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་འདི་དང་། གནས་ཚུལ་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་བྲལ་ཅམ་མཁའ་ལྟ་
བུ་འདི་གཉིས་དབྱེར་མི་སྤྱེད་པའི་རོ་མཉམ་ཆེན་པོ་འདི་ནི། ཤེས་མཐོང་གིས་གསར་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་
མ་ཡིན་པར་ཡེ་ཅས་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པ་སྟེ། རྒྱལ་དབང་རྗེའི་ཞལ་སྤྱ་ནས། གཞི་
འབྲས་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་གཞི་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་རྟོགས་བྱེད་ལམ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
སོ། །དེས་གནས་ལུགས་གཞིའི་དབུ་མ་བསྐྱུས་པར་བསྟན་པའི་སྐབས་ཏེ་དང་པོའོ། །

གཉིས་པ་ལམ་དབུ་མ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལམ་མདོར་བསྟན་པ་དང་།
འཇུག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ལམ་ནི་ཚོགས་གཉིས་བྱུང་འཇུག་ཏུ།
ཉམས་སུ་སྤྱང་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ།
ཐབས་མཁའས་སྤྱང་བཅས་བསོད་ནམས་དང་།
སྤྱང་མེད་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་བསྐྱུས།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་གཞི་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྤྱོད་འདོགས་ལེགས་པར་ཚོད་ནས་ལམ་ཚོགས་གཉིས་བྱུང་
འཇུག་ཏུ་ཉམས་སུ་སྤྱང་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ། ཐབས་མཁའས་རྒྱ་ཡི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བེད་པ་སྤྱང་
བཅས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཐབས་བྱུང་འབྲས་བུའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བེད་པ་སྤྱང་
མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཏེ། དེ་གཉིས་སུ་ཐབས་ཤེས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་སྟེ།
ཀུན་མཁྱེན་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་ཞབས་གྱིས། ས་རོལ་སྤྱོད་ལྟ་སྤྱང་བཅས་བསོད་ནམས་དང་། །ཤེས་རབ་
ཡེ་ཤེས་ཚོགས་གཉིས་བསྟན་པར་མཛོད། །ཅིས་སོ། །

དེ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཚོགས་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བས་དེའི་ཆེད་དུ་ཐབས་སྤྱོད་སོགས་ལྟ་པོ་དག་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་
གསུངས་ཏེ། ཞི་བ་ལྟས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་
གསུངས། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཐབས་མཁའས་རྒྱུའི་ཤེས་རབ་གྱིས་མ་བེད་ན་ཐར་པའི་ལམ་དུ་མི་
འགྱུར་ཏེ། སྤྱང་པ་ལས། ཤེས་རབ་མེད་ན་པ་རོལ་སྤྱོད་ལྟ་ཡིས། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་

འུས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

དེས་ན་ཐར་པའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་ལམ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་པར་
བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མི་ཐོབ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་སྤྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ཉིད། །
མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །

ཐབས་བྱུང་འབྲས་བུའི་ཤེས་རབ་འདི་ཡོད་ན་འཁོར་བར་མི་གནས་ཏེ། སྤྱད་པ་ལས། ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ཞི་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ནས། །ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་དག་འདའ་བར་
འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

འོ་ན་གཉིས་ཀ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དགོས་ཏེ་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཞི་བ་སྤྱོགས་
གཅིག་ཏུ་འཛིང་བ་དང་། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འཛིང་བའི་རྒྱ་སྟེ། ལམ་
སྤོབ་ལས། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་། །ཤེས་རབ་བྲལ་བའི་ཐབས་དག་གྱང་། །གང་
སྤྱིར་འཛིང་བ་ཞེས་གསུངས་པས། །དེ་བས་གཉིས་ཀ་སྤང་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། སྤྱད་པ་ལས། དེ་
ཉིད་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མཚོག་གིས་ཡོངས་ཟིན་ན། །མི་ཉམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་
རྟེན་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་འདི་ཉིད་བསྟན་པ་འདི་ལས་སྤྱིར་སྤྱོགས་པ་
རྣམས་ལ་མེད་པའི་སྤྱིར། བྱ་སྤྱད་བྱས་བརྟོད་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རིང་བོར་སྤོབ་ཡང་ཁམས་གསུམ་ལས་
འདའ་བར་མི་འུས་ཏེ། སྤོབ་དཔོན་དཔའ་བོས། རྫོང་གི་བསྟན་ལ་མི་སྤོགས་པའི། །སྤྱོད་པོ་མ་རྟེན་
གིས་སྤོངས་པ། །སྤྱིད་རྩེའི་བར་དུ་སོང་ནས་གྱང་། །སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡང་འབྱུང་འཁོར་བར་འགྱུར། །
ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལམ་ཚོགས་གཉིས་སུ་འཇུག་ཚུལ་དང་།
བདག་མེད་དུ་གཏེན་ལ་ཕབ་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་དམ་སྤྱང་མེད་དང་། ཀུན་
རྫོབ་སྤྱང་བཅས་དོས་བབྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱང་མེད་དོས་དང་། རྗེས་མཐུན་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

མཉམ་རྗེས་རིས་མེད་སངས་རྒྱས་ལ། །

ཡུལ་དབང་ཤེས་སོགས་གནས་དག་པས། །

མ་དག་འབྱུལ་སྤྱང་ཆ་ཅོམ་ཡང་། །

རྣམ་ཀུན་སྤྱང་བ་མེད་པར་འདོད། །

ཅེས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞི་སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་སྟེ་ཚོས་

ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྲིར་མཉམ་རྗེས་རིས་སུ་མེད་པ་སྟེ། རྒྱ་
ཆེར་རོལ་པ་ལས། ཡང་དག་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །དུས་རྣམ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་
འཛིག་ །ཅིས་དང་། སྤང་ཆེན་གཟིམས་ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག། སྤང་ཆེན་མནལ་ཡང་མཉམ་
གཞག་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

དེར་མ་ཟད་དག་པ་ས་གསུམ་ནས་ཉོན་ཡིད་གནས་དག་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བ་དང་།
དབང་པོ་གནས་དག་པས་ཞིང་དག་པ་པ་ལ་དབང་དང་། ཡིད་ཤེས་གནས་དག་པས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་
བ་དང་། ཀུན་གཞི་གནས་དག་པས་སྲིན་ལས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཡིད་དང་
འཛིན་དང་རྣམ་པ་རྟོག་ །སྤྱང་སྲིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་དང་། །ཞིང་དང་ཡེ་ཤེས་ལས་དག་ལ། །དབང་
ཅི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིས་གནས། །ཞེས་སོ། །

དེས་ན་ལས་དང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ཟད་པའི་སྲིར་ཀུན་རྗེས་འབྲུལ་པའི་སྤྱང་བ་ཆ་ཙམ་
ཡང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་སྤྱང་བ་མེད་པར་འདོད་པ་སྟེ། སྤྱང་པར་འཕགས་
བསྟོད་ལས། སྤྱོད་ཅི་ཞི་བར་གཤེགས་སྤྱར་ནས། །ཞུགས་བུམ་ལྟ་བུར་བགྱང་དུ་མེད། །ཅིས་
སོ། །

འོ་ན་སྤྱི་སྤྱང་བ་དང་གསུང་གི་བརྗོད་པ་དང་ཐུགས་ཀྱི་ཚོས་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་སོགས་གང་
ཡང་བགྱང་དུ་མེད་དམ་ཞེ་ན། དེའི་གནས་ཚུལ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་
སྤྱི་ལ་གཞུགས་མེད་པས་སྤྱི་སྤྱང་བ་སྟོན་པ་མེད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཟག་མེད་དབྱིངས་ནས་
སངས་རྒྱས་རྣམས། །མཁའ་ལྟར་ལུས་ཅི་མེད་སྲིར་དང་། །ཞེས་དང་། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།
ཚོས་གང་ལུས་གཞུགས་མེད་པ་གང་། །དེ་ཅི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་ངག་
དང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ལོག་པས་གསུང་གི་བརྗོད་པ་ཡང་མེད་དེ། རྩར་ཤེར་ལས། བརྗོད་པར་བྱ་
བ་ལོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྡོག་པས་སོ། །ཞེས་སོ། །

ངེས་པའི་དོན་ལ་སྤོ་མི་འཇུག་པའི་སྲིར་ཚོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ཡང་མི་མངའ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཅི་གང་དུ་ཡང་། །སྤྱི་ལའང་ཚོས་འགའ་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཚོས་
གང་ལས་འབྱུང་ཞེ་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚོས་འབྱུང་བ་སྟེ། ཡང་དེ་ཉིད་
ལས། །སྤོང་པ་ཁོ་ནའི་ཚོས་རྣམས་ལས། །སྤོང་པ་ཁོ་ནར་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལ་ངག་དང་ཚིག་མེད་པས་སྤོང་པ་ལས་ཚོས་རི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། མོས་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་ན་
ནམ་མཁའ་སྤོང་པ་ལས་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་ལའབྱུང་བ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། ཟིན་དང་སྤྱི་ལ་པ་མཁའ་
གཞན་ལས་དེའི་མཐུས། །སྤྱི་གང་ཚོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་འབྱུང་བ། །ཞེས་སོ། །

དེལས་གཞན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འཛིན་ན་ལོག་པར་འགྱུར་ཏེ།
དོན་གཅོད་པ་ལས། གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །གང་དག་ང་ལ་སྐྱར་ཤེས་པ། །ལོག་
པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡི། །སྐྱེ་བོ་དེ་དག་ང་མ་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །

འོ་ན་རང་བཞིན་མེད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དེ་ལྟར་གཟིགས་ཤེས། མཐར་ཐུག་གི་
དོན་ལ་སེམས་ཅན་མ་ཟད་སངས་རྒྱུས་ཀྱང་མེད་ན་གཟིགས་མི་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛོག་ཏུ་མེད་པ་
སྟེ། རྗེ་མི་ལས། དོན་དམ་བདེན་པའི་དབང་དུ་ན། །སེམས་ཅན་མེད་ཅིང་སངས་རྒྱུས་མེད། །
འཁོར་དང་མྱ་ངན་འདས་པའི་ཚོས། །མིང་དང་ཚིག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ། །ཞེས་སོ། །

འོ་ན་ད་ལྟའི་ཀུན་རྫོབ་འདི་ལྟལ་ན་ལུས་པས་སོ་ཞེས། འདི་ནི་སངས་རྒྱུས་ལས་གཞན་པའི་
སེམས་ཅན་གྱི་འབྲུལ་སྤང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞི་བ་ལྷུས། འདི་ནི་གཞན་སེམས་རྣམ་རྟོག་སྟེ། །དེ་ནི་རང་
གི་ཀུན་རྫོབ་མིན། །ཞེས་སོ། །

འོ་ན་ཤེས་བྱ་དེ་སྟེད་པའི་ལྟར་གཟིགས་ཤེས། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཡུལ་དང་
ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྤང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་དོ་དུང་བ་གཟིགས་པ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་དེ་
སྟེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་དང་རོ་མཉམ་པའི་རང་ནས་མ་འདྲེས་ཅིག་ཅར་དུ་གཟིགས་པ་སྟེ།
འཇུག་པ་ལས། རོ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་མཛད་གྱུར་ནས། །མཐུན་བཟང་སྟོང་
ཡིས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད། །ཅེས་སོ། །

འོ་ན་ཤེས་བྱ་ལ་མཐའ་མེད་པས་མཐའ་མེད་མཐུན་ན་མཐའ་ཅན་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་མཐའ་ནི་འདིའོ་ཞེས་མཐའ་བཟུང་
ནས་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་པ་ལས། བམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་པ་མཐའ་
མེད། །འཛིག་རྟེན་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཡང་པ་མཐའ་མེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་
པ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་དོ་བོ་ཚོས་ཉིད་གཅིག་གི་རོལ་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་སྤྱིར་གཅིག་ལས་དུ་མར་འཆར་
བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ཚོས་ཉིད་དེ་དེ་ལྟར་བྱ་ཞེས། ཚོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁུབ་པའི་སྤྱིར་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་
གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་ཚོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་མཐོང་བའི་ཚོ་དེའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་ཅི་སྤྱིར་མི་མཐོང་སྟེ་
མཐོང་བ་ཐལ། མ་མཐོང་ན་ཚོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡིན་ན་མཐོང་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཞེས།
ཚོས་ཉིད་དེ་ལྟར་གནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱིས་མི་མཐོང་སྟེ། ཅི་སྤྱིར་ཞེས། དངོས་པོར་ཞེན་པའི་བག་
ཆགས་ཀྱིས་སྟོ་སྟོན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བའི་སྤྱིར་གནས་ཚུལ་ལ་མེད་པའི་ཚོས་ཅན་མཐོང་ཡང་ཡོད་པའི་
ཚོས་ཉིད་མི་མཐོང་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱུལ་ལས། འདི་ལ་ཡོད་པ་མི་མཐོང་མེད་མཐོང་བ། །འདི་འདྲའི་

ལུན་ཅན་རྣམ་པ་དེ་གང་ཞིག་ །ཅེས་སོ། །

འོ་ན་སེམས་ཅན་གྱིས་ཚོས་ཉིད་མི་མཐོང་བ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་ཚོས་ཅན་མི་གཟིགས་པ་
ཐལ་ཏེ་གཟིགས་ན་གནས་ཚུལ་དང་འགལ་བའི་སྲིད་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་སངས་རྒྱལ་ལ་མཉམ་རྗེས་
རིས་སུ་མེད་པའི་སྲིད་དང་། གནས་སྤང་མཐུན་པར་གཟིགས་པའི་སྲིད་དང་། མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཤེས་
བྱའི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྲིད་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཤེས་བྱ་རིང་དུ་གནས་པ་རྣམས་
ཀྱང་སྐྱུ་རུ་ར་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་ལྟར་གཟིགས་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་མི་གཟིགས་ཏེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་
ཤེས་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་པར་བཤད་པའི་སྲིད་ཏེ། གཞན་ཅི་ཉེ་ཚོ་བ་ཉིད་གྱིས། །མངོན་སུམ་ཞེས་
བྱར་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

དེས་ན་སྟོབས་བརྩམ་པར་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་
མཐའ་ཡས་པའི་ཡུལ་ལ་མཐའ་ཡས་པའི་གཟིགས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཚུར་མཐོང་གི་སྟོ་ཡི་ཡུལ་
ལས་འདས་པའི་སྲིད་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མི་སྲིད་པའི་གཏུན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།
ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་བཏང་བས། །འགོ་བ་སྤང་བ་བྱེད་པར་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
ལ། །སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཅིག་ཅར་སྤང་། །ཞེས་དང་། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། མ་
བྱའི་མདོངས་བཀྲ་གཅིག་ལ་ཡང་། །རྒྱ་ཡི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པས། །དེ་མཐུན་པ་ནི་རྣམ་མཐུན་པ། །
ཀུན་མཐུན་ཡེ་ཤེས་མིན་པས་མིན། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིད་རོ། །

གཉིས་པ་སྤང་མེད་རྗེས་མཐུན་ནི།

- མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི། །
- ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་མངའ་བ་ལ། །
- གཟུག་འཛིན་སྤང་བ་མེད་པའི་སྲིད། །
- སྤང་མེད་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ཞེས་བརྗོད། །

ཅེས་པ་སྟེ། །འཕགས་པའི་མཉམ་བག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟིགས་པ་མངའ་བ་ལ།
གཟུག་འཛིན་གྱི་ཚོས་གང་ཡང་སྤང་བ་མེད་པར་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་རྟོག་མེད་གྱི་ཚུལ་
དུ་སྟོང་བ་ལ་མཐོང་བའི་སྤང་བ་སྤྲོད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ཅི་ཡང་མི་སྤང་བའི་སྲིད་སྤང་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་
ཚོགས་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། །དེ་སྐད་དུ། །འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་སྟོས་བྲལ་དུ། །རང་
གིས་སྟོང་ལ་དོན་དམ་མཐོང་ངོ་ཞེས། །ཐ་སྐད་དབང་གིས་མིང་དུ་བརྗོད་པ་ལས། །ཡུལ་དང་ཡུལ་
ཅན་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བ་མིན། །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། །རྟོག་མེད་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པས་
ན། །སྟོང་ཉིད་མཐོང་ཞེས་ཐ་སྐད་བཏགས། །མ་མཐོང་བ་ཉིད་དེ་མཐོང་བ། །ཤེན་ཏུ་བྱེད་པའི་མདོ་

ལས་གསུངས། ཞེས་དང་། སྤྲུལ་པ་ལས། གང་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་
པར། འདི་ནི་ཚོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་དབུ་མ་ལྷགས་གཉིས་པོ་རྗེས་ཐོབ་བསོད་ནམས་ཚོགས་ཚེན་བསགས་པའི་ཐབས་ལ་འབྲུག་
པར་ཚེར་མེད་ཀྱང་། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སམ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་
དབུ་མའི་ལྷགས་དེ་ཚེས་ཟབ་པ་ཡིན་པས། དེའི་དབང་གིས་འདིར་སྒྲོམ་པ་གཞན་སྦྱོང་དང་མཐུན་པར་
ལས་སྒྲངས་པ་སྟེ། འོ་ན་འདིར་བསྟན་པའི་མཉམ་བཞག་ལས་ལྷག་པའི་འབྲུག་ཚོས་ཅི་ཡོད་ཅི་ན།
འདིར་བསྟན་པའི་མཉམ་བཞག་ནི་སྦྱོས་བྲལ་དུ་འཛོག་པ་ཅོམ་མ་གཏོགས་རྣལ་འབྱོར་པའི་མངོན་སུམ་
ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བྱ་མ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དང་། མཉམ་བཞག་ཏུ་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་བའི་
སྦྱར་བསྟན་པ་ཅོམ་མ་གཏོགས་དོན་དམ་པའི་མཚན་གཞི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས་པའི་
སྤྱིར་དང་། མེད་པར་དགག་པ་ནི་ལྡོག་པ་གཞན་སེལ་ལས་མ་འདས་པའི་སྤྱིར་སྦྱོང་དང་རྟོག་པའི་ཡུལ་
ཡིན་པས། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་སྒྲ་བའི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་སྟེ། འབྲེལ་ཚེན་ལས། ལྷ་དང་
ལས་འདས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་
སོ། །

འོ་ན་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་གཞུང་ལས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཅི་ན། ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་སོ་
སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲུབ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་
པར། སོ་སོར་རང་གིས་མཐོང་བ་ཡིན། ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་མཚན་
གཞི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཞེད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། འདད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན། ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་གནས་ཚུལ་ཡང་མེད་
པར་དགག་པ་ཅོམ་མ་ཡིན་འཁོར་འདས་ཀྱི་གཞིར་བསྟན་པ་སྟེ། མདོ་རྒྱུན་དུ། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་
ཐམས་ཅད་ལ། འབྲུག་པར་མེད་ཀྱང་དག་ལྟར་པ། འདི་བཞིན་གཤེགས་ཉིད་དེ་ཡི་སྤྱིར། འབྲོ་ཀུན་
དེ་ཡི་སྦྱིང་པོ་ཅན། ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འོ་ན་བཀའ་བར་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་ལྷ་བ་གཏའ་ལ་
པབ་པའམ་དབྱུང་ཅིང་སྒྲོམ་པའི་དུས་ན་ཡོད་པ་ཉིད་འབྱུང་ཅོམ་ཞིག་བསྟན་ན་ཡང་འཛོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤུན་པ་
ཅོམ་ཞིག་འབྱུང་ངེས་པར་གཟིགས་པའི་སྤྱིར་དང་། དེས་ལྷ་སྒྲོམ་དུག་ཅན་དུ་སོང་བར་དགོངས་པའི་
སྤྱིར་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་མ་བསྟན་པ་སྟེ། སར་ཏུས། ཉིད་ཀྱི་ཤུན་པ་ཅོམ་ཀྱི་ཟུག་རྩུས་ཀྱང་། འན་
ཡང་སྤྱུག་བསྟེན་འབའ་ཞིག་སྦྱོང་པར་བྱེད། ཅེས་དང་། སྤྲུལ་པ་ལས། ཇི་ལྟར་དུག་དང་འདྲེས་
པའི་ཁ་ཟས་བཟང་བྱ་བ། འདྲེས་པོའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའང་དེ་འདྲར་རྒྱལ་བས་གསུངས། ཞེས་

སོ། །མཐར་སློམ་པ་ཉལ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་དུས་ན་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་ན་ས་ལམ་གྱི་
 ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་བའང་མི་འགྱུར་ཏེ། དེཉིད་ལས། ཡེ་ཤེས་མེད་ན་ཡོན་ཏན་འཕེལ་མེད་བྱང་
 ལུབ་མེད། །རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུའི་སངས་རྒྱལ་ཚོས་ཀྱང་གཤམ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །
 འོ་ན་དཔྱད་དང་འཛོག་པའི་ཁྱད་པར་གང་གིས་འབྱེད་ཅེ་ན། །དཔྱད་པ་སློབ་དུ་བཏང་བའི་ཤེས་
 རབ་གྱིས་ཁ་སྤྱི་བཏྲས་སུ་མ་སོང་བར་གནས་ལུགས་གྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་སློམ་པའི་ཡེ་
 ཤེས་བཅའ་བ་དང་། འཛོག་པ་སློབ་དུ་བཏང་བའི་བསམ་གཏམ་གྱིས་སློབ་སློམ་དུ་མ་སོང་བར་སེམས་
 གྱི་འདུག་ལྷོ་ལ་རིག་ནས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་བཅའ་བའི་ཁྱད་པར་ཅོམ་མ་གཏོགས། དོན་དུ་བརྗེ་ཏའི་
 དཔྱད་སློམ་ལའང་དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་དང་འཛོག་པའི་བསམ་གཏམ་གཉིས་ཀ་དགོས་པ་བཤད་མ་ཐག་
 པ་ལྟར་དང་། ཀུ་སུ་ལུའི་འཛོག་སློམ་ལའང་འཛོག་པའི་བསམ་གཏམ་གྱི་ཁར་དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་
 དགོས་པ་ལུང་གིས་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །སེམས་ལ་
 སེམས་ནི་འཛོག་སྤྱིར་དང་། །ཚོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྤྱིར། །ཞི་གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་
 ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀ་དགོས་པ་ཡང་འདི་རྟེན་དུ། བསམ་གཏམ་མེད་
 པའི་ཤེས་རབ་སློམ་ལ་ཆས། །ཤེས་རབ་མེད་པའི་བསམ་གཏམ་ལུང་མ་བསྟན། །ཅེས་སོ། །
 གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་སྤྱང་བཅས་ངོས་བབྱང་བ་ལ་གཉིས། འཛོག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། མ་འདས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྗེས་ཐོབ་འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་པའི། །
 ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་སྦྱིན་སོགས་ལྟ། །
 འཛོག་རྟེན་འདས་པའི་ཕར་སྦྱིན་ཡིན། །
 སྤྱང་བཅས་བསོད་ནམས་ཚོགས་ཞེས་བྱ། །
 ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་མཉམ་བཞག་གི་ཉམས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཤར་ནས་སྤྱང་བ་བདེན་མེད་སྦྱོར་མ་ལྟ་བུར་
 གཟིགས་ཤིང་། ཐབས་བསོད་ནམས་གྱི་དགོ་ཚོགས་གང་ཡང་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པ་ནི། དཔེར་ན་སྦྱིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་སྦྱིན་པ་པོ་དང་། སྦྱིན་བུའི་དངོས་
 པོ་དང་། སྦྱིན་པའི་ཡུལ་གསུམ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་ཉམས་དང་མ་བྲལ་བར་ཐབས་
 དང་ཐབས་བྱང་གཉིས་མེད་གྱི་ལམ་དུ་སོང་བའི་སྤྱིར་འཛོག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕར་སྦྱིན་ཅེས་འཛོག་པ་
 སྟེ། འདུག་པ་ལས། སྦྱིན་པ་སྦྱིན་བྱེད་པོ་གཏོང་བས་སྟོང་། །འཛོག་རྟེན་འདས་པའི་ཕར་སྦྱིན་
 ཅེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །
 དེ་ཡང་ཉོན་ལྷོབ་དག་པས་བདེན་པར་མི་སྤྱང་ཡང་ཤེས་སྦྱིབ་མ་དག་པའི་ཆ་ལས་སྤྱང་ཅོམ་མི་

འགོག་པའི་སྤྱིར་སྤྱང་བཅས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འོ་ན་སྤྱང་བཅས་ཀྱི་བསོད་ནམས་
འཛིག་རྟེན་པ་ལ་འང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཡོད་ཀྱང་མི་མཚུངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས། འཛིག་རྟེན་མ་རིག་
སྤོངས་བྱུང་བ། སྤྱིད་པའི་རྒྱུན་གྱི་རྗེས་འབྲངས་དང་། བཤམས་པ་སྤྱིད་པ་དང་བྲལ་བ། །དགོ་བ་
རྣམས་ལྟ་བུ་ལ་མཉམ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ལ་འཁོར་གསུམ་བདེན་འཛིན་གྱིས། །
བཅིངས་པའི་དམིགས་བཅས་སྦྱིན་སོགས་ལྟ། །
འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་ཕར་སྤྱིན་ཡིན། །
ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་ཅོམ་མ་གཏོགས། །
འཛིག་རྟེན་འདས་པར་མི་འགོ་སྟེ། །

ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱང་བཅས་དེ་ལ་འཁོར་གསུམ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་དམིགས་བཅས་ཀྱི་སྦྱིན་
སོགས་ལྟ་བུ་དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དང་བསྐྱོ་བས་ཡོངས་སུ་བྱིན་པ་ནི། བསམ་བྱུང་རྒྱུ་ལྡན་པའི་སྤྱི་བའི་སྤྱི་
རྒྱས་ཐེབས་པའི་སྤྱིར་འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་ཕར་སྤྱིན་ཅེས་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་མིང་ཅོམ་རྟེན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་
དབང་གིས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ལེས་རབ་གྱིས་མ་བྱིན་པར་
ཐབས་ལེས་ཡ་བྲལ་དུ་སོང་ན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དུ་མ་བྱེད་ཆ་མཐུན་ཅོམ་དུ་འང་མི་འགོ་
སྟེ། ཐེག་བསྐྱེད་ལས། ལེས་རབ་དམ་པས་མ་བྱིན་པའི། །བསོད་ནམས་དགོ་བའི་ལམ་སྟེགས་
ཀྱང་། །མཐོ་རིས་བགོད་པ་ཅོམ་མ་གཏོགས། །སྤྱི་ལོ་མེད་པའི་ས་མི་ཐོབ། །ཅེས་དང་། བད་
དཀར་ཞབས་གྱིས། ཐབས་དང་ལེས་རབ་སྟེགས་རེ་བས། །སྤྱིད་པའི་པ་མཐར་བགོད་མ་ཡིན། །
ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་བདག་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱང་བྱ་སྦྱིབ་པ་བཤད་པ་དང་།
གཉེན་པོ་བདག་མེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གང་ལ་སྦྱིབ་པ་དང་། གང་གིས་སྦྱིབ་པ་
ངོས་བབྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཐར་པ་དང་ནི་རྣམ་མཐུན་ལ། །
བར་དུ་གཅོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །

ཞེས་པ་སྟེ། འོ་ན་བསོད་ནམས་དགོ་བས་ཐར་པའི་ལམ་དུ་མི་འགོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། བདེན་
འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ཐར་པ་ལ་སྦྱིབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་མོངས་གྱིས་རྣམ་
མཐུན་ལ་སྦྱིབ་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ལམ་དང་མི་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཉོན་མོངས་

བ་དང་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་མ་རིག་པའི་འདི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཆགས་སྤང་སོགས་
 ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། བདག་གཞན་
 ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྤང་། འདི་དང་དང་ནི་ཡོངས་འགྲེལ་ལས། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་དུ། ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སྲིད་པའི་རྩ་བ་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྲོད་
 །ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །
 བཞི་པ་གང་གིས་སྐྱིབ་པ་དོས་བབྱུང་བ་ལ་བཞི་པ། སྐྱིབ་པའི་རྒྱ་དང་། འབྲས་བུ་དོས་བབྱུང་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། བདག་གི་དབྱེ་བ། བདག་གི་དོས་འཛིན། མེད་པར་རྟོགས་ཚུལ།
 རྟོགས་པའི་ཐབས། མ་རྟོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཚོས་དང་གང་ཟག་བདག་གཉིས་གྱི། །
 །ཡུལ་དང་འཛིན་སྤངས་མ་ཞིག་པར། །
 དེ་དང་དེར་འཛིན་ཡོད་པའི་སྲིད། །

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་སྐྱིབ་པ་གཉིས་གྱི་རྒྱ་ནི་སྲིད་བཟུང་བ་ཚོས་གྱི་བདག་དང་། བང་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་
 བདག་སྟེ། དེ་གཉིས་གྱི་དམིགས་པའི་ཡུལ་སྲིད་ཚོས་དང་ནང་གི་སྤང་པོ་ལ་བདག་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་
 སྲོ་བ་ཏུགས་པའི་འཛིན་སྤངས་མ་ཞིག་པར་སྲོ་དེ་དང་དེར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡོད་པའི་སྲིད་འཁོར་བ་
 ལས་མི་སྟོག་སྟེ། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་སྤང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་
 ཡོད་དེ། འངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཞེས་སོ། དེས་ན་བདག་
 ཡོད་དོ་སྟེ་སྤང་བ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་སྲོ་སྲིད་ཅི་ལོག་པས་བཏགས་པ་ཅོམ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་མེད་དེ། ཡོད་ན་
 བདེན་པ་མཐོང་བའི་དུས་སུ་གཞིགས་དགོས་པ་ལ་མ་དམིགས་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བདག་
 དང་བདག་གི་ཡོད་ཅེས་པ། འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་ལོག། ཅེས་སོ། །

འོ་ན་དམ་པའི་དོན་དུ་བདག་མེད་ན་བདག་དམ་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདིར་བསྟན་པའི་
 འཛིན་སྤངས་གྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་བདག་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་བདག་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དམ་པའི་བདག་ནི་
 དེས་སྤོང་པའི་གནས་ལུགས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཞེད་པ་སྟེ། མདོ་རྒྱན་ལས། བདག་མེད་
 མཚོག་གི་བདག་ཐོབ་པ། སངས་རྒྱས་དག་པའི་བདག་ཏུ་གསུངས། ཞེས་དང་། རྒྱུད་རྒྱུར།
 བདག་དང་བདག་མེད་སྐྱོས་པ་དག། ཉེར་ཞི་དམ་པའི་བདག་ཏུ་འདོད། ཅེས་གསུངས་པས་དེ་
 བཞི་པ་གཅིག་ཏུ་སེམས་པར་མི་བྱའོ། །

ཡང་སྲོ་དེ་ལ་སྟོག་སྟེ་དམིགས་ཡུལ་ཚོས་དང་སྤང་པོ་ལ་བཏགས་པས་བདག་མེད་པའི་སྲོ་འདོགས་
 བཞི་པ་ཅོད་དེ་འཛིན་སྤངས་ཞིག་པ་དང་། སྲོ་དེ་དང་དེར་འཛིན་པ་མེད་ན་འཁོར་བ་ལས་སྟོག་པ་

ཡང་། རྩེ་ལེ་ལས། བྱང་དང་སྤྱི་རོལ་ཉིད་དང་ལ། །བདག་དང་བདག་གི་སྐྱམ་ཟད་ན། ཉེ་བར་
ལེན་པ་ལག་ལུང་ལྷུང་ཞིང་། །དེ་ཟད་པས་ན་སྐྱེ་བ་ཟད། ཅེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས། དེ་ནི་
རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། །དུས་གསུམ་དག་ཏུ་མ་མཐོང་སྤྱིར། །རང་ལེན་པ་ནི་ཟད་པར་
ལྷུང་། །དེ་ལས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཡང་གདགས་གཞི་ལྷན་སྐྱེས་དང་། །

གདགས་ཚོས་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པར་འདོད། །

ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་སམ་ཐོག་མའི་ཀུན་གཞི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཆ་ལ་མ་དག་པ་རྒྱུ་ཅོམ་ཡང་མེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆའི་བག་ཆགས་ལས་
ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མ་རིག་པ་གཉིས་འགོག་མེད་དུ་ཤར་ནས་གཟུང་ལེན་དུ་ལྷུང་བའི་
རྟོག་པ་བྱུང་ཞིང་དེ་ལས་བདག་ཏུ་ལེན་པ་གཉིས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་གང་ལ་གདགས་པའི་
གཞི་སྤུང་པོ་ཅོམ་དང་ཚོས་ཅོམ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འཛོག་པ་སྟེ། དེའི་
དབང་གིས་ཉན་རང་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་ཀྱང་དམིགས་ཡུལ་སྤུང་པོ་ཅོམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ངར་
ལེན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་སྤུང་པོ་ཅོམ་དུ་རྟོག་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མ་སྤོང་ན་ཐར་པ་མེད་
པར་བསྟན་ཏེ། སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས། གཤམ་ཏེ་སྤུང་པོ་མ་ལག་གསུམ་ན། ཉོན་མོངས་ཟད་ཀྱང་ཐར་མི་
ལྷུང་། །ཞེས་དང་། ཞི་བ་ལྷས། སྤེད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །ཀུན་མོངས་བཞིན་དུ་ཅི་
སྟེ་མེད། ཅེས་སོ། །

ཡང་གདགས་ཚོས་སྒོ་བཏགས་པའི་བདག་གཉིས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་
པས་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པར་འདོད་པ་སྟེ། འབྲུག་པ་ལས། ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་
ཚོགས་ལ། །ལྷ་ལས་བྱུང་བ་སྒོ་ཡིས་མཐོང་ལྷུང་ཅིང་། །ཞེས་དང་། དེ་སྤྱིར་བདག་དང་བདག་
གིས་སྤོང་ལྷ་ཞིང་། །རྣམ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་ལྷུང་། །ཞེས་སོ། །

འོ་ན་ཉན་རང་ལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། དམིགས་པ་
དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱང་ན་ལ་འདའ་བར་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་ཚོས་ཀྱི་བདག་རགས་པ་རང་བཞིན་
མེད་པར་རྟོགས་དགོས་ཏེ། འགྲུལ་ཆེན་ལས། ཉན་རང་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་
པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར། འཛིག་རྟེན་
པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་
ཟིལ་གྱིས་གཏོན་པར་ལྷུང་ལ། སྤྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་སྤྱུས་

སྤངས་པ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འོ་ན་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་མི་གཞོན་ན་ཐེག་ཆེན་ཐེག་དམན་ཀྱང་
པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ་གསལ་རྒྱས་རྫོགས་གསུམ་གྱི་ཀྱང་པར་ཡོད་པར་བཤད་པའི་
སྤྱིར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་གཟུགས་ཅི་དབུ་བརྗོད་པ་སོགས་དཔེས་བསྟན་པ་
ཅོམ་ལས་གསལ་བར་མ་གསུངས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་གཟུགས་ཅི་གཟུགས་གྱི་སྟོང་ཞེས་གསལ་
བར་གསུངས་པ་དང་། ཐེག་དམན་ལས་ཕྱང་པོ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཅོམ་ལས་རྒྱས་པར་མ་གསུངས།
ཐེག་ཆེན་ལས་སྟོང་གཞི་ཚོས་ཅན་ཉི་ཤུའི་སྟོན་སོ་སོར་སྡེ་སྡེ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཐེག་
དམན་ལས་འདུ་བྱེད་མི་རྟག་པ་དང་དངོས་པོ་སྐྱད་ཅིག་མའི་བྱང་པ་སྟོང་པ་ཅོམ་ལས་རྫོགས་པར་མ་
གསུངས། ཐེག་ཆེན་ལས་མཚན་མ་མེད་པའི་དོན་རྫོགས་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འོ་ན་དེ་དག་ལ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པ་མ་བསྟན་ན་རྫོགས་པར་གལ་འགྱུར་རང་བཞིན་མེད་
པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སྟོགས་ཅོམ་རྫོགས་པའི་ཆ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་
འཛོག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ལས་རྒྱ་རྒྱུབ་གཏུགས་པ་ལ་རྒྱ་མཚོ་འཕྱང་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་སྟོང་པ་
ཅུང་བྱང་མཐོང་བ་ཡང་སྟོན་པའི་དོན་དུ་གཅིག་པར་དགོངས་པ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས། ཐེག་པ་ཆེ་ལ་
སྟེ་མེད་བསྟན། །གཞན་གྱི་བྱང་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །བྱང་དང་མི་སྟེ་དོན་དུ་ཅི། །གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་
བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་རྒྱ་མཚོ་རྒྱུབ་གཏུགས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་རྫོགས་པར་མ་ཡིན་པར་ལྟར་ཅུང་བྱང་སྟོང་པར་
མཐོང་ཡང་ཐམས་ཅད་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་ཤེས་བྱའི་ཚོས་ལ་བདག་མེད་མ་རྫོགས་པར་བཞག་པ་སྟེ།
ཡང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། མཚན་མ་མེད་པར་མ་རྫོགས་པར། །ཁྱོད་གྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་
གསུངས། །དེ་སྤྱིར་ཁྱོད་གྱི་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ཅི་ཚང་བར་བསྟན་པ་ལགས། །ཞེས་སོ། །

དེར་མ་བྱང་སྟོབ་སྟོབས་ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྷན་མི་ལྷན་གྱི་ཀྱང་པར་སོགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་བསྟན་
རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལང་དང་། །
སྟོང་པ་ཡོངས་བསྟོམ་བཤད་དེས། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གལ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ལྷན་སྐྱེས་རྫོགས་ན་ཀུན་བཏགས་འཛིག །
ཀུན་བཏགས་ཅོམ་གྱིས་ལྷན་སྐྱེས་མིན། །
ཅོས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཚོས་དང་ཕྱང་པོ་གཞི་མེད་དུ་རྫོགས་ན་ཀྱང་གཞི་
ཐག་ཁྲག་འཛིག་པས་ཀྱང་ཚོས་སྐྱུལ་འཛིན་འཛིག་པ་ལྟར་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་ང་དང་ང་

ཡིས་འཛོལ་པའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་འཛིག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚུ་ཤེར་ལས། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་
ན། །བདག་གི་ཡོད་པ་ག་ལ་འགྱུར། །བདག་དང་བདག་གི་ཞི་བའི་སྲིད། །ང་དང་ང་ཡིར་འཛོལ་
མེད་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷན་སྐྱེས་མི་རྟོགས་ཏེ། བྱང་ཚེས་བདག་
འཛིག་ཀྱང་བྱང་གཞི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་སྤྱང་ཙམ་མི་འཛིག་པར་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ཆ་འཕགས་པའི་སྤྱང་
བྱ་ཙམ་ལུས་ན་ལུས་པ་སྟེ། རྒྱུད་སྐྱེས་ལས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དོན་རྒྱུའི། ཉིང་དེ་འཛོལ་གྱིས་
གཞོམ་བྱ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིད་སོ། །

དེ་ཡང་སའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་ལམ་དུ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་སྟོང་བ་དང་། དེ་མཚུངས་
ཆད་སྐྱོམ་ལམ་དུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་སྟོང་དགུར་བྱེ་ནས་སྟོང་བར་འགྲུབ་པ་དང་། མཐར་ཤེས་བྱའི་
བག་ཆགས་སྤོམ་དེ་ཡང་དག་ན་དག་ག་བྱ་བ་དང་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། དག་དང་མ་དག་སྤྱང་བ་
ཀུན་ཀྱི། །ཡང་དག་ཏུ་བཀག་མེད་གསལ། །ཞེས་དང་། རླབས། དག་ག་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་དག་ག་
འབའ་ཞིག་ །དངོས་ལ་དག་ག་སྐྱེས་གང་ཡང་མེད། །ཅེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི།

དམིགས་པའི་ཡུལ་དང་སྟོན་བཏགས་གཉིས། །
གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ན་གཉིས་ཀ་རྟོགས། །
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དམིགས་ཡུལ་ལ་དབྱུང་པའི་ཆོ་སྤྱང་བས་མི་སྟོང་པར་སྟོན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་ནས་
ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སྤྱང་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། སྟོན་བཏགས་པའི་བདག་མེད་པ་སྟེ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ལྷན་བཞི་
དག་ག་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་དཔོན་གྱིས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷན་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་རྒྱུད་རྣམས་སྤྱང་བར་
འགྱུར། །ཞེས་དང་། རླབས། རང་སྤྱི་མ་རྩིག་སྤྱུག་སྐྱེས་གནས་མཐོང་བཞིན་དུ། །འདི་ནང་སྤྱང་
ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་བསལ་ཏེ། །སྐྱེས་ཀྱི་འཛིག་པའང་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ནི། གྱེ་མ་གཞན་གྱི་གནས་
པོར་འགྱུར་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

འདིའི་གནད་ནི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སྟོང་གཞི་ཚོས་ཙན་གྱི་དབྱེ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་སྟོང་ཚུལ་
ལ། བྱང་པར་མེད་པས་སྤྱང་བ་དང་སྟོན་བཏགས་གཉིས་སོ་སོར་མི་ལྷན་བར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ཏེ་སོ་སོར་རྟོག་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རེས་འཛོག་མ་ཡིན་པར་ཅིག་ཙམ་དུ་དབྱུང་ཤེས་ན་སྤྱང་བཏགས་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པ་
མ་ཟད་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་འདིའི་བྱང་ཚེས་ཏེ། །འོད་སྤྱང་གིས་
ལུས་པ་ལས། །ཤིང་གཉིས་དུད་པ་ལས་ནི་མེ་འབྱུང་སྟེ། བྱུང་བ་དེ་ཡིས་གཉིས་ཀ་བསྐྱེས་པར་
ལྷན། །ཤེས་བཞིན་ཤེས་རབ་དབང་པོ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་། །སྐྱེས་པ་དེ་ཡིས་གཉིས་ཀ་སྐྱེས་པར་

བྱེད། ཅེས་དང་། ལྷག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་བྱ་ཚོག་པའི་མེ། །བསྐྱེད་བྱ་
མེད་པས་མི་གནས་ཏེ། །དེ་བཞིན་བསྐྱེད་བྱ་ལྷ་ཚོག་ན། །སྟོང་ཉིད་མེ་ཡང་འགག་པར་འགྱུར། །
ཞེས་དང་། ལྷུང་པ་ལས། བྱེད་པ་པོ་ཡང་མི་དམིགས་ཚོས་ཀུན་མི་དམིགས་ན། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་
པ་རོལ་མཚོག་སྟོན་པ་ཡིན། ཅེས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི།

དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་མ་རྟོགས་ན། །

འཛིན་རྟོག་གཟུང་རྟོག་རྣམ་གཉིས་ལས། །

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དབྱུང་པ་མ་རྟུས་པས་གཉིས་ཀ་མ་རྟོགས་ན་གཟུང་བ་ཚོས་གྱི་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་
དང་། འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་རྟོག་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་རྟོག་དེ་ལས་འཁོར་བའི་རྒྱ་ལས་
དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྟེད་པར་བྱེད་པས་འདི་ལྟར་བ་ཚོད་དགོས་ཏེ།
མདོ་ལས། འདོད་པ་སྟོང་གྱི་རྩ་བ་ནི། །ཤེས་ཏེ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་ལས་སྐྱེས། །སྟོང་ལ་རྟོག་པ་མི་འགྱུར་
ན། །དེ་ལྟར་ང་ལ་མི་འགྱུར་འོ། །ཞེས་དང་། རྩ་ཤེས་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་
ལས། །དེ་དག་སྐྱོས་པས་སྐྱོས་པ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་རོལ་བ་བྱེད་པ་ནི།

ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྐྱིབ་པ་དང་། །

འཁོར་གསུམ་རྟོག་པའི་ཤེས་སྐྱིབ་བྱུང་། །

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འཛིན་རྟོག་ང་དང་ངའོ་ཞེས་གང་ཟག་ཏུ་ལྷ་བ་ལས་ཕྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་
སེར་སྣལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་རྣམས་བྱུང་བ་དང་། གཟུང་རྟོག་དེ་དང་དེའོ་ཞེས་གཞན་
དང་ཚོས་སྐྱེ་བ་ལས་སྟོན་ཡུལ་དང་ནང་གི་ཡུལ་ཅན་བར་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ། འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་
པར་རྟོག་པའི་ཤེས་སྐྱིབ་བྱུང་བ་སྟེ། རྒྱུད་སྐྱེ་མ་ལས། སེར་སྣལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང་། །དེ་ནི་
ཉོན་མོངས་སྐྱིབ་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་འདོད། །
ཅེས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་སྟོམས་འདུག་གི་སྐྱིབ་པ་སོགས་ལའད་པ་དག་ཀྱང་འདིར་མ་འདུས་པ་མེད་
དེ། དབུས་མཐའ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྐྱིབ་པ་དང་། །ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་གཉིས་སུ་བྱུང་། །
དེར་ནི་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་བཟུང་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་བདག་མེད་ལའགས་ལ། །ལྷ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་ཚུལ། །སྐྱོམ་པས་ཉམས་
སུ་བྱུང་ཚུལ། །འབྲས་བུ་མདོ་ན་དུ་གྱུར་ཚུལ་ལའགས་པོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །བདག་མེད་དུ་གཏན་
ལ་ཕབ་ཚུལ་དང་། །སྟོང་པར་ཐག་ཚོད་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྤང་བྱ་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ལ། །
ལྟ་བུ་ལུང་རིགས་གཏམ་ཚིགས་གྱིས། །
བདག་མེད་གཉིས་སུ་གཏམ་ལ་སྦབ། །

ཅེས་པ་སྟེ། སྤང་བྱ་སྦྱིབ་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་བརྟེན་པ་ལ། ཐོག་མར་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་བའི་གཞི་ལ་
སྦྱོར་དོགས་ཚོད་དགོས་པས། དེ་ཡང་ཡིད་ཆེས་ངེས་པར་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་ལུང་དང་། དབུ་མའི་
རིགས་པ་གཏམ་ཚིགས་ཚེན་པོ་ལྟ་སྟེ། གཅིག་དུ་བྲལ། རྩོམ་གཟེགས་མ། ཡོད་མེད་སྦྱོར་དགོག
ལུ་བཞི་སྦྱོར་དགོག རྟེན་འབྲེལ་ཚེན་པོ་སྟེ་ལཱི་སྦྱོར་ས་ཚོས་གྱི་བདག་གཞི་མེད་དུ་གཏམ་ལ་སྦབ་པ་
ལས།

དང་པོ་དོ་བོ་ལ་བརྟེན་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏམ་ཚིགས་ནི། སྤང་བ་འདི་ཚོས་ཅན། ཡོད་མེད་
གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་སྟེ། གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་
དག་ཏུ་ཅན་གཅིག་པ་དང་། །དུ་མའི་རང་བཞིན་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པ་རྩོམ་གཟེགས་མའི་གཏམ་ཚིགས་ནི། དངོས་པོ་འདི་རྣམས་ཚོས་ཅན།
རྒྱུ་གང་ལས་ཀྱང་མི་སྦྱོར་སྟེ། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་མེད་ལས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་
སྟེ། ལམ་སྦྱོར་ལས། དངོས་པོ་རང་ལས་མི་སྦྱོར་སྟེ། །གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མི་ན། །རྒྱུ་
མེད་པ་ལས་མིན་དེ་ཕྱིར། །དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་རང་བཞིན་མེད། །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་མེད་སྦྱོར་བྲལ་གྱི་གཏམ་ཚིགས་ནི། དངོས་སྤང་འདི་ཚོས་ཅན།
ཡོད་མེད་གང་གི་འང་འབྲས་བུ་མི་རུང་སྟེ། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལས་སྦྱོར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ།
སྦྱོད་འཇུག་ལས། འབྲས་བུ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལ། །རྒྱུ་ཡི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །འོན་ཏེ་དེ་
གཉིས་མེད་ན་ཡང་། །རྒྱུ་ཡི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་སོ། །

བཞི་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་ལུ་བཞི་སྦྱོར་དགོག་གི་གཏམ་ཚིགས་ནི། སྤང་ཅོམ་འདི་ཚོས་ཅན།
རྒྱུ་འབྲས་གང་གིས་ཀྱང་སྦྱོར་བ་མི་རུང་སྟེ། ལུ་བཞི་ལས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། འཇུག་པ་
ལས། ཡོད་ན་སྦྱོད་བྱེད་ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་གྱ། །གཉིས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་བྱ་གཉིས་
དང་བྲལ་ལའང་དེས་ཅི་བྱ། །ཞེས་སོ། །

ལྔ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཚེན་པོའི་གཏམ་ཚིགས་ནི། ཤེས་བྱ་འདི་ཀུན་ཚོས་ཅན།
རང་གི་དོ་བོ་མ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་ལ་སྦྱོས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། རྩ་ཤེས་ལས། བྱེད་པོ་
ལས་ལ་བརྟེན་བྲས་ཤིང་། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །
གྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་ནི་ཡུང་པོ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད། རྟོན་དང་བརྟན་པ། ལྷན་པ་དང་།
དབྱིབས་དང་ཚོགས་པ་སྟེ་ཤིང་རྩ་རྩམ་བདུན་གྱི་རིགས་པའི་སློབ་མཉམ་གཏམ་ལ་ཕབ་པ་ལས། དེ་ཉིད་དང་
གཞན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི། བདག་ཅེས་པ་ཡུང་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟེ། གྲུབ་ན་ཡུང་པོ་བཞིན་
དུ་བདག་གྲང་སྟེ་འཇིག་ཅན་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཡུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་འང་བདག་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡོད་
ན་གངགས་གཞི་ཡུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་ཀྱང་བདག་ཡོད་པ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། རྩ་ཤེར་ལས།
གལ་ཏེ་ཡུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྟེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཡུང་པོ་ལས་གཞན་ན། །
ཡུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

རྟོན་དང་བརྟན་པའི་ཕྱོགས་ནི། རྟོན་གཟུགས་ལ་བརྟེན་བྱ་བདག་ཚུར་རྟོན་པ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་
གཟུགས་བཞིན་དུ་བདག་གྲང་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ་དང་། རྟོན་བདག་ལ་བརྟེན་བྱ་གཟུགས་པར་བརྟེན་
པའང་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་བདག་བཞིན་དུ་གཟུགས་གྲང་སྟེ་འཇིག་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ།
འཇུག་པ་ལས། གཟུགས་ལ་བདག་མེད་ལའང་གཟུགས་ཡོད་མིན། །ཞེས་སོ། །

ལྷན་པའི་ཕྱོགས་ནི། ལྷས་སྦྱིན་ལོར་དང་ལྷན་པར་ལྷར་བདག་གཟུགས་དང་ལྷན་པའང་མིན་ཏེ།
ཡིན་ན་བདག་བཞིན་དུ་གཟུགས་གྲང་མི་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡོད་
མིན་དེ་ཕྱིར་ལྷན་དོན་སྦྱོར་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དབྱིབས་དང་ཚོགས་པ་ལའང་བདག་མེད་དེ། ཡོད་ན་དབྱིབས་དང་ཚོགས་པ་བཞིན་དུ་
བདག་གྲང་དུ་མར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དཔྱད་ན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་བདག་བདེའོ། །བདག་འགྲོའོ་ཞེས་
གྲགས་པ་འདི་གང་ལས་ཤེས། དེ་ནི་རྩུབ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་མ་བརྟགས་གྲགས་པའི་ཐ་སྐད་ཅོམ་
སྟེ། སྤྲ་མ་ལས། ང་ཡིས་འཇིག་སྟོབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི། །མ་བརྟགས་གྲགས་པར་གཏི་ལུག་ལས་
ཡིན་འོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སྟོང་པར་ཐག་ཚོད་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །
ཕྱིན་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་གྲང་ནི། །
གངགས་གཞི་གངགས་ཚོས་མ་རྟོན་པར། །
བདག་མེད་སྟོང་པར་ཐག་ཚོད་ན། །
ཞེས་པ་སྟེ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཕྱིའི་སྤྱང་བའི་ཚོས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་གྲང་དཔྱད་པའི་
དཔྱད་མ་བཟོད་པར་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཚོས་ཀྱི་གངགས་གཞི་གངགས་ཚོད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
རྟུལ་ཅོམ་ཡང་མ་རྟོན་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས།

ཀུན་རྫོབ་འདི་ལྟར་སྤང་བ་འདི། །རིགས་པས་བརྟགས་ན་འགའ་མི་རྟེན། །མ་རྟེན་པ་ནི་དོན་དམ་
ཡིན། །ཡེ་ནས་གནས་པའི་ཚོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ནང་རང་གི་སྤང་པོ་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ཀྱང་དཔུང་བཅོད་ཀྱི་དོ་བོ་མེད་པར་བརྟགས་པའི་དོ་ན་གང་
ཟག་གི་གདགས་གཞི་གདགས་ཚོས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སྤྱི་ཙམ་ཡང་མ་རྟེན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་
རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤོད་འཇུག་ལས། དཔེར་ན་རྩེ་ལོང་སྤོང་པོ་དག །ཆ་ཤས་
སྤེལ་འགའ་མེད་པ། །དེ་བཞིན་རྣམ་པར་དཔུང་བ་ཡིས། །བཅོམ་ན་བདག་ཀྱང་ཡང་དག་མིན། །
ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྤོང་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་གཉེན་པོ་གཞན་གྱིས་སྤོང་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུར་མ་ཡིན་པར་
རང་གི་དོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་གདོད་ནས་སྤྱི་བ་མེད་པར་བདག་མེད་སྤོང་བ་ཉིད་དུ་ཐག་ཚོད་
པ་ཞིག་དགོས་པ་སྟེ། སྤོབ་དཔོན་གྱིས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །དེ་ནི་མེད་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། །རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དང་།
འཕགས་པ་ལྟས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །སྤོང་མཐོང་ཡོན་ཏེན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །རྟོག་
པས་མཐོང་བ་འཚིང་བ་སྟེ། །དེ་ཉིད་འདི་རུ་འགོག་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྒྱ་བས། གལ་ཏེ་རང་
གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་འགྱུར་ན། །དེ་ལ་སྤྱིར་པས་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་སྤྱིར། །སྤོང་ཉིད་དངོས་པོ་
འཇིག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ན། །དེ་ནི་རིགས་མེད་དེ་སྤྱིར་དངོས་ཡོད་མིན། །ཞེས་སོ། །

ཚུལ་འདིས་སྤོང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཐག་ཚོད་ན་འདི་ཉིད་གཅིག་པུ་ཞི་
སྟོ་གཉིས་པ་མེད་པའི་ལམ་མཚོག་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཞི་སྟོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང་། །ལྟ་བ་
ངན་རྣམས་འཇིག་གྲེད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡུལ་དེ་ལ། །བདག་མེད་ཅེས་ནི་བརྗོད་པ་
ཡིན། །ཞེས་སོ། །

**གཉིས་པ་སྟོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་གཉིས། ། ཞི་སྟོག་རྒྱུང་འབྲེལ་དུ་བསྟན་པ་དང་། ། ལྟ་བ་
མཐོང་དོས་བརྒྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།**

- སྟོམ་པ་མཉམ་རྗེས་རེས་འཇོག་གིས། །
- ཚོགས་གཉིས་རྒྱུང་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས། །
- ཉིང་འཛིན་སྤང་བཅས་སྤང་མེད་གྱིས། །
- དངོས་འཛིན་རང་སར་ཞིག་པའི་ཚོ། །

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐག་ཚོད་པའི་རྗེས་ཐོག་ཏུ་སྟོམ་པ་མཉམ་རྗེས་རེས་འཇོག་གི་ཚུལ་གྱིས། ཚོགས་
གཉིས་རྒྱུང་འཇུག་གི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་འཛིན་སྤང་བཅས་ཞིག་ནས་ཀྱི་སེམས་སྤང་ཡུལ་དུ་མི་

འཚོར་བར་ཤེས་པ་ཅི་ལ་ཡང་མི་རྟོག་ཅི་ལ་ཡང་མི་སེམས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་རྟོག་
 མེད་ཅེ་གཅིག་རྒྱ་འཛོལ་པ་དང་། སྤང་མེད་ལྷག་མཐོང་གིས་གཉིས་ཚོས་ལས་འདས་པའི་གནས་
 ལུགས་ལ་སློབ་མ་བཅོས་པར་ཡང་དག་པར་འཛོལ་བས། ཇི་ཅུང་ནས་མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་
 སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱ་ལྡན་སྟེ་ཡང་དག་པར་དབྱུང་བས་དངོས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རང་སར་ཞི་ནས་
 ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྤངས་ཞིག་པའི་ཚེ། ཅི་ཡང་མི་སློམ་པ་ལ་སློམ་པའི་མིང་བཏགས་པ་དང་། ཅི་ཡང་
 མི་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་བའི་ཐ་སྣང་བཏགས་པ་དེ་ནི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སློམ་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་
 གྱིས་དྭགས་པར་ཡང་མ་རྟོག་ཅིར་ཡང་མ་སེམས་ཤིག། །བཅས་བཅོས་མ་བྱས་རང་བཞིན་ལྷུག་པར་
 ཞོག། །མ་བཅོས་པ་ནི་སྟེ་མེད་རིན་ཚེན་མཛོད། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གཤེགས་ལྷུང་ཡིན། །
 ཞེས་སོ། །དེས་སྟོལ་དང་པོའི་སློམ་པ་མདོ་ཅུང་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྟོལ་གཉིས་པའི་སློམ་ཚུལ་
 སྤྲུགས་གྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བཞེད་པས་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་ལྟར་ཡང་དོན་དུ་སློམ་
 པས་ཉམས་སུ་མ་སྤངས་པར་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་འབྱུང་སྟེ། མདོ་ལས། ཉིང་འཛིན་བསློམས་པས་
 ས་ལམ་ཚོད་འབྱུང་གྱིས། །དེ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་གྱིས་རུས་མ་ཡིན། །དེ་བས་ཉིང་འཛིན་སློམ་
 པ་མཚོག་ཡིན་གྱིས། །མཁས་པས་རྟོག་རྒྱ་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱ། །ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་མེད་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། སློལ་ས་འདས་པར་བསྟན་པ་འོ། །
དང་པོ་ནི།

བརྟག་བྱའི་དངོས་པོ་མ་དམིགས་ནི། །
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡི། །
 དངོས་མེད་གཞན་དུ་ག་ལ་འཛིན། །
 ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་འཛོལ་པའི་ཚེ་བརྟག་བྱའི་ཚོས་བརྟེན་ནས་སྟེ་བའི་དངོས་པོ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 གང་ཡང་སློབ་མཁུན་ན་མ་དམིགས་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་དངོས་མེད་ཀྱང་རྟེན་དངོས་པོ་
 དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་གཞན་ཡན་གར་དུ་ག་ལ་འཛིན་ཏེ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱུལ་ཤི་བའི་དོགས་པ་མི་འབྱུང་བ་
 བཞིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། བརྟག་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །
 ཞེས་དང་། རིན་ཚེན་སྤེང་བ་ལས། གང་ཚེ་དངོས་པོ་མི་རྟོག་པ། །དེ་ཚེ་དངོས་མེད་གང་ལ་
 ཡོད་དེ། ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།
 དངོས་དང་དངོས་མེད་མི་འཛིན་ན། །
 དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕུང་གསུམ་པ། །

འཛིན་དུ་མེད་མྱིར་ཞི་བ་སྟེ། །

ཞེས་པ་སྟེ། དེས་ན་དངོས་དང་དངོས་མེད་གང་ཡང་སྟོས་མི་འཛིན་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པ་ཕུང་གསུམ་པ་ཞིག་འཛིན་དུ་མེད་པའི་མྱིར། དམིགས་ཚོས་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་བའི་རླུང་རིས་དབྱིངས་སུ་ཡལ་ནས་དེ་འདྲུག་པའི་སྟོང་བ་རུ་ཞི་བ་སྟེ་སྟོང་ལས་འདས་པའི་གནས་ལྷགས་མངོན་དུ་གྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། གང་ཚེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག་སྟོང་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པ་མེད་པ་རབ་རུ་ཞི། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་ཚུལ་ལ་གཉིས། གཉིས་སྤང་བྱུང་ཚུལ་དང་། སྤངས་རྟོགས་རྫོགས་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་ནི།

- གནས་ལྷགས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ། །
- ཤེས་དང་ཤེས་བྱའི་གཉིས་སྤང་བྱུང་། །
- སྤངས་དང་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། །

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟོང་ལས་འདས་པའི་གནས་ལྷགས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་ད་ལྟའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་སྤང་ཐམས་ཅད་དབྱིངས་སུ་རུབ་སྟེ་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་ཚོས་རོ་མཉམ་དུ་སོང་ནས་སྤངས་རྟོགས་ཟད་པའི་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་སྟེ་འགག་མེད་པའི་གནས་ཐོབ་པ་སྟེ། འདྲུག་པ་ལས། ཤེས་བྱའི་བྱུང་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མ་ལུས་པ། །བསྟེན་གསུམ་པའི་ཞི་སྟེ་རྒྱུ་རྣམས་ཚོས་སྤྲུ་སྟེ། །དེ་ཚེ་སྟེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། །སེམས་འགག་པ་སྟེ་སྤྲུ་ཡི་མངོན་སུམ་མངོན། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

- སྤངས་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། །
- རྟོགས་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྫོགས། །
- སྤང་ཆ་དོ་བོ་ཉིད་སྤྲུ་དང་། །
- རྟོགས་ཆ་ཡོ་ཤེས་ཚོས་སྤྲུ་བརྟེས། །

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤང་བྱ་སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མཐར་དག་སྤངས་པ་རབ་གྱི་མཐར་བྱུག་སྟེ་འགོག་པའི་བདེན་པ་རྫོགས་པ་དང་། རྟོགས་བྱ་དབྱིངས་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཅུལ་ཇི་སྟེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་རབ་གྱི་ཕེ་མོར་སོན་ཏེ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྫོགས་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ། སྤངས་པའི་ཆ་ལས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་གྱི་སྤྲུ་མངའ་བ་དོ་བོ་ཉིད་སྤྲུ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆ་ལས་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་ཡོ་ཤེས་མངའ་བ་ཚོས་གྱི་སྤྲུ་བརྟེས་པ་སྟེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་དབྱེར་

མེད་ཀྱང་། །དག་པའི་ཚོས་གྱིས་རབ་སྐྱེ་བ། །ཉི་མའའ་བཞིན་ཏེ་སྤངས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་གཉིས་
གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན། །ཞེས་སོ། །དེས་འཇུག་པ་ལམ་གྱི་དབུ་མ་བསྐྱེས་པར་བསྟན་པའི་སྐབས་ཏེ་
གཉིས་པའོ། །།

**གསུམ་པ་འབྲས་བུ་དབུ་མ་སྐྱེ་གཉིས་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་གཞག་སྦྱིར་བསྟན་པ།
བྱེ་བྲག་སོ་སོར་སྐྱེ་བ། གཞན་དུ་ཞལ་འཕངས་པའོ། །དང་པོ་ནི།**

འབྲས་བུ་སྐྱེ་གཉིས་བྱུང་འཇུག་ཏུ། །
མངོན་དུ་གྱུར་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ། །
ཚོས་གཟུགས་གཉིས་སུ་སངས་རྒྱས་གྱི། །
སྐྱེ་རྣམས་བསྐྱེས་པར་བསྟན་པ་སྟེ། །
ཞེས་པ་སྟེ། །དེ་སྟེ་འཇུག་པ་ལམ་གྱིས་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གཉིས་བྱུང་འཇུག་
མངོན་དུ་གྱུར་ཚུལ་དབུ་མ་ལྷགས་གཉིས་གྱི་རང་ལྷགས་སོ་སོར་ཡོད་ཀྱང་འདྲིར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ཏེ་
བསྟན་པ་ལ། །དོན་དམ་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་དང་། །ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་གཉིས་ཏེ་སྐྱེ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་
བཞག་པ་འདྲིར་སངས་རྒྱས་གྱི་སྐྱེ་རྣམས་བསྐྱེས་པར་བསྟན་པ་སྟེ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། །སྐྱེ་གསུམ་
དག་གིས་སངས་རྒྱས་གྱི། །སྐྱེ་བསྐྱེས་པར་ལོ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་རང་དོན་སྤངས་པ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལས་རང་བཞིན་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་དང་། །གཞན་དོན་
རྟོགས་པ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལས་རྒྱ་མཐུན་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་གཉིས་ཐོབ་པ་སྟེ། །གང་ཞེ་ན། །ཟབ་པ་
ལོངས་སྤོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དང་། །སྤྱི་ཚོགས་པ་སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེ་ལོ། །དེའི་སྤྱིང་དུ་རང་བཞིན་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་
བསྐྱེས་པའི་སྐྱེ་གསུམ་སྟེ། །རྒྱུད་སྐྱེ་མ་ལས། །ཚོས་སྐྱེ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཚོས་དབྱིངས་ཤིན་
ཏུ་བྱི་མ་མེད། །དེའི་རྒྱ་མཐུན་ཟབ་པ་དང་། །སྤྱི་ཚོགས་ཚུལ་ལོ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་སོ། །

ལོ་ན་འདི་ཚོས་གྱི་དབྱེ་བ་མ་གཏོགས་སྐྱེ་ལོ་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། །ཚོས་ལས་ཐ་དད་པའི་སྐྱེ་མེད་
པའི་སྤྱིར་ཚོས་གྱི་རང་བཞིན་ལ་སྐྱེ་ཞེས་འཛོག་པ་ཡང་། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། །སྐྱེ་གསུམ་དག་གིས་
རང་བཞིན་གྱི། །དོན་འདི་རྟོན་དང་བཅས་པར་བསྟན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟོན་སྐྱེ། བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་རང་དོན་དུ། །
སྐྱེ་མེད་ཚོས་སྐྱེ་མངོན་དུ་གྱུར། །
བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་གཞན་དོན་དུ། །
འགགས་མེད་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་སུ་གྱུ་བ། །

ཅེས་པ་སྟེ། རྒྱ་སྤྲུང་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་འབྲས་བུ་རང་དོན་དུ་དབྱིངས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་དོན་
དམ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མའོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྒྱ་སྤྲུང་བཅས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་འབྲས་བུ་གཞན་
དོན་དུ་ཅེས་སྤྲུང་འགག་པ་མེད་པ་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་གྲུབ་པ་སྟེ། རྒྱུད་སྐྱེ་མ་ལས།
རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྐྱུ་དང་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་
ཕྱེད་བལས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་མདོར་བསྟུན། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་
སྐྱེ་ནི་མདོར་བསྟུན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་ཚོས་སྐྱུ་རང་གི་ངོས་ནས་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་དག་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་ཆས་དབྱེ་བ་སྤྲུང་ཆ་ལ་ངོ་
བོ་ཉིད་སྐྱུ་དང་། མཁྱེན་ཆ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུ་ཞེས་བཞེད་པ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་མའོན་རྟོགས་རྒྱུན་
ལས། ལྷན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ནི། །ཟུགས་པ་མེད་པའི་ཚོས་གང་དག། རྩོབ་གྱུར་རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་
པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཚོན་ཉིད་ཅན། །ཞེས་སོ། །

ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བྱུང་ཆུབ་སྤྱོད་མཁུན་ཚད་མེད་དང་། །རྣམ་པར་ཐར་དང་
མཐར་གྱི་ནི། །སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཟུགས་པ་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཟིལ་
གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཚེད་ནི། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་རྣམ་བརྒྱུད་དང་། །ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྟོན་མཁྱེན་
དང་། །མའོན་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་བཞི་དང་། །དབང་བཅུ་དང་ནི་
སྟོབས་བཅུ་དང་། །མི་འཇིགས་པ་ནི་བཞི་དག་དང་། །བསྐྱུང་བ་མེད་པར་རྣམ་གསུམ་དང་། །འབྲས་
པ་ཉེར་བཞག་རྣམ་གསུམ་དང་། །བསྐྱེལ་བ་མི་མངའི་ཚོས་ཉིད་དང་། །བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་
པ་དང་། །སྐྱེལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། །ཐུབ་པ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་ཚོས། །བཅོ་བརྒྱུད་བཤད་པ་
གང་ཡིན་དང་། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

དེ་ལས་དག་པའི་གདུལ་བྱུང་སྤྲུང་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་དབང་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལོངས་སྟོན་
རྫོགས་པའི་སྐྱུ་ནི། །སྤྲུལ་ལས། མཚོན་ནི་སུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱུང་བརྒྱུད་རྩའི་བདག་ཉིད་
ནི། །ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོན་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་སྐྱུར་བཞེད། །ཅེས་སོ། །

དེའི་གདུལ་བྱུང་མ་གྱུར་པའི་མ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་ཡུལ་ལ་སྤྱིད་པ་རི་སྤྱིད་པར་གང་ལ་གང་འདུལ་
ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྤྲུང་བ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་ནི། །ཡང་སྤྲུལ་ལས། གང་གིས་སྤྱིད་པ་རི་སྤྱིད་
བར། །འགྲོལ་ཕན་པ་སྤྲུལ་ཚོགས་པ། །མཉམ་དུ་མཛོད་པའི་སྐྱུ་དེ་ནི། །ཐུབ་པའི་སྐྱུལ་སྐྱུ་རྒྱུན་མི་
འཆད། །ཅེས་སོ། །

དེ་ལས་མཚོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱུའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་མཛོད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པའི་ཚུལ་ནི། །རྒྱུད་སྐྱེ་མ་

ལས། ཚོས་གྱི་སྐྱུ་ལས་མ་གཡོས་པར། །སྐྱུ་ལ་པའི་རང་བཞིན་སྐྱུ་ཚོགས་གྱིས། །སྐྱེ་བ་མངོན་པར་
སྐྱེ་བ་དང་། །དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །སྐྱུ་མས་སུ་འདུག་དང་བསྐྱམས་པ་དང་། །བཟོ་
ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །བརྩམ་མོའི་འཁོར་དགུས་རོལ་བ་དང་། །ངེས་འབྱུང་དགའ་བ་སྦྱོད་པ་
དང་། །བྱང་ཆུབ་སྣོད་པོར་གཤེགས་པ་དང་། །བདུད་སྡེ་བཙེམ་དང་རྫོགས་པར་ནི། །བྱང་ཆུབ་
ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །མྱུང་ན་འདས་པར་གཤེགས་མཛད་རྣམས། །ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་
སུ། །སྤིད་པ་ཇི་སྤིད་གནས་པར་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

- གནས་ཚུལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལས། །
- དྲི་བལ་ཚོས་སྐྱུའི་ཡོན་ཏན་དང་། །
- སྤང་ཚུལ་རྒྱས་འགྱུར་རིགས་ལས་ནི། །
- སྤྱིན་འབྲས་གཟུགས་སྐྱུའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །

ཞེས་པ་སྟེ། །དེ་ཡང་གནས་ཚུལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དག་པ་ལས་དྲི་བལ་ཚོས་སྐྱུའི་ཡོན་ཏན་
སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། །སྤང་ཚུལ་ཡང་དག་སྤངས་པའམ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་དག་པ་ལས་སྤྱིན་
འབྲས་གཟུགས་སྐྱུའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་བྱུང་བ་སྟེ། །རྒྱུད་སྐྱེ་མ་ལས། །དང་པོའི་སྐྱུ་ནི་སྟོབས་
ལ་སོགས། །བལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན། །གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན། །རྣམ་སྤྱིན་
ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན། །ཞེས་དང་། །བལ་དང་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །ཡོན་ཏན་དུག་ཅུ་
ཅུ་བཞི་འདི་དག་གོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

- མདོར་ན་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་གྱི། །
- ཚོགས་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབས་པ་ལས། །
- བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་དབྱིག། །
- དུག་ཅུ་ཅུ་བཞིའི་མཛོད་ལ་དབང་། །

ཞེས་པ་སྟེ། །མདོར་བསྐྱེད་ན་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་རིང་དུ་བསྐྱབས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་གྲུབ་འབྲས་སྐྱུ་གཉིས་གྱི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་དབྱིག་ལོར་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞིའི་མཛོད་ལ་མངའ་
དབང་བསྐྱུར་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཐོབ་པར་འདོད་ན་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་དགོས་པ་སྟེ།
སྐྱུ་སྐྱུ་བ་ཞབས་གྱིས། །དགོ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་
ཤིང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །དམ་པ་སྐྱུ་གཉིས་ཐོབ་པར་ཤོག། །ཅེས་གསུངས་པ་

བཞིན་ཅོ། །

གསུམ་པ་གཞན་དུ་ཞུ་འཕངས་པར་བསྟན་པ་ཅི།

དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡེ་ཤེས་དང་། །
སྟོན་གྲུབ་རྒྱུ་མི་འཆད་པ་ཡི། །
མཛད་མིན་རྟག་ཁྲབ་བྱུང་ཚུལ་གྱི། །
རྣམ་གཞག་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། སྟོན་གྲུབ་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྒྱུ་མི་འཆད་པའི་མཛད་
མིན་རྟག་ཁྲབ་བྱུང་ཚུལ་རྣམ་གཞག་གཞན་དུ་བསྟན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་གདམས་པས་དོན་བསྟུ་བ་ཅི།

དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ལྟ་བུ་ལས། །
སྟུག་པའི་ལྟ་བུ་གསང་ཆེན་ལའང་། །
མེད་ཅེས་དམ་བཅའ་མཛད་འདུག་པས། །
ལྟ་བའི་གནད་འདི་མཐུན་པར་མཛོད། །

ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་གཏུན་ལ་ཕབ་པའི་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་འདི་ལས་
སྟུག་པ་གསང་ཆེན་དོན་ཐེག་པའི་ལུགས་ལའང་མེད་ཅེས་མཁས་དང་གྲུབ་པ་ཀུན་གྱི་མགྱིན་ཏུ་དམ་
བཅའ་མཛད་འདུག་པས། ད་ལྟ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་སྐབས་བོང་རྒན་ཉི་མས་
འཐོམ་པ་ལྟར་མ་གནས་པར་འདིར་དད་བརྩོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་སྟེ་སྟེ་ལྟ་བའི་གནད་འགག་མཐུན་པར་
མཛོད་ཅིག་ཅེས་རང་སྟོས་རྣམས་ལ་གདམས་པའོ། །

གསུམ་པ་མཚུག་གི་དོན་ཅི།

དབུ་མའི་བསྟུས་དོན་མདོར་བསྟུས་འདི། །
རང་སྟོས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བཀོད། །
དགོ་འདིས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱིས། །
གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་པ་སྟེ། ཐེག་མཆོག་དབུ་མའི་བརྟེན་བྱ་དོན་གྱི་དཀའ་གནད་ཡོངས་སུ་བསྟུས་ཤིང་རྫོང་བྱེད་ཆོག་
གི་སྟོས་པ་བསྐྱུང་སྟེ་མདོར་བསྟུས་སུ་བསྟན་པ་འདི་ཅི། རང་སྟོས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་བྱུ་རྣམས་ཀྱིས་དབུ་མའི་
གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གི་འབྲུ་ཚོན་ཅོམ་ལས་དོན་གྱི་གནད་འདི་རྟོགས་དཀའ་བར་མཐོང་
ནས་འདི་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ། ཁོ་ཐོས་བསྟུས་དོན་ལྟ་བའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་སྒྲོ་ལ་བབུང་བདེ་

བའི་ཆེད་དུ་ཉུང་དུ་འདོད་པ་གིས་ཚིག་མཚན་བཅད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གྱིས་པའི་དགོང་བ་འདིས་
ཀྱང་རང་དང་རང་ལྟོས་ཅོམ་དུ་མ་ཚད་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཐར་པ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་འདི་
མཐོང་བ་ཅོམ་གྱིས་གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་རྒྱར་རྒྱར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་པའོ། །དེས་མཐར་ཐུག་
འབྲས་བུའི་དབུ་མ་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པའི་སྐབས་ཏེ་གསུམ་པ་རྩོགས་སོ། ། །

སྐར་སྐྱེས་པ། ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟོན་གང་། ཚུལ་གཅིག་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པའི་
བསྟན་བཅོས་འདི། ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཐོས་བསམ་ཉམས་བཞེས་ན། ཚུལ་དེ་ཅོམ་གྱིས་ངེས་པའི་
ཤེས་པ་རྟེན། ཚུལ་འདིར་ཡུན་རིང་སྤངས་པ་ཕལ་ཆེ་བ། ཚུལ་རེའི་སྟོགས་ཞེན་གཏམ་གྱིས་
མཁས་རྫོམས་ནས། ཚུལ་མིན་ལྟ་ལ་ཞུགས་པའི་སྡེ་བྲལ་ཡང་། ཚུལ་ལུགས་འདི་འདྲ་སྟེ་ཤེས་
དགོན་པས་འདིར། ཚུལ་གནས་ཐོས་བསམ་སྦྱོམ་པའི་བྱ་བ་ལ། ཚུལ་བཞིན་འཇུག་པར་འདོད་པའི་
ཤེས་ལྡན་དག ཚུལ་གཞན་གང་ལའང་སྟོ་གཏད་མི་འཆའ་བར། ཚུལ་གཅིག་ངེས་པའི་དོན་ལ་
འཇུག་པར་རིགས། ཚུལ་འདི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་དགོང་བས་ཀྱང་། ཚུལ་འདིར་ཐོས་བསམ་
བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས། ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་དགོང་ས་པའི་གཏིང་། ཚུལ་བཞིན་རྟོགས་
ནས་གཞན་ལ་སྟོན་རུས་ཤོག །ཅེས་དབུ་མའི་བསྐྱེད་དོན་གསལ་བྱེད་ལུང་གི་སྟེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་འདྲ་། ལྟོ་འབྲུག་དཔལ་ལྡན་འབྲུག་པའི་བསྟན་ཞབས་སུ་འཁོད་པའི་ཚོས་སྤྱིའི་བཅུན་པ་དགོ་འདུན་
རིན་ཆེན་དུ་འབོད་པའི་སྤངས་རྒྱུ་དེས། ཀུན་བཟོད་འཛིན་མའི་ཁམས་ལྡན་ཕོ་ཉ་ཅང་ཤེས་ཀྱི་ལོར་རྟ་
མགོའི་ཡང་དབེན་འོད་གསལ་དགའ་ཚོལ་དུ་གྱིས་པ་ལ། སྐར་ཡང་འདི་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་
མཐར་དཔྱད་གྱིས་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ་ཞུས་དག་བཞིས་པ་འདིས་ཀྱང་རིས་མེད་བསྟན་ལ་སྟོན་པའི་རྒྱར་རྒྱར་
ཅིག། ། །

༥ ལོ་སྐྱེ། མདོ་སྐྱེས་བསྟན་པའི་གོམས་སྐབས་མཐོར་བར། །བཤད་དང་སྐྱབ་པ་རིམ་
གྱིས་འཇུག་པ་འདིར། །དང་པོ་ཤེས་བྱ་གཏམ་ལ་ཕབ་པའི་གཞུང་། །མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལམ་སྟོན་
ལ་བརྟེན་ནས། །བདེན་གཉིས་ས་ཆེན་གཅོད་པའི་རྟེན་པ་དང་། །ཚོགས་གཉིས་ལམ་ལ་ལྟ་བའི་མིག་
ཐོབ་སྟེ། །སྐྱེ་གཉིས་འབྲས་བུའི་ས་ལ་བཟོད་མཁས་པའི། །གཞུང་ལམ་འདི་ལས་གཞན་དུ་མེད་
མཐོང་ནས། །འདི་ཉིད་རྟ་མགོ་སྐྱབ་པའི་སྤེར་འཁོད་པའི། །སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ས་མཁན་
དུ། །དམིགས་ཏེ་དཔར་དུ་བསྐྱབ་པའི་ལེགས་བྲས་གྱིས། །ས་ལམ་མཐར་ཐུན་འབྲས་བུ་མདོན་རྒྱར་
ཤོག །ཅེས་པ་འདི་འདྲ་རང་ལྟོས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རང་ནས་ཡོན་སྟོར་བཞིས་ཏེ་དཔར་དུ་འདེབས་
སྐབས་པར་བྱང་དུ་སྟོན་པ་དགོ་ལེགས་སུ་རྒྱར་ཅིག། ། །